

13. BASIN AÇIKLAMALARIMIZ

11.10.2020

HATAY VE TRABZON'DA MEYDANA GELEN YANGINLAR DOĞAMIZI, ÇEVREMİZİ YAŞAM ALANLARIMIZI YOK EDİYOR!

Ülkemizin ormanına, suyuna, doğasına, çevresel varlık ve kaynaklarına karşı gi-rişilen, son olarak Trabzon ve Hatay'da orman yangınları ile kendini gösteren, doğal yaşam alanlarımızı yok eden bu düşmanca yaklaşımı kınıyor, bu yıkıma ve talana neden olan sorumluların en kısa sürede bulunarak ortaya çıkarılmasını bekliyoruz.

Hatay ve Trabzon'da yangından etkilenen yurттаşlarımıza da geçmiş olsun dilekle-rimizi iletiyor, bir daha bu tür acıların yaşanmamasını diliyoruz.

Saygılarımızla

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

12.10.2020

BUGÜN DÜNDEN DAHA YÜKSEK ORANDA AFET RİSKLERİNİN ETKİSİ ALTINDAYIZ... RİSK ÇOK, TEDBİR AZ...

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda alınan bir kararla 13 Ekim günü afet risk bi-lincinin ve risk azaltma kültürünün geliştirilmesi amacıyla "Dünya Afet Risklerini Azaltma Günü" olarak anılıyor.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda alınan bir kararla 13 Ekim günü afet risk bi-lincinin ve risk azaltma kültürünün geliştirilmesi amacıyla "Dünya Afet Risklerini Azaltma Günü" olarak anılıyor. Hem küresel hem de ulusal ölçekte Covid-19 Pan-

demisinin ağır sonuçlarını yaşadığımız bugünlerde sağlıklı, güvenli ve ekolojik bir yaşam için kamu yararı ve bilimsel ilkeler üzerinde yükselen risk azaltma ve sakınım politikalarına ne kadar ihtiyacımız olduğunu iki gündür Hatay ve Trabzon'da devam eden yangınlarla açık bir şekilde bir kere daha gördük.

Afet risklerinin azaltılmasına yönelik politikalar sosyal, ekonomik, kültürel ve hatta siyasal boyutlardaki iyi planlanmış çalışmaların birbirine bağlandığı bir sürecin ürünüdür. Bu politikalar yapım ve mekânsal planlama, halk sağlığı, çevre koruma, enerji, su kaynakları, ve iklim değişikliği ile mücadele gibi onlarca alana yönelik katılımcı, çok sektörlü ve çok aktörlü olmalıdır. Afet risklerinin azaltılmasına yönelik politikalar bir "devlet politikası" kararlılığında ve sürekliliğinde uygulanmak durumundadır.

Ülkemizde afet risklerinin temel nedeni olan kırılganlıkları/zarar görebilirliği düşürüp doğa ve insan kaynaklı afetlere karşı dirençliliği yükseltecek, toplumun iklim değişikliği ile mücadele kapasitesini yükseltecek bir AFET RİSK AZALTMA STRATEJİ hala hazırlanmamıştır. Böylesi bir stratejimiz olmadığı gibi afet yönetim sistemimiz de 1959 yılında yürürlüğe giren ve bugün 60 yaşını geçmiş eski bir yasa, 7269 sayılı UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER DOLAYISIYLA ALINACAK TEDBİRLERLE YAPILACAK YARDIMLARA DAİR KANUN hükümlerine dayalı olarak, acil yardım ve müdahale odaklı bir şekilde sevk ve idare edilmeye çalışılmaktadır. YENİ BİR AFET YASASI TEMEL BİR İHTİYAÇ OLARAK KARŞIMIZDA DURMAKTADIR. Bu

yasa şemsiye bir yasa olarak FAY YASASI, SEL VE TAŞKINLARDAN KORUNMA YASASI, HEYELAN KONTROL YASASI vb. yasaları kucaklamalı, İMAR, PLANLAMA, KENTLEŞME, YAPI ÜRETİM VE DENETİM İLE entegre edilmelidir.

Yeni bir imar affına asla izin verilmemeli, riskli alt ve üst yapının afetlere karşı daha dayanıklı olmasını sağlayacak önlemler geliştirilmeli; doğa ve insan kaynaklı tehlikelerin ve bu tehlikelerden kaynaklanan afet risklerinin sistematik bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesiyle desteklenen ve risklere karşı halkın bilinç düzeyinin yükseltilmesini de içeren hem ulusal, hem de yerleşim birimleri ölçeğinde AFET RİSK AZALTMA PLANLARININ/SAKINIM PLANLARININ ivedilikle hazırlanması gerekmektedir.

Değerli Basın Emekçileri,

2020 yılının “Dünya Afet Risklerini Azaltma Gününe” ülkemiz hiç te arzulanan koşullarda girmiyor. Ocak 2020 tarihinden bu yana geçen yaklaşık 10 aylık zaman dilimi içinde; Elazığ-Sivrice, Malatya-Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Karlıova, Manisa-Akhisar’da yaşanan depremler, Van-Bahçesaray’da yaşanan çığ düşmesi ile Adana, Mersin, Antalya, Bursa, İstanbul, Rize, Artvin, Trabzon, Giresun’da yaşanan taşkınlar ve en son Hatay ve Trabzon’da yaşanan yangınlar sonucunda 120’yi aşkın vatandaşımızın yaşamını yitirdiği, 25.000’ni aşkın konut veya işyerinin hasar gördüğü, 10 milyar lirayı aşan maddi kaybın yaşandığı görülüyor.

Kısaca yukarıda çerçevesi çizilen afet risklerini azaltma yaklaşımı kamu yönetim politikalarına yerleşmediği gibi, merkezi ve yerel yönetimlerin aldıkları “yapı kayıt belgesi vererek kaçak yapıların meşrulaştırılması, Kanal İstanbul Projesi, 3. Köprü, İstanbul Hava Limanı gibi” kararlar ile kentlerimizin risk havuzları daha da büyütülmektedir.

Yerleşim alanlarımız hem güvensiz, hem sağlıksız. Bugün bina temelinin oturduğu zemindeki asbest mineralleri nedeniyle en az 379 yerleşim biriminde asbest maruziyeti yaşanıyor; binlerce yurttaşımız asbest nedenli mezotelyoma ve akciğer kanseri hastalığından müzdarip. Bir diğer lifsi mineral olan eriyonit ise Orta Anadolu’da maruziyetlere kaynaklık ediyor. “Türkiye Kanser Kontrol Programı 2013 - 2018”, “Ulusal Asbest Islah Projesi” çalışmalarına başlanıldığı belirtilmekteyse de hala bu projenin 2. fazı olan “Islah” aşamasına geçilmemiştir.

Yine radon gazı maruziyeti, arsenik, kurşun, flor vb. diğer tıbbi jeolojik riskler konusunda merkezi ve yerel yönetimlerce ne tür risk azaltıcı adımlar atıldığı ise bilinmemektedir. Ancak sırf radon gazı maruziyeti kaynaklı olarak yılda 2.300’ün üzerinde yurttaşımız yaşamını yitirmektedir. Özellikle son günlerde yazılı ve görsel basına yansıyan “Kütahya’da halk 23 yıldır `arsenik` içiyor” başlıklı haberler, bu risklerin yönetiminin de iyi olmadığını göstermektedir.

Değerli Basın Emekçileri,

Afet yönetiminin siyasi iktidarın gündeminden de çıktığı anlaşılıyor. Eskiden müstakil bir başlık olarak Orta Vadeli Programlarda yer alan afet olgusu, 04.10.2019 tarih ve 30908 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Orta Vadeli Program (2020-2022)”da sadece “üretim kayıplarının engellenmesine” yönelik bir cümle olarak kendine yer bulabilmiştir.

Mevcut afet yönetim sistemi toplumsal, sosyal, ekonomik, hukuksal ve bilimsel açılardan da önemli sorunlar yaşamaktadır. Bu sorunların yanı sıra kurumsal yapılanmada da işler karışmış, AFAD’ın İçişleri Bakanlığına bağlanması ile birlikte koordinatör kurum olma vasfı zedelenmiş, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte, afet yönetiminde çok parçalı yapıya geri dönmüştür.

Yine Amerika Birleşik Devletlerinde (ABD) depremler dahil jeolojik risklere karşı “planlama ve risk azaltma” süreçlerinin bir parçası olan yerleşim planlarının “Eyalet Jeologu” tarafından incelenip, imzalandıktan sonra yürürlüğe girmesi, uygulaması, kontrolü ve takibi amacıyla oluşturulan kurumsal yapı yerine, ülkemizde 1959 yılında İmar ve İskan Bakanlığına bağlı kurulan Afet İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan “Afet Etüt ve Hasar Tespit Daire Başkanlığı”, 644 sayılı kararnameyle kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlanmıştır. ABD’inde “Eyalet Jeologunun” yapmakla görevli hizmetler, ülkemizde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı “YERBİLİMSEL ETÜT DAİRE BAŞKANLIĞI” tarafından yerine getirilmektedir. Ancak 25 bini aşkın yerbilimcinin bulunduğu ülkemizde, yerbilimci olmayan birinin 8 yılı aşkın süredir Daire Başkanı olarak görevini sürdürüyor olması, ülkemizin “depremler dahil jeolojik tehlike ve risklere karşı” nasıl bir yönetsel anlayış ile yönetildiğini göstermesi açısından ibretlik niteliğindedir.

30’u aşkın üniversitede 1000’e yakın uluslararası niteliklere haiz öğretim üyesi ile 25.000’i aşkın jeoloji mühendisinin bulunduğu ülkemizde, ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANINCA, “YERBİLİMSEL ETÜT DAİRE BAŞKANLIĞI’NA” liyakat sahibi bir yer bilimcinin 8 yıldır bulunup atanmamasını da yadırgadığımızı belirtmek isteriz.

Sonuç olarak, mevcut durumda göstermektedir ki, afet risk yönetimi, afet risk azaltımı gibi olgular bugüne kadar sahipsiz bırakılmıştır. Ülkemiz gerçekliğinde kalıcı ve sürekli bir Afet Risk Azaltma Sistemi yaşamsal bir taleptir. 13 Ekim 2020 “Dünya Afet Risklerini Azaltma Günü” tüm dünyada risk yönetimi temelinde anılıyor. Bugünün Ülkemizde de deprem ve iklim değişikliği etkileri başta olmak üzere, hızla artan doğa ve insan kaynaklı risklerin doğru algılanmasına, analizine, izlenmesine ve değerlendirilmesine yol açacak bir risk yönetim sisteminin geliştirilmesine vesile olmasını; tüm yurttaşlarımızın daha güvenli, daha sağlıklı, daha çevreci ve daha kamucu ve demokratik yerleşimlerde barış içerisinde yaşamasını dileriz.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

13.10.2020

HALKIN DEĞİL, ŞİRKETLERİN VE SİYASİ İKTİDARIN İHTİYAÇLARINI KARŞILAYAN YENİ BİR TORBA YASA TBMM GÜNDEMİNDE..

Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM İhtisas Komisyonlarında görüşülmeye başlanmıştır. Kanun teklifinin jeoloji mühendisliği hizmet alanlarını ilgilendiren maddeleri Odamız tarafından incelenmiş ve aşağıda belirtilen değerlendirmeler yapılmıştır.

Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM İhtisas Komisyonlarında görüşülmeye başlanmıştır. Kanun teklifinin jeoloji mühendisliği hizmet alanlarını ilgilendiren maddeleri Odamız tarafından incelenmiş ve aşağıda belirtilen değerlendirmeler yapılmıştır. Kanun Teklifi, Elektrik Piyasası Kanunu, Doğal Gaz Piyasası Kanunu, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun, Maden ve Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununda değişiklikleri içermektedir.

Siyasi iktidar, birbiriyle ilgisi olmayan çok sayıda kanun değişikliğini yine aynı torba içine atarak düzenlemelerdeki olumsuzlukları toplumun gözünden kaçırmaya çalışmaktadır.

Bir yılı aşkın süredir MAPEG Genel Müdürlüğü öncülüğünde yeni maden kanun tasarısı üzerinde çalışmalar yürütülmekte olmasına rağmen, bütünsel bir anlayıştan

kopuk bir şekilde teklifin 3'üncü maddesinde; Maden ruhsatlarında süre uzatım talebinde bulunan ancak değerlendirme aşamasında olan şirketlerin üretim faaliyetlerine Bakan onayı ile 12 ayı geçmeyecek şekilde devam etmesi öngörülmektedir. Süre uzatımını değerlendiren de, 12 aya kadar izin veren de aynı Bakanlık olmasına rağmen ve süresi içinde değerlendirme yapılabilecekken böyle bir maddeye neden ihtiyaç duyulduğu şüphe doğurmaktadır. Değerlendirme sonunda süre uzatımı verilmemesi halinde, Bakan onayı ile işletme faaliyetinde bulunulan ruhsat hukuksuz duruma düşecek, 12 ay boyunca Bakan onayı ile yapılan yatırım harcamaları boşa gidecek, yapılan doğa tahribatı da cabası olacaktır. Bu düzenleme ile madencilik faaliyetlerinde bulunan bazı firmalar tarım, orman, ÇED gibi hiçbir izin alınmasını beklemeksizin çalışmalarına devam edecektir. Bakan onayı, işletme için gerekli her türlü yasal mevzuatın ve işlemin önüne geçirilmektedir. Hukuk devletinde bu durum kabul edilebilir değildir.

Kanun Teklifinin 4 üncü maddesi ile; Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmelerinin uhdelelerinde bulunan ve rüdvansçılara devredilen maden ruhsatlarının, kamu kurumunun getirdiği mevcut bütün muafiyetlerden faydalanması sağlanarak, orman, çevre, tarım vb gibi izinler de dahil rüdvansçı şirketlere önemli ayrıcalıklar sağlanmakta, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda zaten sorunlu olan bu şirketler korunmaktadır.

Kanun teklifinin 7 nci maddesinde ise; Doğal Gaz Piyasası Kanunu'na ilave edilen fıkralar ile özellikle gecekondulu veya imar geçmemiş birçok yerleşim birimi ile büyük şehirlere yeni bağlanan ve çoğu köy statüsündeki yerleşim birimlerine Belediyelerin doğal gaz bağlanmasını istemeleri durumunda, doğalgaz altyapı maliyetlerinin belediyelerce karşılanması hususu düzenlenmektedir. Bu madde ile, özelleştirme aşamasında kullanan doğal gaz dağıtım şirketleri bir kez daha korunmakta, bu şirketlerin yapmaları gereken alt yapı maliyetlerinin belediyelerce üstlenilmesi öngörülerek ticari faaliyette bulunan şirketin yatırım harcamaları belediyelerce, yani kamu kaynaklarından karşılanır hale getirilmektedir. Kamu, doğal gaz dağıtım şirketleri lehine gereksiz zarara uğratılmak istenmektedir.

Yine yapılan bu düzenleme ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanunu çerçevesinde büyükşehir belediyelerine bağlanan birçok yerleşim biriminde yaşayan vatandaşlarımızın doğal gaz kullanımı gibi medeni ihtiyaçlarının karşılanması ancak ilgili belediyenin altyapı maliyetlerini karşılaması durumunda mümkün hale getirilmekte, aksi durumda ise bu bölgelerde yaşayan yurttaşlarımızın doğal gazın gerektirdiği kolaylıklardan yararlanmaları engellenmektedir.

Kanun Teklifinin 9 uncu maddesi ile, KİT'lerin yurtdışında kurdukları petrol, doğal gaz ve madencilik alanlarında faaliyet gösteren şirketlerini tüm avantajlarını koruyarak Türkiye'ye taşımalarına imkan sağlanmaktadır. Bu madde ile, kamu kuruluşlarının yurtdışı şirketleri, özel bir şirket gibi ülke içinde faaliyette bulunabilecek,

bu şirketlere özel, ülke içinde yapay vergi cenneti yaratılmış olacaktır. Bu şirketler ayıca, Kamu İhale Kanunu, Türk Ticaret Kanunu hükümlerinden ve personel alımına ilişkin mevzuat düzenlemelerinden de muaf tutulacaklardır. Cumhurbaşkanlığı kararıyla kurulacak olan söz konusu petrol, doğal gaz, madencilik şirketlerinin her türlü denetim mekanizmasından ve yükümlülüklerden uzak şekilde Türkiye’de faaliyette bulunmaları sağlanmış olacaktır. Batı Karadeniz’deki doğal gaz keşfiyle ilgili olabilecek bu düzenleme ile TPAO’nun yan kuruluşu olarak yurtdışında aynı amaçla faaliyet göstermek amacıyla kurulan TPIC’in, her türlü ayrıcalığı ile ülke içine taşınması halinde Batı Karadeniz ruhsatlarının sahibi olan TPAO’nun işlevinin ne olacağı, TPAO varken neden ülke içinde aynı konuda faaliyet gösteren ikinci bir şirkete ihtiyaç duyulduğu konusu ise açıklanmaya muhtaçtır. Açıktır ki, her türlü muafiyetten faydalanan ve kamusal denetimden uzak, kamusal işleyişe tabi olmayan, liyakatten uzak kişilerin yönetimlere atandığı, keyfi kararlar alabilecek yeni şirketler yaratılmak istenmektedir.

Kanun Teklifinin 10 uncu ve 11 inci maddeleri ile, BOTAŞ tarafından yapılacak yurtdışı doğal gaz alımlarının Kamu İhale Kanunu dışına çıkartılması sağlanarak, BOTAŞ’a kurlusuz gaz alımı yetkisi verilmektedir. Diğer taraftan, TPAO’ya denizlerdeki petrol arama ve üretim faaliyetlerindeki mal ve hizmet alımlarında tanınan parasal limiti olmayan istisnalar, BOTAŞ ve alt şirketlerine, karasal alanlarındaki faaliyetlerini de kapsayacak şekilde genişletilmektedir.

Madde 10 ve Madde 11 ile yapılan düzenleme ile, Ülkenin enerji tedarik ile altyapı dağıtım şirketi olan BOTAŞ üzerindeki kamu denetimi sınırlandırılmış, ihale süreçleri Kamu İhale Kanunu dışına çıkarılarak keyfi, adrese teslim ihale verme yöntemi getirilmiştir. Bazı inşaat ihalelerinden sonra, enerji ve enerji dağıtım altyapı ihalelerinin de KİK dışına çıkarılması, yeni ve kurlusuz rant alanının önümüzdeki süreçte enerji sektörü olacağını gösteriyor..

Kanun Teklifinin 26 ve 29 uncu maddeleri ile, jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli suların elde edilen ve kaynağın bulunduğu ilde yaşayan vatandaşlarımızın mahalli ve müşterek ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla “Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları veya İl Özel İdarelerine” aktarılan idare payı, kaynağın kullanım alanına göre belirlenmesi öngörülmekte, ancak bu payın beşte dördlük (4/5) gibi büyük kısmı, genel bütçeye aktarılmakta ve kullanımı da İçişleri Bakanının tasarrufuna bırakılmaktadır.

Yapılan düzenleme ile Jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli suların elde edilen idare payının tamamının kaynağın bulunduğu ilde yaşayan halkın müşterek ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılması söz konusuysen, yapılan düzenleme ile yerel kaynaklarından elde edilen gelirlerin tamamının, yerel idarelere doğrudan verilmesi ortadan kaldırılmakta, yerel halkın bu kaynakların gelirlerinden istifade etmesi İçişleri Bakanın takdire bırakılmaktadır. Bakan isterse yerel halk bu kaynaklardan elde

edilen gelirlerden istifade edecek, istemez ise yararlanamayacaktır. Söz konusu düzenleme ile, İzmir, Manisa, Aydın, Denizli, Muğla, Balıkesir, Ankara, Kayseri, Diyarbakır, Malatya, Şanlıurfa, Erzurum, Mardin, Adana, Mersin, Hatay gibi jeotermal kaynaklar açısından zengin olan büyükşehirler başta olmak üzere bu illerin “yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları veya il özel idare” gelirlerine azalacaktır. Sonuç olarak, jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli suların kirliliği yerelde yaşan halka, gelir kaynakları ise merkezi idareye akacaktır.

Yine teklifin 28 inci maddesi ile, jeotermal kaynaklardan elde edilen ve il özel idarelerine aktarılan idare payının, kaynağın kullanım alanına göre belirlenmesi ve MTA'nın tespit ettiği bu kaynakların ihale edilmesi düzenlenmektedir.

Yasa teklifinin diğer birçok maddesi Elektrik Piyasası Kanunu'ndaki elektrik üretim, iletim, dağıtım ve satışıyla ilgili değişiklikleri kapsamaktadır. Tasarı içinde, Yenilenebilir Enerji Kaynağı Destekleme Mekanizmalarına (YEKDEM) ilişkin düzenlemeler yapılmakta, hidroelektrik santralleri işleten şirketlere haksız avantaj sağlama uygulamasına devam edilmektedir.

Teklifte ayrıca, elektrik üretim faaliyetinde bulunan lisans sahibi şirketlerin taşınmaz temini taleplerinin EPDK tarafından kamu yararı yerine geçen kararlarla ve herhangi bir makamın onayına tabi olmaksızın kamulaştırılması öngörülmekte, şirketlerin çıkarı kamunun yararına tercih edilmektedir.

Sonuç olarak, siyasi iktidar torba yasa mantığı ile ilişkisiz bir dizi kanunda değişikliği aynı anda yaparak, tasarının kamu yararına aykırı içeriğini halkın bilgilensinden kaçırmakta; şirketlere bazı kolaylık ve avantajlar sağlanmaktadır. Siyasi iktidar tarafından yapılan hemen hemen bütün kanun değişikliklerinde olduğu gibi bu yasal düzenleme de, halkın değil şirketlerin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanırken; siyasi iradenin, kamu denetiminden uzak, ihale kanununa tabi olmayan, kuralsız, keyfi kararlar alabileceği kendine bağlı yeni şirketler oluşturma amacına hizmet etmektedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

14.10.2020

15 EKİM DÜNYA JEOETİK GÜNÜ KUTLU OLSUN!

Odamızın da 2019 yılında üye olduğu “Uluslararası Jeoetiği Destekleme Birliği (IAPG)” tarafından ilan edilip, her yıl “Yer Bilimleri Haftası” sırasında kutlanan “4. Dünya Jeoetik Günü’nü” 15 Ekim 2020’de kutluyoruz.

International Geoethics Day 2020
15 October 2020

**make a ...
Geoethical Promise!**

I promise...

I promise!

#geoethicsday2020
geoethics.org/geoethics-day

Odamızın da 2019 yılında üye olduğu “Uluslararası Jeoetiği Destekleme Birliği (IAPG)” tarafından ilan edilip, her yıl “Yer Bilimleri Haftası” sırasında kutlanan “4. Dünya Jeoetik Günü’nü” 15 Ekim 2020’de kutluyoruz.

Jeoetik; Jeoloji mühendislerinin, meslektaşları, toplumu ve gezegeni etkileyen rolleri bağlamında; insanın her türlü faaliyeti ile dünya sistemiyle etkileşime girdiği her yerde, uygun davranışları ve uygulamaları destekleyen değerler bütünü olarak tanımlanmaktadır.

Uluslararası Jeoetik Günü’nün amacı da, jeoloji bilim, araştırma, uygulama, eğitim ve bununla ilgili ilişkiler kapsamında etik kavramının, sosyal ve kültürel yönlerinin önemi hakkında jeoloji camiası ve toplumu bir bütün olarak bilinçlendirmek ve farkındalık yaratmaktır.

Uluslararası Jeoetik Günü, bu yıl genç jeologlara adanmış olup, ana teması “Jeoetik Söz Verin” olarak belirlenmiştir. 35. Dünya Jeoloji Kongresi sırasında hazırlanmış olan “2016 Cape Town Jeoetik Bildirgesinde” yer alan “Jeoetik Söz”, 35 dilde sunulmuştur.

Başta genç meslektaşlar olmak üzere “Jeoetik Söz” tüm yerbilimciler için kaleme alınmış, bir değerler bütünü olarak,

Söz veriyorum... Toplumsal sonuçlarının tamamen farkında olarak, yer bilimlerini uygulayacağım ve insanlığın yararına Dünya ekosisteminin korunması için elimden geleni yapacağım,

Söz veriyorum... Sürdürülebilir kalkınma için topluma, gelecek nesillere ve Dünya'ya karşı sorumluluklarımı anlıyorum,

Söz veriyorum...Çalışmalarımnda toplumun menfaatini en ön planda tutacağım,

Söz veriyorum...Yerbilimi bilgilerimi asla kötüye kullanmayacağım, kısıtlamaya veya zorlamalara direneceğim,

Söz veriyorum...Gerektiğinde profesyonel yardım sunmaya her zaman hazır olacağım ve uzmanlığımı karar vericilere sunma konusunda tarafsız olacağım,

Söz veriyorum...Yerbilimsel bilgimi yaşam boyu geliştirmeye devam edeceğim,

Söz veriyorum...Yetkinliklerimin ve becerilerimin sınırlarının farkında olarak işimde daima entelektüel dürüstlüğü koruyacağım,

Söz veriyorum...Yerbilimlerinde ilerlemeyi, yerbilimsel bilginin paylaşımını ve jeoetik yaklaşımın yayılmasını teşvik etmek için harekete geçeceğim.

Söz veriyorum...Bir yerbilimci olarak çalışmamda her zaman, Dünya süreçlerine tam olarak saygılı olacağıma,

şeklinde sıralanmıştır.

Jeoloji mühendislerinin topluma, yaşadıkları çağa, doğaya karşı sorumlulukları da hizmetlerinin kapsamıyla aynı oranda artmakta, bu toplumsal sorumluluk doğal varlık ve kaynaklarımızın her gün daha fazlasının talan edildiği ülkemizde, daha da önemli hale gelmiş bulunmaktadır.

Bu kapsamda, Odamız tarafından hazırlanan TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI MESLEK ETİĞİ YÖNETMELİĞİ 3 Ağustos 2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Söz konusu yönetmelik mesleki davranış ilkelerini ayrıntılı olarak tanımlayarak uygulamaya koyan, ülkemizdeki ilk yazılı kurallar bütünü olma özelliğini de taşımaktadır.

Hükümetlerden ve siyasi partilerden bağımsız, kar amacı gütmeyen; ırk, cinsiyet, dini inanç veya ulusal önyargılardan muaf olarak, jeoetiğin tüm dünyada yaygınlaştırılarak uygulamada hayat bulmasını amaçlayan bir kuruluş olan Uluslararası Jeoetiği Destekleme Birliği'nin Türkiye Bölümü, Odamızın öncülüğünde 27 Kasım 2019 tarihinde resmen kurulmuş ve çalışmalarına başlamış bulunmaktadır.

Doğaya, topluma, mesleğe ve meslektaşlarımıza olan sorumluluklarımızın daha bir artmış olduğu, insani değerlerin giderek daha fazla erozyona uğratıldığı günümüzde daha bir anlamlı hale gelen DÜNYA JEOETİK GÜNÜNÜ KUTLUYORUZ.

Saygılarımızla,

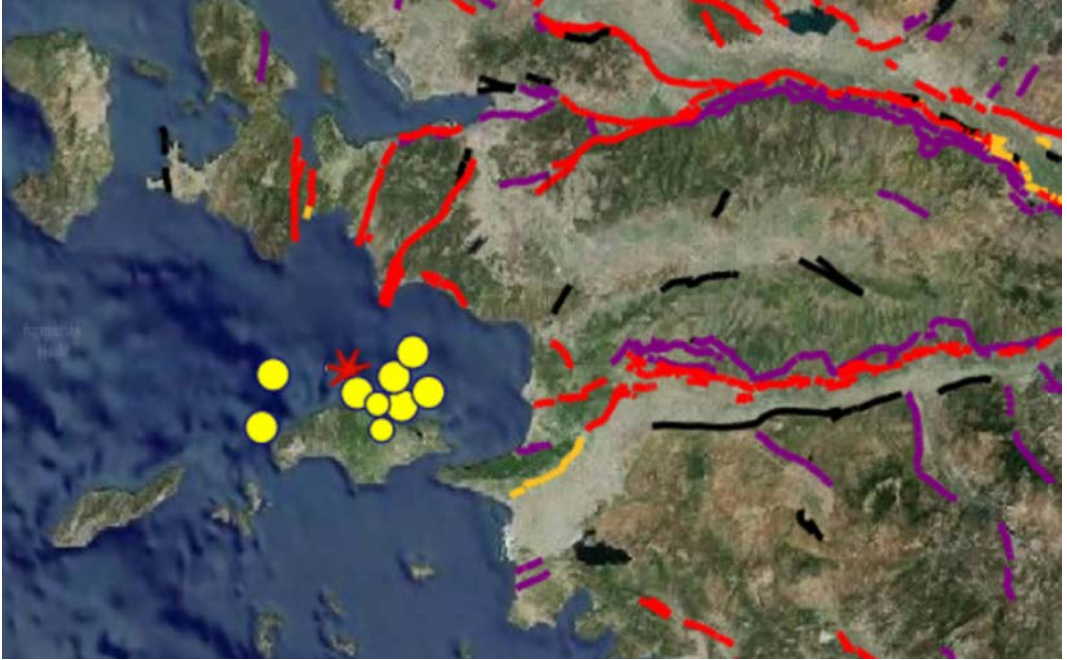
TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

02.11.2020

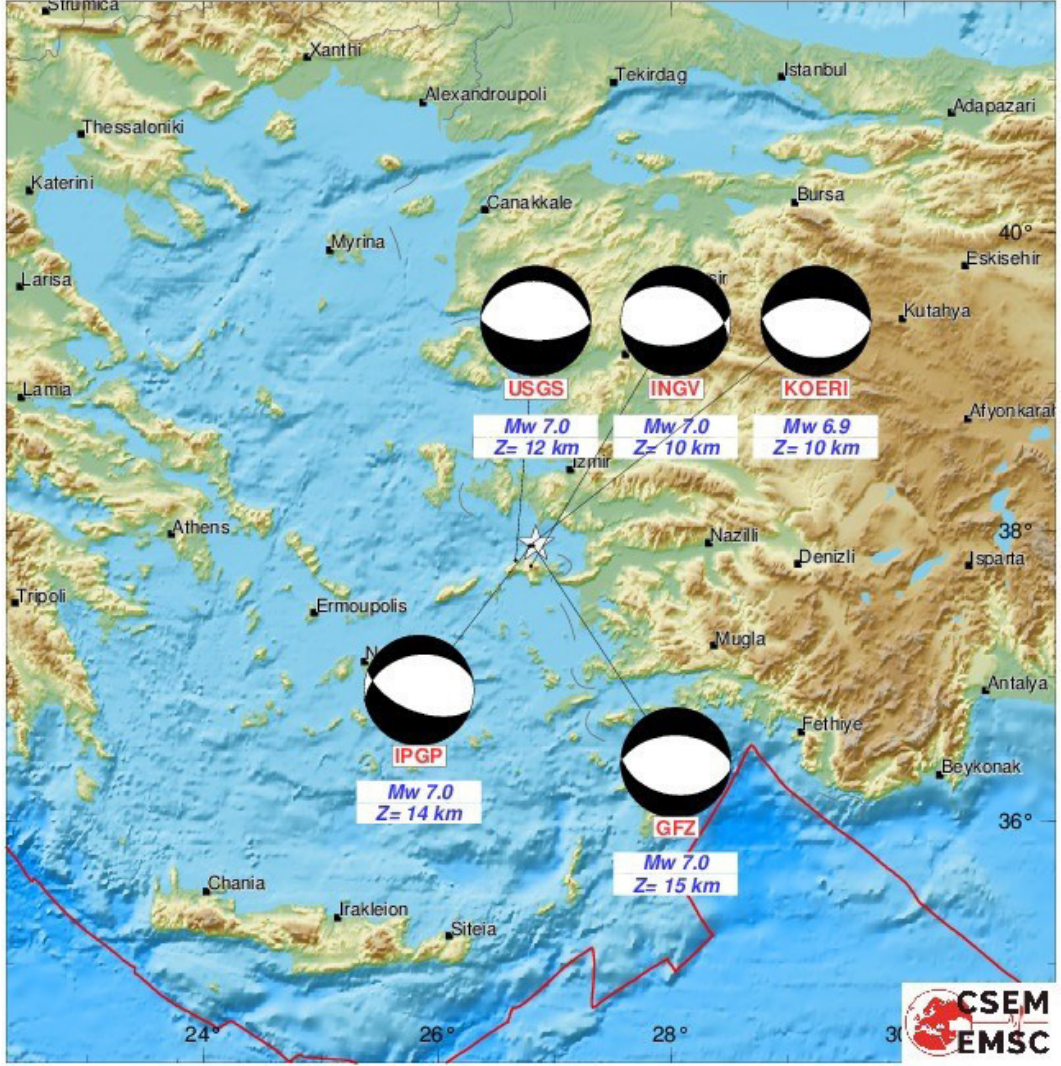
DEPREM İZMİR'İ VURDU

Bugün saat; 14.51'de, İzmir İli Seferihisar İlçesinin güneybatısında, Seferihisar İlçesine yaklaşık 16.8 km mesafede, Samos adasının yaklaşık 9 km kuzeyinde Ege Denizi içinde, yerin yaklaşık 16.54 km derinliğinde bir deprem meydana gelmiştir.

Şekil 1: Depremin odak noktalarını gösterir harita (MTA Yerbilimleri Portalı)

İçişleri Bakanlığı AFAD Başkanlığı verilerine göre bugün saat; 14.51'de, İzmir İli Seferihisar İlçesinin güneybatısında, Seferihisar İlçesine yaklaşık 16.8 km mesafede, Samos adasının yaklaşık 9 km kuzeyinde Ege Denizi içinde, yerin yaklaşık 16.54 km derinliğinde Mw: 6.6 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir (Şekil-1). Ana şokun odak mekanizması çözümleri yaklaşık doğu-batı doğrultusunda uzanan bir normal faylanmaya işaret etmektedir (Şekil-2). Eldeki sınırlı veriler ışığında yapılan ilk değerlendirmelere göre, depreme kaynaklık eden fay, Büyük ve Küçük Menderes Grabenlerini denetleyen kuzeye ve güneye eğimli normal fayların batıda Ege Denizi'ndeki devamı olabilir. Buna ilişkin çalışmalar, gerekli ayrıntılı fay çözümleri sonucu ortaya çıkacaktır. Depremin meydana geldiği saatten bu yana (16.03), 4 ve üstü büyüklüğünde 11 adet artçı sarsıntı yaşanmıştır.

Odamıza gelen ilk veriler ile basın yayın kuruluşlarına yansıyan bilgilere göre İzmir'in farklı bölgelerinde bina göçmelerinin olduğu, çok sayıda yapıda ise ağır hasarların olduğu görülmektedir. Yine depremin deniz içinde meydana gelmesi nedeniyle de küçük bir tsunami'nin de meydana geldiği anlaşılmaktadır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak yıllardır ifade ettiğimiz üzere, ülkemiz aktif fay hatları/zonları üzerinde yer alan yapılar başta olmak üzere fay zonlarının üstünün "fay yasası" çıkarılarak acilen boşaltılması, her bir kentin afet risklerine ilişkin planlarının çıkarılarak gerekli idari, hukuki, teknik, sosyal tedbirlerin alınması gereklidir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, bölgeye bir heyet gönderilerek gerekli incelemeler yapıldıktan sonra ayrıntılı raporumuz daha sonra kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Saygılarımızla,

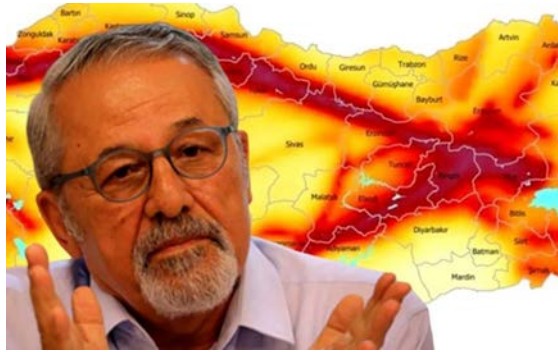
TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

04.11.2020

BİR KÖŞE YAZARININ MESLEKTAŞIMIZ PROF. DR. NACİ GÖRÜR HOCAMIZI HEDEF ALAN AÇIKLAMASINI KINIYORUZ

Naci Görür Hocamızın İzmir Depremi ile ilgili olarak katıldığı bir TV programındaki bilimsel yaklaşım ve çözüm önerilerini içeren ifadelerini, yorumlayan Yeni Şafak Gazetesi yazarı İsmail Kılıçarslan'ın konuyu "inançlarımıza saldırı" olarak çarpıtıp değerli bilim insanımızı hedef göstermesini kınıyoruz.

Acı sonuçlarıyla yaşadığımız İzmir Depremi ile ilgili olarak katıldığı bir TV programındaki bilimsel yaklaşım ve çözüm önerilerini içeren ifadelerini, amacından sap-

tırarak, çarpıtarak yorumlayan Yeni Şafak Gazetesi yazarı İsmail Kılıçarslan'ın köşe yazasında, konuyu "inançlarımıza saldırı" boyutuna indirgeyerek yanlış değerlendirilmesini ve değerli bilim insanımızı hedef göstermesini kabul edilemez bir yaklaşım olarak görüyor ve kınıyoruz.

Meslektaşımız Prof. Dr. Naci GÖRÜR Hocamız, başta Marmara Denizi olmak üzere Türkiye'de deprem üretecek diri faylar üzerinde ciddi çalışmalar yürütmekte, çözüm önerileri ile de toplumu ve karar vericileri bilgilendirip uyararak bilim insanı sorumluluğunu yerine getirmektedir.

Bilinmektedir ki; deprem bir doğa olayıdır, doğa olaylarını önlemek mümkün değildir. Ancak doğa olaylarının yanlış uygulamalar sonucu insan eliyle birer afete dönüşmesini önlemek mümkündür ve bizim elimizdedir.

Ocak 2020 tarihinden bu yana Elazığ'da, Malatya'da, Van'da, Bingöl'de, Manisa'da, İzmir'de yaşanan depremler ile Adana, Mersin, Antalya, Bursa, Rize, Artvin, Giresun ve Trabzon'da yaşanan sel baskınları ile Van'da yaşanan çığ düşmesi sonucu 240'a yakın vatandaşımızın yaşamını yitirdiği, 30 binin üstünde konutun hasar gördüğü, 15 milyar liranın üstünde maddi kayıpların yaşandığı ülkemizde, bunun nedenlerini ve sorumlularını ortaya çıkma konusunda tek bir kelime edemeyenlerin, yurtsever bilim insanlarını hedefe koymaları kabul edilemez.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

10.11.2020

YARGI BURHANIYE BELEDİYESİ MECLİS KARARINI İPTAL ETTİ

Beton lobisinin istem ve talepleri çerçevesinde Burhaniye Belediyesi Meclisi'nin zemin araştırmalarının niteliğinin azaltılarak, içeriğinin boşaltılması ve ulusal mevzuata ve standartlara aykırı şekilde kabul edilmesine yönelik kararını mahkeme iptal etti.

Son 10 aylık dönem içerisinde Elazığ, Malatya, Van, Bingöl ve en sonda İzmir'de yaşanan depremler ile bazı illerde meydana gelen sel baskınları ile çığ düşmesi sonucu yaşanan doğa kaynaklı afetlerden dolayı 240'a yakın vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 80 bine yakın konut veya bağımsız bölüm hasar görmüş ve 20 milyar liraya yakın maddi kaybın yaşandığı ülkemizde, Burhaniye gibi doğrudan içinden fay hatlarının geçtiği, Ege denizinin içinde meydana gelen depremlerden doğrudan etkilenen bir ilçemizde, Burhaniye Belediyesi Meclisinin beton lobisinin istem ve talepleri çerçevesinde ulusal mevzuat ve standartlara aykırı biçimde zemin araştırmalarının niteliği düşürerek ve vatandaşlarımızın yaşamını olası bir depremde tehlike atacak şekilde aldığı kararı iptal etti.

115 yurttaşımızın yaşamını yitirdiği İzmir Seferihisar'da yaşanan depremin acıları henüz taze iken, Burhaniye Belediye Meclisinin ülkemizde yap-satçı zihniyetin ege-men olduğu bir yapı üretim ve denetim sürecinin talepleri ile zemin araştırmaları kapsamında yapılması gereken sondaj ve deney sayısında azaltma yaparak, o bölgede yaşayan yurttaşlarımızın can güvenliklerini ve olası depremlerde yaşamını yitirmelerine neden olabilecek meclis kararına karşı, Odamızın kamu yararı çerçevesinde yürüttüğü hukuki mücadele ile iptal edilmiştir.

Günümüzde benzer durum sadece Burhaniye'de değil, yanı başında ülkemizin depremler açısından en tehlikeli yerleşim alanlarından biri olan Edremit ilçesi ile olası bir İstanbul depremi veya içinden geçmekte olan fay zonlarından birinin kırılması durumunda zayıf mühendislik özelliklerine sahip zemim birimleri üzerine kurulu Bursa ilimizde de Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararları (2018/688) ile kalitesiz zemin araştırmalarının yapılmasının önü açılmıştır. Bu konuda Oda olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Valiliklere yaptığımız başvurular konusunda herhangi bir işlem tesis edilmemiştir.

TMMOB Jeoloji Mühendisi olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ile ilgili Valilikleri göreve davet ediyor ve soruyoruz...

Vatandaşımızın can güvelikleri yok eden, beton lobisinin istem ve talepleri çerçevesinde fay hatları veya zonlarının yerini değiştiren, yok sayan ve uygulamaya imar planlarını işlemeyerek bu alanları imara açarak yapı yapılmasına neden olanlar hakkında herhangi bir işlem tesis etmekte misiniz?

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Türk Standartları Enstitüsü tarafından kabul edilen norm ve standartlar ile mevzuata aykırı biçimde zemin araştırmalarının içeriğini boşaltacak şekilde hazırlanması konusunda alınan Belediye Meclis kararları hakkında herhangi bir işlem yapmakta mısınız? Sadece her depremden sonra sadece dövünecek misiniz?

Belediye Meclislerinin aldığı bu kararlarda kamu yararı var mıdır? Varsa Nelerdir?

Sonuç olarak, Burhaniye, Edremit ve Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde yaşayan vatandaşlarımızı uyarıyoruz, Belediye Meclislerinin beton lobisinin istem ve talepleri çerçevesinde ulusal mevzuata, standartlara ve normlara aykırı şekilde aldıkları ve sizlerin yaşam güvenliğini tehlike sokan, olası bir depremde zeminden kaynaklanan yıkımlara neden olabilecek uygulama ve kararlara karşı yaşam hakkınızı savunun.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

12.11.2020

BASINA VE KAMUOYUNA: DÜZCE DEPREMİ'NİN ÜZERİNDEN 21 YIL GEÇTİ, DEĞİŞEN BİR ŞEY YOK!

782 yurttaşımızı kaybettiğimiz 12 Kasım 1999 Düzce depreminin üzerinden geçen 21 yıldan bu yana, bir deprem kuşağında olan ülkemizde doğa kaynaklı olaylara karşı hala sağlıklı ve güvenli bir çevre ve yapıda yaşadığımızı söylemek mümkün değil.

782 yurttaşımızı kaybettiğimiz 12 Kasım 1999 Düzce depreminin üzerinden geçen 21 yıldan bu yana, bir deprem kuşağında olan ülkemizde doğa kaynaklı olaylara karşı hala sağlıklı ve güvenli bir çevre ve yapıda yaşadığımızı söylemek mümkün değildir. Son yaşadığımız İzmir-Seferihisar depremi de göstermiştir ki ülkemiz hala afetlere karşı hazır ve güvenli değildir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak başta deprem olmak üzere doğa kaynaklı olayların afete dönüşmesine ilişkin, bugüne kadar tekrarladığımız önerilerimizi bir kez daha paylaşmayı önemli ve gerekli görüyoruz.

Değerli Basın Emekçileri,

Afet güvenliğimiz için zamanın iyice daraldığı bu eşikte, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak diyoruz ki;

Afet; olayın kendisi değil sonucudur; deprem, heyelan, çığ düşmesi, taşkın vb. tehlikeler ile içerisinde yaşadığımız ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel ilişkilerin ve kırılganlıkların bir fonksiyonudur. Bu nedenle afet etkilerine karşı kırılganlıklarımızı azaltmayı hedefleyen, sadece teknik açıdan değil siyasal, ekonomik ve sosyal boyutları güçlendirilmiş politikalar ve planlar hayata geçirilmelidir.

Bu bağlamda;

1-Üzerinden 16 yıl geçmiş olan Deprem Şurası'nın ikincisi, güncel bilimsel ve teknik gelişmeler ve ihtiyaçlar ışığında, her görüşten ve kesimden insanın katılımı ile ivdilikle toplanmalı; doğa ve insan kaynaklı afetlerin olumsuz etkilerine karşı, afet risk azatlımı ve yönetimi sisteminin inşası için gerekli eylemleri, iş programı ve zaman cetvelini de içeren stratejik plan oluşturulmalıdır. Bu planın izleme ve değerlendirmesi ilgili kamu kurumlarının yanı sıra meslek odalarının da yer aldığı bir grup tarafından gerçekleştirilmeli ve kamuoyuna belirli periyotlar da açıklamalar yapılmalıdır.

2- Ülkemizdeki afet risk azatlımı ve yönetimi sisteminin kurulması ve işletilmesi için gerekli çalışmalar katılımcı ve çevreye duyarlılık temelinde sürdürülmelidir. Tüm yönetim düzeylerinde afet riskinin azaltılması anlayışı ve yönetimi yaygınlaştırılmalı; afet risklerine karşı toplumun her kesiminde bilinç düzeyinin yükseltilmesi hedeflenmelidir.

3-Ülkelerin afet yönetim sistemlerinde, süreci en çok etkileyen unsur siyasi iktidarların tavrı ve kararlarıdır. Bu konulardaki siyasi kararsızlıklar, afet güvenliği kültürü-

ne kayıtsızlık ve süreçte geriye gidiş anlamına gelecek; afetlerin önlenabilir bir durum olduğuna dair algının topluma yerleşmesinin önünde engel olacaktır. Bu nedenle biryandan “İmar Barışı”, “Fay Zonları, Dere Yatakları ile Heyelanları Alanları Yapılaşmaya Açan Uygulamalar” ve “Kanal İstanbul” gibi süreci bölen ve aksatan politikalardan vazgeçilmeli, bir yandan da afet risk azatımı ve yönetimi sisteminin gerektirdiği yapısal düzenlemeler bir devlet politikası kararlılığında hayata geçirilmeli; sürekli ve sistematik olmalı ve toplumsal farkındalığı artırmalıdır.

4-Kendisi bir yardım yasası olarak, afetlere müdahale hizmetlerini yönetmek amacıyla yaklaşık 64 yıl önce, o günün kentleşme, idari yapılanma, teknoloji ve yaşam koşullarına göre hazırlanmış olan 7269 sayılı “Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun”un günümüz koşullarındaki afet yönetim sisteminin ihtiyaçlarına yanıt vermesi mümkün değildir. Bu yasanın tadilatı yerine risk azaltma odaklı bütünleşik bir afet yönetiminin ana hatlarını içerecek şekilde düzenlenecek bir çatı yasa altında afet mevzuatı yeniden yapılandırılmalı; diğer ülkelerde de örneğine rastlanan, deprem özelindeki çalışmalara referans olacak bir “FAY YASASI” kazandırılmalı; planlama ve yapılaşma açısından “Diri Fay Haritası Kullanımına” ve “Yüzey Faylanması Tehlikesinin Değerlendirilmesine” ilişkin alt mevzuatı oluşturulmalıdır.

5-Afet mevzuatı yeniden yapılandırılırken İmar ve Yapı Üretim ve Denetim Kanunu” yeniden yapılandırılmalı; bu süreçte imar, yapı üretim ve denetim ile afet mevzuatı arasındaki kopukluk giderilerek her iki mevzuat risk azaltma odaklı afet yönetim sistemi içerisinde birbirine entegre olarak çalışır hale getirilmelidir.

6- Mevcut afet yönetim yapısı içinde, afet yönetiminin her aşamasındaki (risk ve zarar azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme) görev, yetki ve sorumluluklar arasında akılcı dengeler, rol ve görev dağılımları oluşturulamamış; etkili ve verimli bir yönetim yapısı geliştirilememiştir. Bu nedenle risk azaltma odaklı afet yönetim sisteminin kurumsal yapılanması yeniden düzenlenmeli; halen bir bakanlığa bağlı başkanlık konumunda faaliyetlerini sürdüren Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığının “eşgüdüm merkezi” olması, Deprem Araştırma Daire Başkanlığının tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi MTA genel Müdürlüğüne bağlanması sağlanmalıdır.

7- Deprem, taşkın, çığ düşmesi, heyelan vb. her afet durumunda ortaya çıkan tablo aynıdır; afeti yaratan koşulların bir parçası olan “kalitesiz yapı stoğu” olduğu gerçeğidir. 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’a dayalı kentsel dönüşüm projeleri, ülkenin 18 kenti, 80’ni aşkın ilçesi, 502’i aşkın köyünün doğrudan fay hattı ve zonları üstüne oturduğu gerçeğinden hareketle ülkenin afet/deprem öncelikleri dikkate alınarak hayata geçirilmesi sağlanmalı; ekonomik teşvikler dahil yapı stokunun afetlere karşı dayanıklılığını sağlamak üzere güçlendirilmesi ve yenilenmesi için tedbirler geliştirilmeli ve afetlere dayanıklı yapı stoğu oluşturulmalıdır.

8- Ülkemizde sadece deprem için değil heyelan, çığ düşmesi, su baskını vb. olaylara yönelik tehlike ve risk haritası üretimi hızlandırılmalı; bu haritaların üretimi konusunda ilgili kurumlar ve üniversiteler teşvik edilmeli, ülke insanının kullanımına ücretsiz sunulmalıdır.

9- Ülkemizde sayıları 500'ün üzerinde olduğu tahmin edilen ve deprem üreten fay hatları ve zonlarına ilişkin özel jeolojik araştırmalar ve projeler teşvik edilmeli, bu konuda yetişmiş insan kaynağı geliştirilmesi çalışmalarına ağırlık verilmelidir.

10-Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yaptığı yanlış düzenleme ve uygulamalar sonucunda; vatandaşın ücretini peşin alan ancak karşılığında başta zemin ve temel etütleri olmak üzere “etüt ve projelerin” izleme, kontrol ve denetim faaliyetini yerine getirmeyen “yapı denetim sistemi” uygulamalarından vaz geçilmeli, etüt ve projelerin hazırlanması ile yapı üretim süreçlerinin tamamının fenni mesul yapı denetim firmaları tarafından yapıldığı bir sistem kurulmalıdır.

11-Belediyeler tarafından gelir kaynağı haline dönüştürülen yapı ruhsat harçları, amacına uygun olarak sağlıklı ve afet/depremlere karşı dirençli yapıların yapılmasını sağlayacak, etüt ve projelerin yerinde denetimini etkin şekilde yerine getirecek personel ve kurumsal altyapının geliştirilmesi amacıyla kullanılmalıdır.

12-Beton lobisinin topluma dayattığı sağlıksız ve güvensiz bir çevrede yaşam sistemine karşı, sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşam hakkı ve barınma sorunu; temel bir insan hakkı olduğu gerçeği çerçevesinde yeniden ele alınmalıdır.

Sonuç olarak, deprem/afetler karşısında risk havuzu haline gelen yaşam alanlarımızın, afetlere karşı korunması, ülkemiz insanının can ve mal güvenliğinin sağlanması için gerekli çalışmalara acilen başlanması gerektiğini belirtiyor ve hayata geçirmelerini bekliyoruz.

Saygılarımızla,

TBMM Jeoloji Mühendisleri Odası

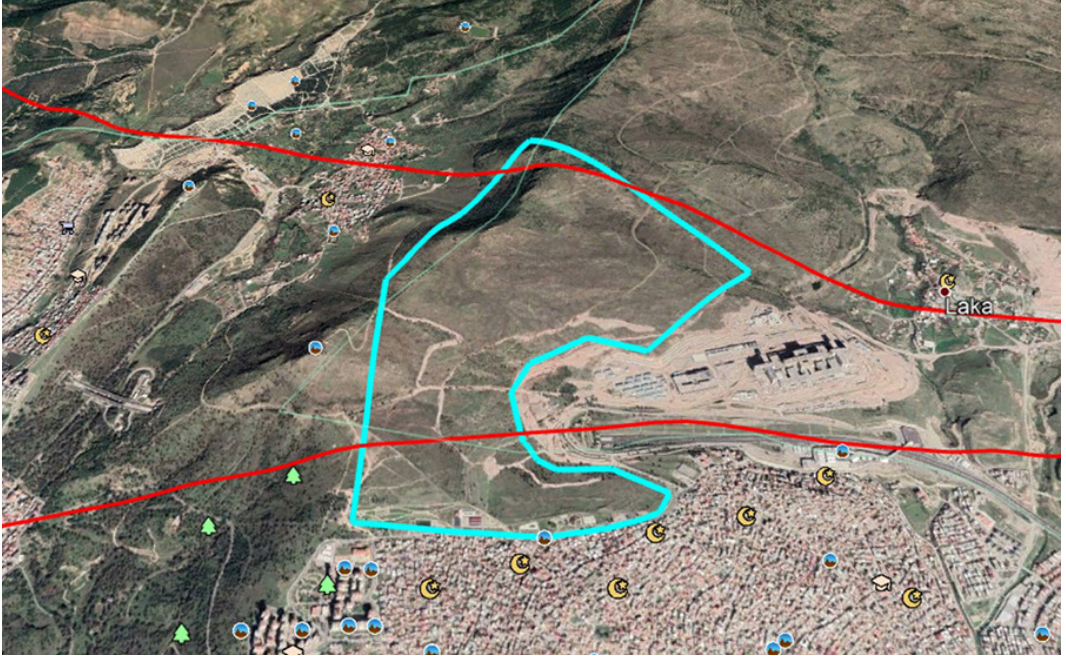
Yönetim Kurulu

23.11.2020

UYARIYORUZ! İZMİR-BAYRAKLI REZERV YAPI ALANINA YAPILMASI PLANLANAN YAPILAR İÇİN FAY ZONLARI DİKKATE ALINMALIDIR

Ülkemizde de fay yasası çıkarılarak, aktif fay zonlarının geçtiği alanlarda özel jeolojik araştırmalar yapılarak bu zonların geçtiği güzergahlar belirlenmeli ve belirlenen “fay sakınım bandı” üstüne bina ve bina türü yapıların yapılması yasaklanmalı, mevcut bina ve bina türü yapılar ise kentsel dönüşüm kapsamına alınarak vatandaşlarımızın can ve mal güvenliği sağlanmalıdır.

30.10.2020 tarihinde Samos (Sisam) açıklarında meydana gelen, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü verilerine göre Mw: 6.9 büyüklüğündeki deprem sonucunda; 116 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 1035 vatandaşımız yaralanmış, 50.000 yakın konut, işyeri vb bağımsız bina bölümü hasar görmüştür.

Şekil-1: Bornova rezerv yapı alanı ve diri fay ilişkisini gösterir harita

Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yapılan açıklamada, konutları yıkılan ve ağır hasar gören vatandaşlarımız için Bornova'da yapılmakta olan Şehir Hastanesi'nin yanında belirlenen yaklaşık 1.300.000 m2 rezerv yapı alanına, 3100 civarında konutun yapılacağı, 1000'ni aşkın konutun ise yıkılan binaların yerine yapılacağı ifade edilmiştir.

Bakanlık tarafından ilan edilen rezerv yapı alanı üzerinde Odamız tarafından yapılan incelemede, MTA Genel Müdürlüğü tarafından 2012 yılında yayınlanan Türkiye Diri Fay Haritası'nda aktif olduğu belirtilen Bornova Fay Zonu'nun geçtiği görülmektedir (Şekil-1).

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak uyarıyoruz!

24 Ocak 2020 tarihinde Elazığ-Sivrice (Çevirimtaş köyünde) meydana gelen Mw: 6.8 büyüklüğünde depremde 41 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 1600'ü aşkın vatandaşımız ise yaralanmıştı. Söz konusu depremin merkez üssü olan Çevirimtaş köyünde

“Doğu Anadolu Fay Zonu” üzerinde yer alan konutların tamamı yıkılmış, 4 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, 10 vatandaşımız ise yaralanmıştı. Depremden yaklaşık 40 gün sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından söz konusu köyde, gerekli jeolojik-jeoteknik ve paleosismolojik araştırmalar gerçekleştirilmeden, konutu yıkılan vatandaşlarımızdan birine fay zonu üzerine inşa edilen konut, basın-yayın mensuplarının önünde törenle teslim edilmiştir (Şekil-2).

Şekil 2: Elazığ-Sivrice- Çevirimtaş Köyünde fay zonu üstüne yapılan konut

İzmir-Bayraklı’da da, Elazığ-Çevirimtaş köyünde yapıldığı şekilde, herhangi bir yanlışlığa düşülmemesi ve ileriki tarihlerde Bornova Fay Zonu üzerinde meydana gelebilecek olası bir depremde riski en aza indirmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla, öncelikle bölgenin ayrıntılı jeolojik-jeoteknik ve paleosismolojik araştırmalarının yapılarak Bornova Fay Zonu’nun geçtiği güzergahın belirlenmesi gerekmektedir. Bornova Fay Zonu Üzerinde özel jeolojik araştırmalar yapılarak, fayın determinasyonu yapılmalı, yapılan bu determinasyon sonucuna göre fayın geçtiği güzergahları kenarlarında gerekli “fay sakınım bantları” oluşturulmalıdır. Belirlenen fay sakınım bantları 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarına işlenerek “fay sakınım bandı” içinde kalan alanlara bina ve bina türü yapıların yapılması yasaklanmalıdır. Ayrıca yapılacak bu çalışma ile inşaat çalışmaları tamamlanmak üzere

olan İzmir Şehir Hastanesi'nin de "Bornova fayı" ile olan ilişkisi ortaya çıkarılacaktır.

Sonuç olarak, ABD, Yeni Zelanda, AB ülkeleri ile çok sayıdaki gelişmiş ülkede "aktif fay zonları" üzerine bina ve bina türü yapıların yapılması yasaklanmış olmasına rağmen, Ülkemizde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın hangi bilimsel ve teknik normlara göre tespit ettiği bilinmeyen rezerv yapı alanını üstelik de aktif olduğu düşünülen fay zonları üzerinde seçmesi, sürekli aynı yanlışların tekrar ediliyor olması kabul edilemez bir yöntemdir. Yine ABD Kaliforniya'da San Andreas Fay Zonu üzerinde bina ve bina türü yapıların yapılması 1972 yılında çıkarılan "Fay Yasası" ile yasaklanmış, hatta emlak ajanslarına aktif fay zonlarının 100 metre yakınında yer alan konutların satılması süreçlerinde, konutu satın alacak kişiye bilgi verme zorunluluğu getirilmiştir. Ülkemizde ise fay zonları üstünde bina ve bina türü yapıların yapılması serbest olduğu gibi, hiçbir belediye/valilik aktif fay zonlarını imar planlarına işlememektedir. Bu durum olası depremlerde can ve mal kayıplarını artırırken, vatandaşımızın da doğru bilgi almasının önüne geçmektedir. Bu nedenle ülkemizde de fay yasası acilen çıkarılmalı, aktif fay zonlarının geçtiği alanlarda özel jeolojik araştırmalar yapılarak bu zonların geçtiği güzergahlar belirlenmeli ve belirlenen "fay sakinim bandı" üstüne bina ve bina türü yapıların yapılması yasaklanmalı, mevcut bina ve bina türü yapılar ise acilen kentsel dönüşüm kapsamına alınarak vatandaşlarımızın can ve mal güvenliği sağlanmalıdır.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

25.11.2020

BUGÜN, 25 KASIM. KADINLARA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ

Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Dayanışma Günü'nde dünya geneline baktığımızda ülkelerin gelişmişlik oranlarının değiştiğini ancak kadına yönelik şiddetin hiç değişmediğini görmekteyiz. Tam anlamıyla küresel bir salgınla karşı karşıyayız; bu salgının adı erkek şiddetidir.

Bugün, 25 Kasım. Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü.

Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Dayanışma Günü'nde dünya geneline baktığımızda ülkelerin gelişmişlik oranlarının değiştiğini ancak kadına yönelik şiddetin hiç değişmediğini görmekteyiz. Tam anlamıyla küresel bir salgınla karşı karşıyayız; bu salgının adı erkek şiddetidir.

Ülkemizdeki genel duruma bakıldığında ise görülen tek şey kadın cinayetleri ve

KADINLARA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ

kadına yönelik her türlü şiddetin gün be gün arttığıdır. Toplumsal cinsiyet eşitliği için vazgeçilmez önemde olan, kadına yönelik şiddete karşı bağlayıcılığa sahip ve 2011 yılında yürürlüğe girmiş bulunan İstanbul Sözleşmesi'nin yeniden tartışmaya açılmış olması dahi Ülkemizin bu konuda nasıl bir düzeyde olduğunun göstergesidir.

Siyasetten ekonomiye, istihdamdan eğitime birçok alanda cinsiyet eşitsizliğinin hüküm sürdüğü Ülkemizde erkek egemen siyasi erkin gerek bakış açısı, gerekse özensiz söylemleri ile derinleştirdiği cinsiyet ayrımcılığı, toplumsal cinsiyetçi şiddeti her alanda daha cüretkar, pervasız ve kural tanımaz hale getirmektedir. Her gün bir yenisine tanık olduğumuz kadına şiddet haberleri, görüntüleri toplumun kanıksadığı sıradan hatta dikkat dahi çekmeyen bir haber portalına dönüşmekte, bu kahredici sessizlik ve görmezden gelme çoğunlukla cinayetle sonlanmaktadır. Aile içi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Değerlendirme Toplantısı'nda konuşan İçişleri Bakanı, "Nereden çıktı bu kadın dövme, nereden çıktı bu kadına şiddet, nereden çıktı bu kadın cinayeti? Erkeklere sesleniyorum: Kendinize gelin yahu. Fiziksel olarak güçlü olabilirsiniz. Böyle bir ayıp olur mu? Neyi tatmin ediyorsun? Neyi ortaya koyuyorsun?" diye seslendi. Ayıp olarak tariflenen hareket ayıp değil, suçun ta kendisidir.

Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nü anlamlı kılacak yol, hukuki ve sosyal alanda gerçekçi adımların atılması, "amasız ve bahanesiz" toplumun her kesiminde toplumsal cinsiyet eşitliğinin hayata geçirilmesi, her türlü şiddetin suç olarak kabul edilmesi ve şiddeti alelade hale getiren konuşma dilinden vaz geçilme-

sinden geçmektedir.

Toplumsal cinsiyet eşitliği için vazgeçilmez önemde, kadın mücadelesinin bir sonucu olan İstanbul Sözleşmesi'nin hayata geçirilmesi için kaç kadının daha hayatını kaybetmesi, fiziksel, ekonomik, psikolojik şiddete maruz kalması gerekmektedir.

Toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık ve şiddeti önlemeyi temel alan kadına ve çocuğa yönelik her türlü şiddetin önlenmesi, şiddet mağdurlarının korunması, suçların kovuşturulması, suçluların cezalandırılması, kadına karşı şiddet ile mücadele alanında bütüncül, eş güdümlü ve etkili bir işbirliği içeren politikaların hayata geçirilmesini kapsayan İstanbul Sözleşmesinin işlerlik kazanması Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı vazgeçilmez bir öneme sahiptir.

Bugün, 25 Kasım. Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü. Kadının kendi iradesi dışında ona atfedilen tüm sıfatlara karşı durarak, erkek egemen ideolojiye ve toplumun değer yargılarına karşı mücadelesi dün olduğu gibi yarınlarda da artan bir ivmeyle devam edecek ve hak ettiği yeri bulacaktır.

Saygılarımızla

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

03.12.2020

4 ARALIK DÜNYA MADENCİLER GÜNÜNÜ KUTLUYORUZ!

Maden kazalarında yaşamını yitiren maden emekçilerini saygıyla anıyor, madenleri arayıp bulan, işleyen, alın terleri ile maden ocaklarını aydınlatan tüm maden emekçilerinin 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutluyoruz...

Alın terleri ile maden ocaklarını aydınlatan tüm maden emekçilerinin 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutluyoruz...

Ağır ve zor çalışma koşullarına ilave olarak, ekonomik krizin yol açtığı tahribatla birlikte Covid 19 pandemisinin de ağır faturasının beyaz ve mavi yakalı emekçilere çıkarılmak istendiği bu zor dönemde, maden emekçilerimiz bu olumsuz koşulları daha bir derinden hissetmektedir.

En tehlikeli işkolunda çalışan maden emekçileri, işçi sağlığı ve işyeri güvenliği sorunlarını yaşarken, taşeronlaşma-özelleştirmenin getirdiği uzun çalışma süresi, düşük ücret ve sendikasılaştırma gibi sorunlardan daha fazla etkilenir hale getirilmiştir.

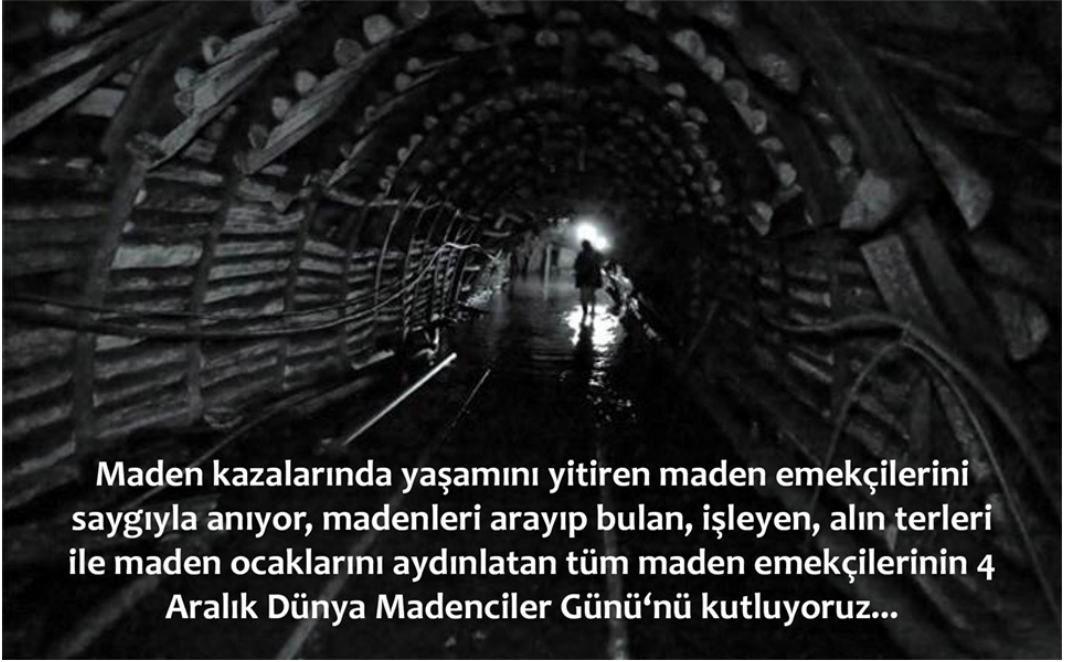
Soma ve Ermenek maden işçileri başta olmak üzere, ücret ve tazminat hakları ile sağlıklı ve güvenli iş ortamında çalışma mücadelesi veren, alın teri döken bütün maden emekçilerinin örgütlü mücadelesini destekliyoruz.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, milyonlarca yılda oluşan ve yenilenemez yeraltı kaynaklarımız olan madenlerimizin uluslararası madencilik tekellerinin çıkarına değil halkın yararı doğrultusunda; çevre, doğal ve kültürel zenginliklerimizi koruyarak işletilmesi ve değerlendirilmesine yönelik politikaların hayata geçirilmesi gerektiğini bir kez daha yineliyoruz.

Maden kazalarında yaşamını yitiren maden emekçilerini saygıyla anıyor, madenleri arayıp bulan, işleyen, alın terleri ile maden ocaklarını aydınlatan tüm maden emekçilerinin 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutluyoruz...

TMMOB Jeoloji Mühendisleri
Yönetim Kurulu

10.12.2020

UNESCO GLOBAL JEOPARK AĞINA DAHİL TEK JEOPARKIMIZ OLAN KULA-SALİHLİ JEOPARKI'NA SALDIRILAR DEVAM EDİYOR

Bir saldırı da Kula-Salihli Jeoparkı'na..

Son bir yıldır Gümüşhane'deki Dipsiz Göl'ün Valilik izniyle define arayıcıları tarafından yok edilmesinden sonra, Erzurum-Narman'da jeopark niteliğindeki alanda Belediyenin yaptırdığı betonarme bina, Erzurum-Tortum Şelalesinde peyzaj düzenlemesi adı

altında Valilik tarafından doğal çevre tahrip edilerek yapılan düzenlemeler, ardından Mersin'in Cennet-Cehennem Obruğu içine yapılan asansör rezaleti ile Dünya'nın sayılı jeoparkı olmaya aday Kapadokya'nın, Kapadokya Alan Yönetimi Kanunu ile imar rantı ve talanına açılması ve yok edilmeye başlanmasından sonra, son günlerde Kula-Salihli Jeopark Alanı sınırları içerisinde bir firmanın, Salihli-Karaağaç Mahallesiinde Gümüş Çay'ı üzerinde baraj inşaatı çalışmasına başlaması kabul edilemez.

Ülkemizin, UNESCO Global Jeopark Ağına dahil olan ilk ve tek jeoparkı "KULA-SALİHLİ JEOPARK" alanı içerisinde, UNESCO'dan izin alınmaksızın, firmanın, bundan 6 yıl önce verilen ve geçerliliğini yitirmiş olan "ÇED Gerekli Değildir" raporuna dayanarak jeopark alan sınırları içinde kazı ve hafriyata girişmesi, bölgede yer alan ve bir kez yok edildiğinde bir daha yerine konulması imkansız nitelikteki jeositlere ve dolayısıyla KULA-SALİHLİ JEOPARKI'nın var oluş ögelerine zarar verecektir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak uyarıyoruz!

Ülkemizin ilk ve tek UNESCO Global Jeopark ağı içinde yer alan Kula-Salihli Jeoparkının ülke enerji ihtiyacı içinde hiçbir değer ifade etmeyen, bundan 6 yıl önce alınmış olduğu ve süresi dolan bir "ÇED Gerekli Değildir" raporuna istinaden ülkenin, korunmaya değer doğal varlıklarına karşı saldırısı kabul edilemez. Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü duruma derhal müdahale etmeli, geçersiz olan ÇED raporu iptal edilmeli ve inşaat çalışmaları durdurulmalıdır.

Manisa Valiliği vakit geçirmeksizin, ÇED Yönetmeliğinin 19. Maddesi kapsamında işlem tesis ederek, zarar veriler yerlerin eski haline getirilmesi için çalışma başlatmıştır.

Ülkenin doğal varlıklarını korumakla görevlendirilen ve Jeopark Belediyeler Birliği Başkanlığı görevini de yürüten Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı'nın bu tahribatı görmezden gelmesi ve buna ilişkin herhangi tedbir almaması kabul edilemez. Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı, "Kula-Salihli UNESCO Global Jeopark" sınırları içerisinde yapılan HES inşaatına müdahale etmeli, sorumsuzca davranarak, jeopark alan sınırları içinde yer alan jeositlere zarar verenleri tespit ederek sorumlular hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunmalıdır.

UNESCO Türk Milli Komisyonu bölgede incelemelerde bulunmak için bir heyet görevlendirerek inceleme yapmalı, yapılan yanlış uygulamalar yetkili kurum ve kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

Sonuç olarak; kamuoyuna yansıyan açıklamalara rağmen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü ve ÇED Genel Müdürlüğüne duruma müdahale etmemesi, bu konuda caydırıcı tedbirler ile yasal düzenleme alt yapısını oluşturmaması kabul edilemez. Bir yandan yeni jeopark alanları oluşturma girişimleri devam ederken bir yandan da UNESCO Global Jeopark Ağı içinde yer alan ilk ve tek jeoparkımız sınırları içinde yürütülen bu tahrip edici faaliyete göz yumulması büyük bir çelişki oluşturmaktadır. Bu durum, yeni jeopark alanı başvurularımızda

karşımıza engel olarak konulacaktır. Her gün ülkenin farklı yerlerinde doğal varlık ve kaynaklarına karşı girişilen bu saldırı ve tahribatlara karşı TBMM'si duruma el koymalı, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunda gerekli değişiklikler yapılarak jeopark alanlarına ilişkin düzenlemeler acilen gerçekleştirilmelidir. Aksi takdirde en der bulunan, bir kez yok edildiğinde bir daha yerine konulması imkansız olan doğal varlıklarımız yok edilmeye devam edilecektir.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

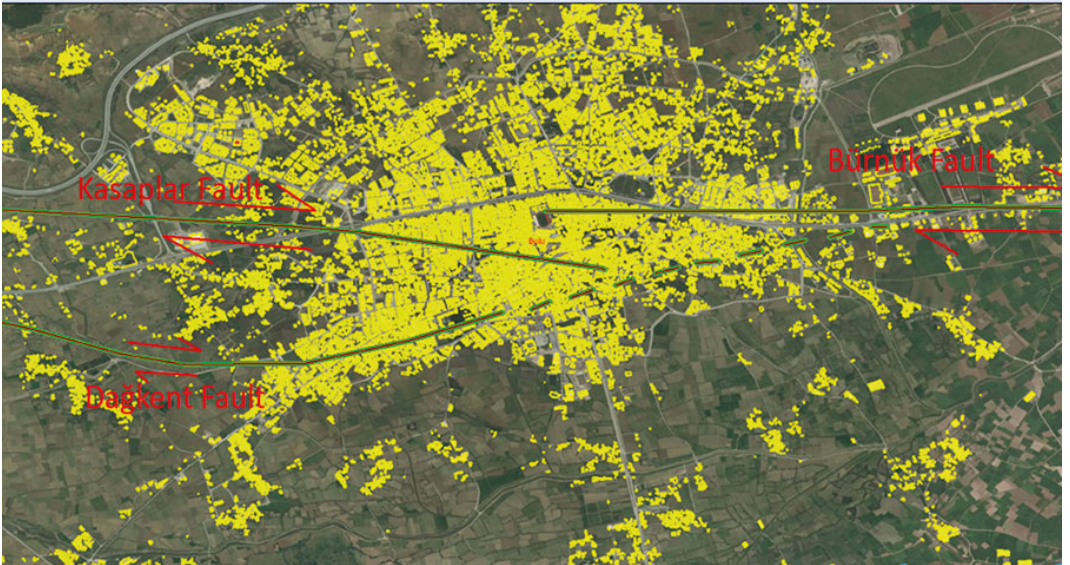
12.12.2020

FAY YASASINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRME: KİM, NEYE KARŞI!

Dün olduğu gibi bugün ve gelecekte depremlere karşı gerekli koruma önlemleri alınarak ülkemiz yerleşimlerinin gelecekteki deprem risklerinden korunması ve ortaya çıkacak zararların azaltılması için mesleki derinliğimizin, bilimin ve kamu yararının yanı sıra TMMOB'nin ilkeleri ve dayanışma ruhu ile mücadelemize devam edeceğiz.

Yerleşim alanlarının afetlere karşı dirençli bir anlayışla planlanabilmesi, toplumun afetler karşısında daha güvenli ve hazır hale getirilmesinin bir parçası olarak "FAY YASASI" adı altında önerilen yasa değişikliği teklifimiz son günlerde kamuoyunun gündeminde ön plana çıkmıştır.

18 İLİMİZ GİBİ BOLU HALKI DA FAY ZONLARI ÜZERİNDE YAŞIYOR, BİLEN VAR MI!!

Her ne kadar adı “FAY YASASI” olarak tanımlansa da bu öneri sadece 7269 sayılı yasada yüzey faylanması tehlikesi taşıyan alanlarda planlama ve yapılaşma süreçlerinin yeniden düzenlenmesini içeren bir mevzuat değişikliği değildir; aynı zamanda 3194 ve 4708 sayılı yasalarda da değişiklikler öneren ve böylece imar, afet ve yapı denetim hukukunun risk azaltma odaklı bir hedef doğrultusunda birbiriyle daha uyumlu bir şekilde işletilmesini hedefleyen bir düzenlemedir. Ancak bu önerimiz içerdiği bütünsellikten ve deprensellik bağlamından kopartılmakta, yanlış çıkarsamalarla hiç ummadığımız çevreler tarafından bile “heyelanlı alanlar, dere yatakları, fay zonlarının üstünü, çığ tehlikesi taşıyan bölgelerin sınırsız olarak imar ve yapılaşma amacıyla kullanılmasına neden olacak” şeklinde görüşler beyan edilmektedir.

Bu nedenle konuya ilişkin bazı açıklamaların ve bilgilendirmelerin tekrar yapılması ihtiyacı ve gerekliliği duyulmuştur.

Günümüzde tüm dünyada afet ve afet yönetimi, ister doğa, isterse de insan etkilerinden kaynaklı olsun, bütün tehlike kaynaklarının yasal mevzuat içinde tanımlanması ve bu tehlike kaynaklarının yaratacağı risklerin öngörülerek azaltılması ve risklere yönelik önlemlerin afetler öncesinde alınması prensibine dayanmaktadır.

Bu çerçeveden bakıldığında;

1-Deprem hasarı sarsıntı etkisinin yanı sıra, bu etki ile tetiklenen sıvılaşma, heyelan, kaya düşmesi gibi zemin davranışları, tsunami ve diri fay boyunca oluşan hareketin yer yüzeyinde düşeyde ve/veya yatayda meydana getirdiği kırık, yer değiştirme, kayma, sıkışma, çökme gibi deformasyonları kapsar. Bu deformasyon alanı “Yüzey Faylanması Tehlike Kuşağı” olarak tanımlanır.

Yüzey faylanması tehlike kuşağı içinde yer alan yapılar, hem fayın hareket mekanizmasına bağlı olarak (fay türüne bağlı) düşeyde veya yatayda meydana gelen deformasyonlardan, hem de sarsıntı etkisi ile yıkıma uğrarken, faydan uzak mesafede yer alan yapılar ise sarsıntı etkisi ile yıkılmaktadır. Bu nedenle gelecekte yüzey kırılmasıyla sonuçlanabilecek ve üzerindeki tüm yapılarda yoğun hasar yaratabilecek yüzey faylanması tehlikesine karşı geçerliği kanıtlanmış bilimsel kurallara dayanan değerlendirmelerin yapılması ve risk azaltıcı önlemlerin önceden alınması gereklidir.

Yaşadığımız deprem deneyimlerinden belli bir büyüklüğün üzerindeki depremlerde yüzey faylanması tehlike zonlarında yer alan bina ve yapıların hasar görmeden ayakta kalması olanağının bulunmadığı bilinmektedir. Depremler sonucu fay deformasyon alanlarının dışında meydana gelen yıkım ve hasarların büyük bölümünün aslında imara açılmaması gereken zayıf dayanımlı, suya doymuş milli servet niteliğindeki ovalar ve tarım alanları üzerinde meydana geldiği, bununla birlikte jeolojik zemin profili, zemin jeoteknik dayanımları ve deprem yükleri altındaki tepkileri doğru tahkik edilmeyen diğer yapı alanlarındaki zeminlerle uyumsuz yapılaşmadan kaynaklandığının da elbette farkındayız. Ancak yüzey faylanmasının yerleşim alanları

için çok daha farklı bir nedene dayanan açık bir tehlike ve risk faktörü olduğunun da farkındayız. Yoksa iddia edildiği gibi ne deprem gerçeği ve risklerini yüzey faylanmasına indirgemek ve onunla sınırlı tutmak, ne de “yüzey kırıkları tespit edilemiyorsa deprem riskinin olmadığını varsaymak” söz konusudur.

Yüzey faylanması ülke depremselliğinin bir parçasıdır, depremin yarattığı tüm tehlike kaynaklarına karşı bütünsel bir bakış açısıyla mücadele edilebilir. Bu bakış açısının her zaman en büyük savunucusu, doğaldır ki deprem araştırmaları mesleki derinliğinin bir parçası olan Jeoloji Mühendisliği ve onun meslek örgütü Jeoloji Mühendisleri Odasıdır.

2- “Fay yasası” olarak bilinen teklifin temel hedefi, yüzeyde görülen ve aktif olan fayların her iki tarafına oluşturulacak “sakınım bandı içinde” kalan alanda bina ve bina türü yapılaşmaya sınırlama getirilerek yerleşim yerlerindeki afet riskinin, can ve mal kaybının azaltılarak afetlere karşı dayanıklılığın artırılması sürecine katkı vermektir.

Odamızın yaptığı tespitlere göre şu anda 18 kent, 80’ni aşkın ilçe ve 502 köyedeki 100.000’in üzerinde bina, 600.000’den fazla insanımız “yüzey faylanması tehlike zonu” üzerinde yaşamaktadır.

Yüzey faylanmasına karşı sakınım bandı oluşturulması ve yapılaşmaya kısıtlama getirilmesi önerimiz, 50 yıldır ABD, 30 yılı aşkın süredir 27 Avrupa Birliği ülkesi, Japonya, Yeni Zelanda, Tayvan gibi ülkemizle benzer biçimde topraklarında diri fay barındıran birçok ülkede uygulanmaktadır. Bu olgunun ulusal mevzuatımıza kazandırılması ile ülkemiz insanı gelişmiş ülkelerde olduğu gibi taşkın, heyelan, çığ ve kaya düşmesi tehlikelerinin yanı sıra yüzey faylanması tehlikesine karşı da korunan güvenli ve sağlıklı alanlarda yaşama hakkına bir adım daha atmış olacaktır. Başta meslek odaları olmak üzere konuyla ilgili çalışmalarda bulunan kişi ve kurumların ülkemiz yerleşimleri ve bu yerleşimlerdeki yurttaşlar için bu korumayı sağlayacak mekanizmalara duyarsız kalmaması, kendi mesleki derinliği içerisinde bu amaçla öneri ve yaklaşımlar geliştirmesi kamusal bir sorumluluktur.

Belirtilen jeolojik riskli alanlarda yaşayan insanlarımızın yaşam hakkını savunmak buna yönelik girişimlerde bulunmak doğrudan kamu yararına ilişkin bir faaliyet olup, toplumsal ve mesleki sorumluluğumuzun bir gereğidir. Gerçeği sessiz kalmayarak dile getiren Odamızın önerisine karşı çıkarak, fay zonları ile heyelanlı alanlar, çığ ve kaya düşme tehlikesi bulunan alanlar veya taşkın alanları gibi riskli alanlarda yaşamının güvenli olduğunu söylemek, bunca can kaybına rağmen bu alanlarda yapılaşmayı önermek mi kamu yararınadır?

3-Çevre ve Şehircilik Bakanlığı başta olmak üzere ilgili Bakanlıkların bu konuda günümüze kadar yaptıkları düzenlemeler, toplumun ihtiyaçlarını afet risklerini önleyen, zarar azaltıcı bir bakış açısı ile karşılamak yerine, imar, afet, planlama, yapı üretim ve denetim, kentsel dönüşüm, çevre, orman, tabiat varlıklarını koruma gibi ka-

nunlarda yaptıkları değişiklikler kentlerimizi doğa kaynaklı afetlere karşı korumasız bırakmış, her depremde veya taşkında daha fazla insanımızı kaybeder hale getirmiştir.

Konuya “Fay Yasası” önerisi açısından bakılacak olursa, Ülkemizde bugüne kadar kentsel yerleşim alanlarında gerçekleştirilecek mekânsal planlama süreçleriyle yüzey faylanması olgusunu ilişkilendiren ne bir fay yasaı ne buna ilişkin bir yönetmelik ne de tek bir tebliğ bulunmaktadır. Bu nedenle 2004 yılında toplanan ve TMMOB bağı çok sayıda Odanın da katıldığı Deprem Şurasının temel önerilerinden biri diri faylar konusunda araştırma ve mevzuatının oluşturulması olmuştur.

Diğer yandan ulusal afet hukukuna ve uygulamalarına ilişkin bir bilgi eksikliğini de gidermek isteriz. 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Dair Kanun’un herhangi bir maddesinde yüzey faylanmasına dair açık bir hüküm olmaması nedeniyle yüzey faylanması konusunda belirli ve ortak bir afet uygulaması gerçekleştirilememekte; imar ve afet uygulamasında yüzey faylanması deprenselliğin bir parçası olarak görülmemektedir.

7269 sayılı yasanın birinci ve ikinci maddelerinde “deprem (Yer sarsıntısı), yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ, tasman” olayları zaten açık bir şekilde sayılmıştır. “Fay Yasası” önerisi ile yapılan ise sadece bu sayılanlar arasına, tektonik deformasyon zonu olarak da birçok kaynakta tarif edilen “yüzey faylanması tehlike kuşağı veya sakınım bandının” ilave edilmesidir. Böylece bu alanların da tıpkı, heyelanlı alanlar, çığ ve kaya düşme tehlikesi bulunan alanlar veya taşkın alanları gibi “tehlike kaynağı” olarak tanımlanması, belirlenen tehlike bantları (sakınım bandı) üzerinde bina ve bina türü yapıların yapılmasının sınırlandırılarak risklerin minimize edilmesi hedeflenmiştir.

Öte yandan bilhassa 1999 depremlerinden bu yana bilinen diri faylar üzerindeki yerler Çevre Şehircilik Bakanlığı tarafından herhangi bir yasa ve yönetmeliğe ya da bilimsel kritere dayanılmaksızın “Önlemlenilen Alan” İlan edilmekte ve yerleşime kapatılmaktadır. Önerilen Fay Yasası ile bu uygulamanın yasa ve yönetmelik çerçevesinde ve bilimsel kriterlere uyumu sağlanacak, 20 yıldır süregelen keyfi uygulamalar ve çözüm bekleyen bir sorun giderilecektir.

Önerilen düzenleme ile belirli büyüklükte deprem üreten fayların tektonik deformasyon zonu da tehlike kaynağı olarak görülecek ve buna ilişkin düzenlemeler yapılarak ülke insanının uğrayacağı can kayıplar azaltılacaktır. Bu nedenle de buna ilişkin yeni bir yasal değişikliğin yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

4-Odamız tarafından yapılan 08.09.2020 tarihli “FAY YASASINA “EVET” ANCAK..” başlıklı basın açıklamasında kısaca “FAY YASASI” olarak tanımlamakla birlikte, deprem, heyelan, çığ düşmesi ve sel gibi doğa kaynaklı olayların afete dönüşmesi için yapılaşmaya getirilecek kısıtlamaları kapsayan ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Dair Kanun’da değişikliği içeren öne-

rimizin ilgili bazı kanunlarda asgari düzeyde değişiklikleri beraberinde getirmediği sürece başarıya ulaşma şansının bulunmadığı da özellikle vurgulanmıştır.

Bu kapsamda;

7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Dair Kanun “afet öncesi, sırası ve sonrası” yapılacak iş ve işlemlere açıklık getirecek şekilde yeniden düzenlenmelidir. Yine kanunun ikinci maddesi “yapılacak özel jeolojik araştırmalar sonucunda” aktif olduğu ve yüzey faylanması tehlikesi yaratma potansiyeli olduğu tespit edilen fay hatları ve zonları üstüne yapı yapılamayacağı mutlaka vurgulanmalı, ayrıca “DSİ Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanacak taşkın tehlike ve risk haritalarına göre taşkın riski yüksek olan alanlar ile heyelan, çığ ve kaya düşmesi tehlikesi ile karşı karşıya bulunan alanların yapılaşmaya açılmayacağı” şeklinde düzenlenmelidir.

3194 sayılı İmar Kanunu’nun 5. Maddesindeki “mekânsal strateji planı” tanımı içine, “sağlık ve afet politikaları” kavramı da alınarak madde “....ekonomik, sosyal, sağlık, çevre ve afet politikaları...” şeklinde yeniden düzenlenmeli, yine 8. maddeye ek fıkra düzenlemesi yapılarak “ 7269 sayılı yasaya göre afet riski bulunan alanlar “ imar planlarına işlenmeli ve imar planları kapsamı içinde yapılaşmaya açılmayacağı” vurgulanmalı ve 22. maddesine yapılacak revizyonla “ruhsat vermeye yetkili belediye ve valiliklerin” 7269 sayılı yasaya göre “afet riskli alanlar içinde bulunan parsellere yapı ruhsatı verilmez” şeklinde bir düzenlemeye gidilmelidir.

4708 sayılı Yapı Denetimi Kanununun 3. Maddesinde düzenleme yapılarak, binaların oturduğu zeminler için yapılacak jeolojik araştırmaların “yerinde denetimi esas alacak şekilde kontrol ve denetim hizmetlerinin yürütüleceği” açıkça belirtilmeli, ayrıca söz konusu kanuna bir madde ilavesi ile aktif fay zonları, dere yatakları, taşkın, heyelan, kaya ve çığ düşmesi sınırları içinde yer alan alanlar içinde yapılacak olası yapıların proje müellifliğini veya fenni mesuliyetini üstelenen mühendis ve mimarlara yönelik caydırıcı işlemlerin tesis edileceğini” belirtir düzenleme yapılmalıdır.

Aktif fay zonlarının üstü, dere yatakları, taşkın, heyelan, çığ ve kaya düşmesi tehlikesi alan sınırları içinde kalan yapılar öncelikle 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun” kapsamına alınarak kamusal bir anlayışla kentsel dönüşüm çalışmaları hızlandırılmalı, ancak afet riskli alanlar içinde bina veya konutu bulunan vatandaşlarımızın mağdur edilmemesi için uygun alanlarda barınma ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanacağı çözüm önerileri geliştirilmelidir.

Dere yataklarının doğal akışının değiştirilmesine, kesitlerinin daraltılmasına, moloz ve çöp döküm alanı, yol ve altyapı tesisi amaçlı kullanımına son verilmeli, bu kapsamda DSİ Genel Müdürlüğüne yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

5393 sayılı Belediye Kanunu ile 5213 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanununda değişiklik yapılarak, aktif fay hatlarının üstü, dere yatakları, taşkın alanları, heyelan çığ

veya kaya düşmesi tehlikesi yaşanacak alanların yeşil alan kullanımı dışında, hiçbir amaçla kullanılmayacağı, bu alanları farklı amaçla kullanıma açanlara yönelik idari ve cezai yaptırımların uygulanacağına yönelik düzenlemeler yapılmadadır.

Şeklindeki yasa değişikliği önerilerimiz sıralanmış ve sonuç olarak; yukarıda vurgulanan düzenlemeleri içeren geniş bir çerçeveye sahip “FAY YASASINA” EVET” DİYORUZ. Aksi takdirde rant politikaları yaklaşımını temel alan, bir “fay yasasının” toplumu doğa kaynaklı afetlere karşı korumasının mümkün olmayacağı da özellikle vurgulanmaktadır.

Bu açıklamalarımıza rağmen, kentsel dönüşüm yasası olarak bilinen 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun”un rant odaklı uygulamaları alakasız bir şekilde Oda önerimizle ilişkilendirilmeye çalışılarak benzer uygulamalara yol açacağı, istismara neden olacağı eleştirisinde bulunulmuştur. Tekrar belirtelim ki; aktif fay zonlarının üstü, dere yatakları, taşkın, heyelan, çığ ve kaya düşmesi tehlikesi alan sınırları içinde kalan yapıların, halk mağdur edilmeden kamusal bir anlayışla kentsel dönüşüme tabi tutulması ve barınma ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanması gerektiği özellikle vurgulanmıştır. Önerimizin bir parçası olan bu ifadelerin; “sağlıklı ve güvenli yaşama çevrelerini üretmenin bir yana bırakıldığı”, “uygulamaların ranta ve istismara dönüşmesine hizmet edeceği” şeklindeki yaklaşımlar da açıklanmaya muhtaç, yersiz değerlendirmelerdir. Belirttiğimiz riskli alanlarda yaşamanın kaçınılmaz sonucunu görmezden gelip, istismara yol açabileceği varsayımıyla bu olumsuzluğa kayıtsız kalamayarak, tehlikeyi vurgulayıp çözüm önerisini de getirmenin görev ve sorumluluğumuz olduğunu düşünüyoruz.

Yine, bir diğer tartışma konusu da kısaca “Fay Yasası” olarak nitelenen teklifin bir parçasını oluşturan 4708 sayılı Yapı Denetimi Kanunu’na ilişkin değişiklik önerimizdir. Bu öneri binaların oturduğu zeminler için yapılacak jeolojik araştırmaların “yerinde denetimi esas alacak şekilde kontrol ve denetim hizmetlerinin yürütülmesine sağlamak amacıyla geliştirilmiş olan bu öneri; bina ve bina türü yapıların etüt ve proje süreçlerinden başlayarak arazide, sondaj çalışmalarının başladığı süreçten, bina yapım aşamasına kadar “denetim süreçlerinin kağıt üzerinde değil, fiili olarak yerinde denetimi esas alacak şekilde işletilmesi ve bu eksikliğin giderilmesi amacıyla getirilmiştir.

2020 yılı Ocak ayından bu yana ülkemizde yaşanan depremler, sel ve taşkınlar, heyelan ve çığ düşmesi sonucunda 240 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın insanımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb bina bölümleri yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar lira maddi kayıp oluşmuştur. Yaşanan yıkım ve can kayıplarının temel nedenlerinden birinin kamusal denetimden uzak bir anlayışla düzenlenen yapı denetim sistemi olması bilinmesine rağmen 11.12.2020 tarihinde çıkarılan “Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği” nde dahi sorunların çözümüne ilişkin düzenlemeler gerçekleştirilmemiştir. Bu yönetmelik değişikliğinin birkaç yapı denetim şirketine yarar

sağlamanın dışında, ne İzmir-Bayraklı'da bataklık alana, ne Elazığ'da dere alüvyonları üzerine inşa edilen ve yıkılan binaların zemin etütlerinin denetimine, ne de 2020 yılı başından bu yana afetlerde 240 vatandaşımızın yaşamını yitirmesine neden olan olguların çözümüne ilişkin tek bir madde içermediği görülmektedir. Sonuç olarak; İnsanoğlunun Ay'a ayak basmasından 10 yıl önce, Elazığ ve Malatya'da bu yıl meydana gelen depremlere kaynaklık eden Doğu Anadolu Fay Zonu'nun keşfinden yaklaşık 13 yıl önce, Marmara depremlerinden 40 yıl önce 1959 yılında çıkarılan 7269 sayılı 'Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun başta olmak üzere, imar, planlama, kentleşme, yapı üretim ve denetim, kentsel dönüşüm yasalarının yeterli olduğunu savunmamızın olanaklı olmadığını, arsa, arazi ve imar rantiyerleri ile beton lobisinin etkisi ve onların ihtiyaçlarını giderir nitelikte çıkarılan çok sayıdaki düzenlemenin yaşam alanlarımızı, kentlerimizi, derelerimizi rant ve talan uğruna yaşanamaz hale getirdiğini, her depremde veya taşkında onlarca-yüzlerce insanımızı kaybettiğimizin de farkındayız.

İşte bu nedenle bilinmesini isteriz ki; "Fay Yasası" olarak adlandırılan teklif "yüzey faylanması tehlikesi oluşturabilecek aktif fay zonlarının (sakinim bandı içindeki alanların), heyelanlı alanlar, dere yatakları, taşkın alanları, çığ riski bulunan alanlar gibi doğa kaynaklı "tehlike kaynakları" olarak değerlendirilerek ulusal afet hukukunda tanımlı hale gelmesi ve bu alanlar üzerinde bina ve bina türü yapılaşmanın sınırlandırılması ve bu sürecin imar ve yapı denetim süreçleriyle uyumlu bir şekilde yürütülmesini hedefler. Bu bakış açısı ülke depremselliğinin tüm boyutlarıyla ve doğru bir şekilde kavranmasının bir sonucu olup herhangi bir kurum veya kuruluşa deprem risk azaltma sürecindeki diğer görev ve sorumluluklarını bir kenara bırakma/bıraktırma amacını taşımaz, rant politikalarının bir aracı olamaz veya böylesi bir amaca hizmet etmez; zaten etmesine de Odamız izin vermez.

Dün olduğu gibi bugün ve gelecekte depremlere karşı gerekli koruma önlemleri alınarak ülkemiz yerleşimlerinin gelecekteki deprem risklerinden korunması ve ortaya çıkacak zararların azaltılması için mesleki derinliğimizin, bilimin ve kamu yararının yanı sıra TMMOB'nin ilkeleri ve dayanışma ruhu ile mücadelemize devam edeceğiz.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

18.12.2020

YAPI DENETİMİ KANUNU UYGULAMA YÖNETMELİĞİ 15. KEZ DEĞİŞİKLİĞE UĞRADI

Yapı denetim kuruluşları ile beton lobisinin istem ve talepleri çerçevesinde Yapı Denetim Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

11.12.2020 tarih ve 31331 sayılı Resmi Gazetede yayımlandı. Bu düzenleme ile yönetmelik 15. kez değiştirilmiş oldu.

Ocak 2020'den bu yana meydana gelen depremler, taşkın, heyelan, kaya ve çığ düşmesi gibi doğa kaynaklı afetler, 240 yakın vatandaşımızın yaşamını yitirmesine, 3000'e yakın vatandaşımızın yaralanmasına, 80.000'e yakın konut, işyeri ve benzeri bağımsız bina bölümünün yıkılması veya ağır hasar görmesine, 20 milyar liraya yakın maddi kaybın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yaşanan bunca kayıp ve hasara rağmen, yapı üretim ve denetim sisteminin eksikliğinin fark edilip giderilmesi ile ruhsat veren yerel idarelerin yapı denetim kuruluşları üzerindeki denetim yetkilerinin artırılması gerekirken, buna ilişkin tek bir düzenlemenin yapılmadığı görülmektedir.

Yapılan son düzenlemede; ne İzmir-Bayraklı'da bataklık alana, ne Elazığ'da dere alüvyonları üzerine inşa edilen ve yıkılan binaların zemin etütlerinin yerinde denetimini esas alacak şekilde bir denetimin yapılmasına, ne de 2020 yılı başından bu yana doğa kaynaklı afetlerden kaynaklı 240 vatandaşımızın yaşamını yitirmesine neden olan ve yapı denetiminden kaynaklanan olguların çözümüne ilişkin tek bir madde bulunmadığı görülmektedir.

Doğa kaynaklı afetlerin sorumluluğundan kaçmak için beton lobisi ile yapı denetim kuruluşlarının talepleri çerçevesinde düzenlenen bu son değişikliğin de, bundan önceki 14 değişiklikte olduğu gibi, ülkemizin yapı üretim süreçlerinin denetimine ilişkin sorunları çözmekten uzak olduğu görülmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak Çevre ve Şehircilik Bakan'na soruyoruz!!

1956 yılında yayımlanan 6785 sayılı mülga İmar Kanunu ile getirilen ve geçen yaklaşık 70 yıllık sürede bilim ve mühendislik hizmetlerindeki inanılmaz gelişim ve değişim görmezden gelinerek bugünlere kadar çok ufak değişikliklerle taşınan fenni mesuliyet konusu, yani yapı denetim sisteminin ruhsat eki etüt ve projelerin denetimini kağıt üzerinde değil, gerçek manada yerinde denetimini esas alacak şekilde yapılmasını gerekli kılan düzenlenmelere ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Her depremde yaşanan yıkımların ana nedenlerinden birinin denetim eksikliği olduğu bilinmesine rağmen bu konudaki sorunlar neden çözümlenmemektedir?

Son 20 yıldır Marmara'da, Afyon'da, Adana'da, Van'da, Elazığ'da ve en son İzmir-Bayraklı'da yaşanan depremler sonucu can kayıpları ile yıkımların temel nedenlerinden birinin zayıf mühendislik özelliklerine sahip zeminler olduğu bilinmesine rağmen, zemin araştırmalarının yerinde denetimini esas alacak şekilde bir yapı denetiminin yapılmasını kim veya kimler engellemektedir? Zemin araştırmalarının yerinde denetiminin, 3194 sayılı kanuna göre yapı denetim firmaları tarafından yapılması gerekirken neden yapılmamaktadır? Yasal mevzuatın uygulanmasını kim veya kimler engellemektedir?

Sadece 2020 yılında meydana gelen afetlerde, yapı ruhsatı verilmiş ancak günün norm ve standartlarına göre yapılmamış kaç bina yıkılmış veya ağır hasar görmüştür? Buna ilişkin olarak Bakanlığınızca herhangi bir soruşturma yürütülmekte midir? Yapılan soruşturmalar sonucunda sorumluluğu bulunan yapı müteahhidi, etüt, plan ve projelerin gerçekleştiren proje müellifleri ile kamu adına denetim sorumluluğu üstlenen fenni mesul mühendis ve mimarlar ile görevlerini yerine getirmeyen ilgili idareler hakkında herhangi bir işlem yürütülmekte midir? Yürütülüyor ise kaç kişi veya kurum hakkında soruşturma yürütülmektedir?

Bakanlığınız tarafından 2020 yılı içinde doğa kaynaklı afetlerden zarar gören ve hasar tespiti sonucu; hafif, orta veya ağır hasarlı bina sayısı ile acil yıktırılan bina sayısı kaç adettir? Bunların kaç zeminden kaynaklı sorunlardan dolayı hasar görmüş ve yıkılmıştır?

2020 yılı içinde 240 yurttaşımızın yaşamını yitirdiği onbinlerce binanın hasar gördüğü Bakanlığınız tarafından yapılan açıklamalardan öğrenilmiştir. Bu oranda ağır can kayıpları nedeniyle doğa kaynaklı afetler sonucunda, can kaybında dünya sıralamasında 1. olduğumuz bu günlerde, özelde depremin, genelde ise doğa kaynaklı afetlerin bütün sorumluluğun AFAD Başkanlığı veya TOKİ vasıtasıyla yapılan borçlandırmalarla, depremlerden veya diğer doğa kaynaklı afetlerden zarar gören fakir halk kesimlerine kesilmesine yıkılması doğru mudur? Suçlu yıkıma ve can kaybına uğrayan halk mı?

Yapı denetim kuruluşları günümüzde ruhsat eki etüt ve projeler ile yapı üretim süreçlerinin tüm denetim hizmetlerinden sorumlu olup, vatandaşın parasını peşin

almalarına rağmen, neden tek bir zemin ve temel etüt araştırmasının yerinde denetimi sağlanamamaktadır? Neden tek bir sondajın başında yapı denetim şirketlerinin kontrol elemanı görülmemektedir? Vatandaşımız, ücretini peşin ödediği denetim hizmetini neden alamamakta, Bakanlığınız bu süreci yasal mevzuata ve açık yargı kararlarına göre neden işletmemektedir? Bu sürecin kazananı vatandaş olmadığına göre kimler korunmaktadır?

Bütün dünyada; fay hatlarının tektonik deformasyon zonu (fay sakinim bandı), heyelanlı alanlar, taşkın bölgeleri, kaya ve çığ tehlikesi bulunan alanlarda bina ve bina türü yapılar için sınırlandırılma bulunmasına rağmen, neden her gün bu alanlarda herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi düzenlenmektedir? Arsa ve arazi rantından yararlanmak isteyenlerin çıkarları doğrultusunda bu alanlar neden imara açılmaktadır? Neden tek bir işlem yapılmayarak, ruhsatlar iptal edilmemektedir?

Anayasanın 138. Maddesine göre “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez” hükmü bulunmasına rağmen bir yılı aşkın süredir “Danıştay Altıncı Dairesinin Esas No: 2017/4837 ve Karar No: 2019/6454 sayılı kararına” uygun düzenleme neden yapılmıyor? Mahkeme kararlarını uygulamamayı Anayasaya aykırı görüyor musunuz?

Sonuç olarak, ülke insanımızın can ve mal güvenliğini korumakla görevli olan kurumların eylem ve işlemlerini kamu yarını gözeterek yapmaları gerekirken, bazı grup, kişi ve kuruluşların talepleri ile yapılan düzenlemelerin yaşanan sorunları çözmesi mümkün değildir.

Bu kapsamda 11.12.2020 tarih ve 31331 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yapı Denetim Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğinde yapılan düzenlemelerin halkın çıkarlarını koruyan, ülke insanımızı, fay zonlarının deformasyon zonu, heyelanlı alanlar, dere ve taşkın alanları gibi doğa kaynaklı afetlere maruz kalan veya kalabilecek nitelikte alanlara yerleşimi sınırlayan, kağıt üzerinde değil işleyen bir kamusal denetimi önceleyen, yerel idarelerin fenni mesuliyet sistemi içindeki yerini geliştirip, şeffaflık ve hesap verebilirliği artıran denetim mekanizmasının altyapısının oluşturulması gerekirken, buna aykırı düzenlemelerin yapılması kabul edilemez.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

21.01.2021

DOĞAL VARLIKLARIMIZ TEK TEK YOK EDİLMEMEYE DEVAM EDİYOR: DÜDEN ŞELELESİ

Milyonlarca yıllık jeolojik olaylar sonucu oluşan, bir kez yok edildiğinde bir daha yerine konulması imkansız nitelikteki jeolojik miras alanları tek tek yok ediliyor. Antalya-Kepez'de yer alan Düden Çayı ve Düden Şelale'si de kirletilerek tüketiliyor.

Milyonlarca yıllık jeolojik olaylar sonucu oluşan, bir kez yok edildiğinde bir daha yerine konulması imkansız nitelikteki jeolojik miras alanları tek tek yok ediliyor. Son bir yıl içinde; Gümüşhane'deki Dipsiz Göl'ün define arayıcıları tarafından yok edilmesi, Erzurum-Narman'da jeopark niteliğindeki alanda betonarme bina yapılması, Erzurum-Tortum Şelalesinde peyzaj düzenlemesi adı altında doğal çevrenin tahrip edilmesi, Mersin Cennet-Cehennem Obruğu içine asansör yapılması, Dünya'nın sayılı jeoparkı olmaya aday Kapadokya'nın, Kapadokya Alan Yönetimi Kanunu değişikliği ile imara açılması, Konya-Hadim-Çifteler Yerköprü Şelalesi'nin üzeri ve çevresine yapılan peyzaj ve çevre düzenlenmesi ile bazı tesis inşaatlarıyla tahrip edilmesi olayından sonra bugünde Antalya-Kepez'de yer alan Düden Çayı ve Düden Şelale'si de kirletilerek tüketiliyor.

Antalya'nın Kepez ilçesinde bulunan Düden Çayı ve Düden Şelalesi'nin beslenme havzasında yer alan düdenlerin bulunduğu alanın bir kısmının doldurularak imara açılması, bir kısmının ise çöp depolama alanı haline getirilmesi nedeniyle yağın yağışlarla kirlenen yüzey suların yeraltına sızması ve yeraltı sularını kirletmesi, Düden Çayı'nın beslenme havzasında yer alan bazı tesislerin kirli sularını doğrudan yeraltına enjekte etmeleri ile yeraltı sularını kirletmeleri nedeniyle Düden Çayı'nda canlı yaşamın hızla tükendiği, toplu balık ölümlerinin meydana geldiği, suyun köpük şeklinde

akmaya başladığı ve Düden Şelalesi'nin denize boşaldığı yerde kıyı sularının hızla kirletildiği anlaşılmaktadır

Söz konusu durum, bir yandan jeolojik miras niteliğindeki doğal varlıklarımızın tüketilmesine neden olurken, diğer taraftan özellikle Düden Çayı çevresinde gerek tarımsal üretim, gerekse kullanımın amacıyla açılan kuyulardan çekilen kirletilmiş yeraltı sularını kullanan binlerce kişinin sağlığını da tehdit etmektedir.

Söz konusu durumun önlenmesi amacıyla;

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne Düden Çayı beslenme havzası üzerinde yer alan düdenlerin bulunduğu bölgeyi jeolojik miras kapsamı içinde alarak, düdenlerin doldurulması, imara açılması veya çöp depolama alanı olarak kullanılması engellemelidir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin DSİ Genel Müdürlüğü'nün Düden Çayı havzası için hazırladığı raporları da dikkate alarak; bölge için imar kısıtlaması getirmesi, düdenlerin olduğu bölgenin ise mutlak koruma altına alınması konusunda çalışma başlatması, bu konuda çevre düzeni ve imar planlarında gerekli revizyona gitmesi, insani kullanımdan kaynaklanan atık suların düdenlere boşaltılmasının önlenmesi için gerekli altyapı çalışmalarını acilen başlatması gerekmektedir.

DSİ Antalya Bölge Müdürlüğüne doğal varlığımız olan yeraltı sularına atık su enjeksiyonu yaparak, yeraltısuyu kaynaklarının kirletilmesine neden olanlar hakkında işlem tesis edilmeli, varsa atık su enjeksiyon kuyuları çimento ile kapatılmalıdır.

Antalya Valiliğince doğal yaşam ve insan sağlığını hiçe sayarak yeraltı suları ve Düden Çayı'nın kirletilmesine neden olanlar hakkında yasal işlem başlatmalı, suçlu görülenler hakkında Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmalıdır.

Sonuç olarak; Antalya ülkemizin göz bebeği turizm bölgelerimizden biri olup, deniz turizm yanında doğa turizminin de rahatlıkla geliştirilebileceği, çok sayıda kanyon, karstik yapı, şelale, mağara gibi jeolojik ve jeomorfolojik yapıyı içinde barındıran yörelerimizden biridir. Doğal varlık ve kaynaklarını beton lobisinin istemleri ile ranta ve talana açarak tüketen bir Antalya anlayışıyla değil, bu tür kaynak ve varlıklarını koruyarak gelecek nesillere aktaran, jeoturizm yoluyla bölge insanının ekonomik gelişimine destek veren, kentin turizm potansiyelini çeşitlendirerek geliştiren bir anlayışla yönetilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

01.02.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: ERZURUM RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Erzurum Raporu-5” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Erzurum Raporu-5” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Erzurum Raporu-5” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır. Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Erzurum kent merkezi dahil eskiden köy statüsünde bulunan

10'u aşkın mahallesi doğrudan diri fay hatları veya zonları üzerine oturmaktadır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan dördüncüsü, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda "fay üzerine oturan kentlerimiz" dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

08.02.2022

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: HATAY RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, "içinden diri fay geçen" kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme" kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen "Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Hatay Raporu-6" hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Hatay Raporu-6” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır. Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Hatay kent merkezi (Antakya ve Defne) dahil Hassa, Kırıkhan, Dört Yol, Erzin, Reyhanlı ilçe merkezleri ile eskiden köy veya belde statüsünde bulunan yaklaşık 25 mahallesi doğrudan diri fay hatları veya zonları üzerine oturmaktadır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan altıncısı, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

15.02.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: KONYA RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Konya Raporu-7” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı

almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Konya Raporu-7” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Konya Raporu-7” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır. Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Konya kent merkezi dahil Doğanhisar ve Akşehir ilçe merkezleri ile eskiden köy veya belde statüsünde bulunan yaklaşık 26 mahallesi doğrudan diri fay hatları veya zonları üzerine oturmaktadır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı

ve yöneticileri uyardı, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan yedincisi, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

22.02.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: BİNGÖL RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Bingöl Raporu-8” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Bingöl Raporu-8” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Bingöl ili, Kuzey Anadolu Fay Zonu ile Doğu Anadolu Fay Zonunun kesişim bölgesinde yer almakta olup, her iki fay zonunda meydana gelebilecek depremlerden doğrudan etkilenmektedir. Ayrıca Bingöl kent merkezi dahil Karlıova ve Yedisu ilçe merkezleri ile 2003 yılında 84 öğrencinin yaşamını yitirdiği Çeltiksuyu köyünün de aralarında bulunduğu 36’yı aşkın köy yerleşim alanı doğrudan diri fay hatları veya zonları üzerine oturmaktadır.

Yine Bingöl kent merkezi, Karlıova ve Yedisu ilçe merkezleri ile 36 köy yerleşim biriminin doğrudan fay hatları/zonları üzerine oturduğu bilinmesine rağmen kamu kurumlarının bu bölgede yaptıkları konutların veya seçilen yeni yerleşim alanlarının da yine fay zonları üzerinde olması, cinayete açık bir davetiye niteliğindedir. TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan sekizincisi, açıklamamızın ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “Fay Üzerine Oturan Kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte de kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

01.03.2021

DEPREMLERE KARŞI DAHA DUYARLI, DAHA KARARLI VE DAHA MÜCADELECI OLMAYA ÇAĞIRIYORUZ!

Ülke insanımızın depremlere karşı farkındalığının artırılması, ülkenin altyapı ve üstyapısının depremlere hazır hale getirilmesi ve yapılan hazırlık çalışmaların toplumla paylaşılması amacıyla her yıl 1-7 Mart tarihleri arası “deprem haftası” olarak belirlenmiştir.

Ülke insanımızın depremlere karşı farkındalığının artırılması, ülkenin altyapı ve üstyapısının depremlere hazır hale getirilmesi ve yapılan hazırlık çalışmaların toplumla paylaşılması amacıyla her yıl 1-7 Mart tarihleri arası “deprem haftası” olarak belirlenmiştir. Bu tarihler arasında kamu kurum ve kuruluşları ile bu alanda faaliyet gösteren meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşları hafta boyunca yaptıkları çeşitli etkinliklerle toplumu aydınlatmaya çalışmaktadırlar.

Depremler büyük kayıplara neden olmaya devam ediyor.

2020 yılı, depremlerin maddi ve manevi yıkıcı etkilerini yoğun şekilde hissettiğimiz bir yıl oldu. Aslında büyüklükleri literatürdeki skalaya göre “orta büyüklükte” derecelendirilen ve hasar yapıcı etkisi sınırlı olması gereken bu depremler, merkez üstünden onlarca kilometre ötede yıkım ve ölümlere yol açtı; Ege Denizi’nde Sisam adasının kuzeyinde meydana gelen ve 70 kilometre ötesinde İzmir’in Bayraklı ilçesinde 117 kişinin ölümüne yol açan Sisam Depremi, ya da merkez üstü Elazığ-Sivrice olan ancak yaklaşık 40 kilometre ötesinde Elazığ merkezde Sürsürü ve Mustafapaşa Mahallelerindeki binaları yıkarak 30’dan fazla yurttaşın ölümüne yol açan Sivrice Depremi veya İran’ın Khoy kentinde meydana gelen ancak Van’ın Başkale ilçesine bazı mahallerinde binaların göçmesi sonucunda 9 vatandaşımızın yaşamını yitirdiği deprem gibi.

Sonuç olarak, 2020 yılı boyunca meydana gelen depremlerde toplam 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’ne yakın konut, işyeri gibi bağımsız bina bölümleri yıkılmış veya ağır hasar görmüş, 20 milyar liraya yakın maddi kayıpla yüze yüze kalınmıştır. Türkiye, dünyada 2020 yılında meydana gelen depremler sonucu en çok can kaybının yaşandığı ülke olmuştur.

Depremselliği yüksek riskli bir coğrafyada kurulu kentsel ve kırsal alanlarımızda deprem risklerini azaltma konusundaki sorumluluklar merkezi ve yerel yönetimler arasında dağıtılmış olsa da temel sorumluluk devletindir. Bu sorumluluklar sadece yerleşim birimlerinde gerekli mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı uygulamalarından yararlanarak mevcut riskleri azaltmak anlamına gelmez; hem merkezi ve hem de yerel yönetimler açısından öne çıkan asıl sorumluluk mevcut risklerin tespiti ve azaltılmasının yanında, yeni risklerin önlenmesi, yaşam alanlarımızdaki deprem risk havuzunun büyümesine neden olan unsurların engellenmesinden geçmektedir.

Değerli Basın Emekçileri

Gelinen noktada, ne yazık ki kentlerimizde ve diğer yaşam alanlarımızdaki deprem risk havuzu her geçen gün biraz daha büyüyor

Depremlere kaynaklık eden diri fayları unuttuk! İçinden diri faylar geçen kentsel ve kırsal yerleşim alanlarında hazırlıksız bir şekilde yaşamlarımızı sürdürüyoruz....

Güvenli yapılaşmanın ilk adımı olan zemin ve temel etüt raporlarını yerinde denetleyen bir yapı denetim sistemini beton lobisi istemiyor diye henüz kuramadık! Mevcut

mevzuatın uygulanmaması için ilgili merkezi ve yerel idareler iş birliği içinde...

Eskimiş ve günün ihtiyaçlarına yanıt vermeyen planlama, imar, afet, yapı üretim ve denetim mevzuatıyla deprem etkilerini yönetmeye çalışıyoruz! 50 yılı aşkın süredir deprem zararlarının etkilerinin azaltılması konusunda gelişmiş ülkelerde uygulanan “fay yasası” gibi düzenlemelere sırtımızı dönmeye devam ediyoruz...

Birçoğu aktif diri faylarla oluşturulan ova ve tarım alanları imara açılarak bir yandan deprem risk havuzu genişletirken diğer yandan gıda üretim alanları heba edilmeye devam diyor...

Ülkede yerleşim alanlarının yanı sıra çok sayıda kritik sanayi tesisi, köprü, baraj, gölet, kimyasal kirleticilerle doldurulmuş atık havuzları, limanlar, petrol dolum tesisleri diri fay üzerine inşa edilmiş ve edilmeye devam ediyor....

Toplumu ilgilendiren depremlere ilişkin yasal mevzuat veya yönetmelik düzenlemeleri kapalı kapılar ardında, şeffaflıktan uzak bir anlayışla bazı yandaş şirketler üzerinden hazırlanmaya devam ediyor...

2020 yılındaki deprem deneyimleri de göstermiştir ki, ülkemizde insanların başta deprem olmak üzere afet tehlikelerinin yıkıcı etkisine maruz kalma oranı azalmamakta, aksine artmaktadır.

30 Ekim 2020 tarihinde Sisam depremi sonrasında meydana gelen ve ülkemizdeki ölümlü ilk tsunami olayı yerleşimleri tehdit eden afet tehlike yelpazesini genişletirken, yine aynı depremde yıkılan ruhsatlı yapılar deprem riskinin sadece ruhsatsız ve kaçak yapılar açısından geçerli olmadığını da gözler önüne sermiştir. Yani devletin gözetimi ve denetimi altında yapılan çok sayıdaki ruhsatlı yapı da yıkılmış veya ağır hasar görmüştür. Bu durum basit bir sorumsuzluk olmayıp, açıkça bir cinayettir.

Bugün, ülkemizin depremsellik gerçekliğinin tüm yönleriyle daha iyi anlaşılmasına, yapı ve zemin açısından bütünlüklü bir şekilde deprem risk analizlerinin yeniden yapılmasına ve bu analiz sonuçlarıyla beslenen bir deprem risk yönetim sisteminin kurulmasına her zamankinden daha çok ihtiyaç duyulmaktadır.

Yukarıdaki değerlendirmeler doğrultusunda Oda olarak bu yılki DEPREM HAF-TASI’nda bir çağrı yapmaya karar verdik:

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, ülkemiz yerleşimlerinde artan deprem riskleri karşısında TBMM Başkanını, Cumhurbaşkanını, Bakanları, Milletvekillerini, Merkezi ve Yerel Yönetimleri, Kamu ve Özel Sektör Kuruluşlarını, Üniversiteleri, Meslek Örgütleri, Sendikalar ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Yöneticilerini sorumluluklarını yerine getirmeye ve “DEPREMLERE KARŞI DAHA DUYARLI, DAHA KARARLI VE DAHA MÜCADELECİ OLMAYA ÇAĞIRIYORUZ...

Bu çağrının gereği olarak;

Her tür ve ölçekte mekansal planlar, afet risk azaltma planları ile deprem mastır

ve sakınım planlarına altlık oluşturacak nitelikteki mikrobölgeleme etütlerinin önümüzdeki 3 yıl içerisinde tamamlanması sağlanmalıdır. Bu amaçla, İmar Kanunu'na bir madde ilavesi yapılarak planlama öncesi mikrobölgeleme etütlerinin yaptırılması zorunlu hale getirilmelidir.

Fay yasası 3 ay içerisinde çıkartılarak hem ülkemizin depremselliği hem de bunun bir parçası olan diri fayların yüzey faylanması tehlikesinin belirlenmesine yönelik mevzuat oluşturulmalı; MTA'nın koordinasyonunda yürütülen Türkiye Paleosismoloji Araştırma Projesi hızlandırılarak 3 yılda tamamlanmak üzere gerekli planlamalar yapılmalıdır.

Yukarıdaki araştırma çalışmaları için başta 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu (DASK Kanunu) kapsamındaki gelirler ile 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'la oluşturulan dönüşüm projeleri özel hesabındaki gelirler başta olmak üzere kamu kaynaklarından yeterli ödenek ayrılmalı ve ilgili idarelere bu amaçla kullanılmak üzere tahsis edilmelidir.

Deprem risklerinin önlenmesi amacıyla mikrobölgeleme ve paleosismoloji araştırmalarının planlanması ve uygulanması süreçlerinde yerel yönetimler aktif olarak devrede olmalı, bu araştırmaların yerel idarelerce yapılması/yaptırılması için deprem zararlarının önlenmesi amacıyla toplanan özel tüketim vergisinden gerekli ödenekler tahsis edilmelidir.

İmar, Afet, Yapı Üretim ve Denetim ve Kentsel Dönüşüm yasalarının deprem güvenliği temelinde birbiriyle daha uyumlu çalışmasını sağlayacak içerik ve yapıya kavuşturulması için ilgili bakanlık, meslek odaları, yerel yönetimler ve akademisyenlerin katılımıyla bir komisyon kurulup, 2021 yılı içinde gerekli değişiklikler hazırlanarak TBMM'ye gönderilmelidir.

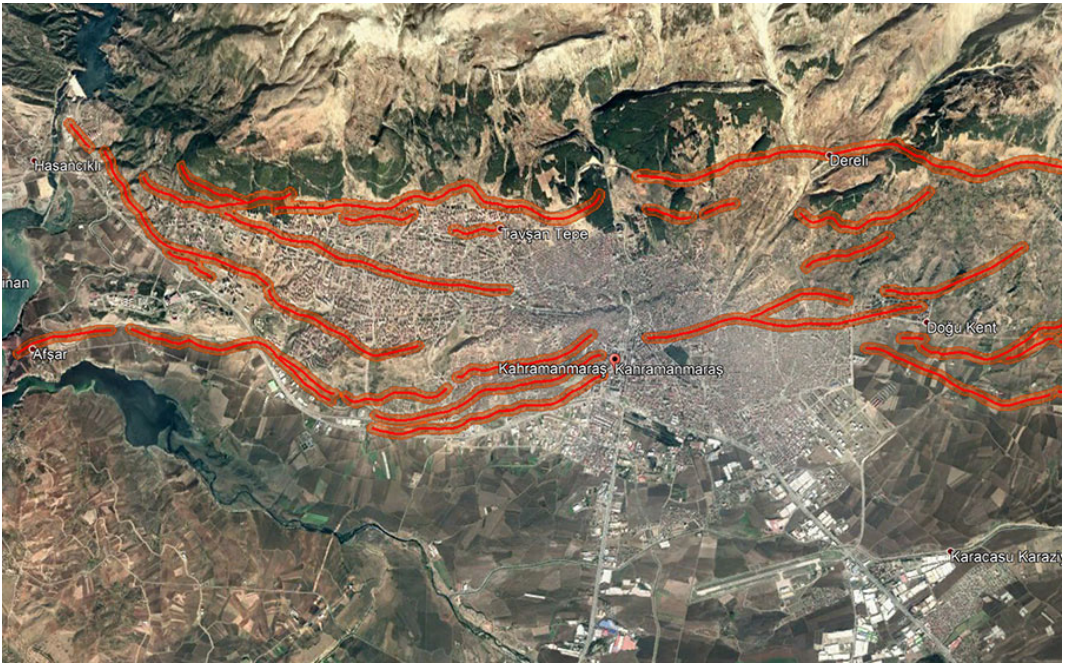
Beton lobisinin başta ovaların imara açılması olmak üzere imar, planlama, yapı üretim ve denetim sistemi üzerindeki etkisini azaltacak önlemler alınmalı, bu amaçla zemin araştırmalarının yerinde denetimini esas alacak bir sistematik en kısa süre içerisinde kurulmalıdır.

Sonuç olarak; birkaç gün sonra 13 Mart 1992 günü saat 19:08'de Erzincan'da meydana gelen ve 653 kişinin ölümüne neden olan depremin 29 uncu yılını anacağız. Neredeyse her ay böylesi acılarla dolu bir depremin anmasını yapıyoruz. Ülke olarak depremin acılarını değil, aldığımız önlemlerin başarılarını anmak istiyoruz.

Deprem Haftasında bir kez daha sesleniyoruz;

Depremlere ve tüm afetlere karşı güvenli ve sağlıklı yaşam çevrelerinde yaşamak tüm toplumun temel bir insan hakkıdır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak; "Herkesi Depremlere Karşı Daha Duyarlı, Daha Kararlı ve Daha Mücadeleci Olmaya Çağırıyoruz..."

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Kahramanmaraş Raporu-9” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır. Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, İl merkezinin 10-11 km kadar güneyinden geçen Doğu Anadolu Fayının Pazarcık ya da Türkoğlu segmenti 1513 yılından bu yana yıkıcı deprem üretmemiş, 7.4 büyüklüğüne varacak bir deprem üretme kapasitesine sahip bir faydır ve Türkiye’nin üzerinde deprem beklentisi olan önemli sismik boşlularından biridir. Yine Türkoğlu ve Nurhak ilçe merkezleri ile 40’a yakın eksi köy statüsünde bulunan mahallesi ile bazı baraj ve gölet gibi tesisler doğrudan diri fay hatları veya zonları üzerine oturmaktadır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyardı, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan dokuzuncusu, açıklamamız

ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

08.03.2021

SELAM OLSUN KENDİ HİKAYESİNİ YAZMA CESARETİ GÖSTEREN TÜM KADINLARA VE 8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜNE...

Kadın hakları hareketinde önemli bir odak noktası olan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, insan hakları temelinde kadınların siyasi ve sosyal bilincinin gelişmesinde bir mihenk taşıdır ve hiç şüphesiz ki bu mücadele artan bir ivmeyle devam edecektir...

Kadın hakları hareketinde önemli bir odak noktası olan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, insan hakları temelinde kadınların siyasi ve sosyal bilincinin gelişmesinde bir mihenk taşıdır ve hiç şüphesiz ki bu mücadele artan bir ivmeyle devam edecektir...

tir...

Yaşamın her anında eğitim ve sosyal seviyemizden bağımsız; hatta eşitlik, özgürlük, insan hakları için sınıf mücadelesi verdiğimiz bir anda dahi karşımıza çıkıveren toplumsal cinsiyet temelli düşünce, davranış ve kullanılan dil sistematığı en derin haksızlıkları, ayrımcılığı, ötekileştirmeyi beraberinde getirmektedir. Bulunulan sosyal seviyeye göre farklılaşan bu eşitsizlik durumu alt sosyal gruplarda kimsenin üstünde düşünme zamanının dahi olmadığı bir yaşam şekline dönüşürken, her şeyin çok normal görüldüğü, yolunda gittiği düşünülen üst sosyal gruplarda ise hareket kabiliyetini kısıtlayan camdan duvarlara, tavanlara dönüşmektedir.

Tahakküm ve sömürüye dayalı tüm toplumsal ilişki türleri, bir sınıflı toplum biçiminden diğerine, biçim değiştirerek geçmişten günümüze kadar gelmiştir. Geldiğimiz noktada yükselen kapitalizmin devralıp, dinsel öğelerle şekillendirmeye, ayar çekmeye çalıştığı kadınlık durumları, kadınların iktisadî, siyasal ve toplumsal karar alma süreçlerinden dışlandıkları, beden ve cinsellikleri üzerinde ağır bir denetim ve tahakkümün hüküm sürdüğü bir sahneye dönüşmüştür.

Kadınların yıllar yılı süren mücadelelerinin bir sonucu olan İstanbul Sözleşmesi kadınlar için son derece önemli bir kazanımdır; aynen 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü gibi. Ülkemizde İstanbul Sözleşmesi hayata geçeli 10 yıl, bağlı mevzuatı Aileyi Koruma ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine dair Kanun hayata geçeli 9 yıl olmasına rağmen toplumsal cinsiyetçi yaklaşımların neden olduğu cinayet ve şiddet her geçen gün artıyorsa, bu ülkede görevini yerine getirmeyen, getirmemek için direnen bir zihniyet ve birileri var demektir. Kadınların her alanda sindirilmesinin, pasifize edilmesinin yolunu açan bu ataerkil düzende uygulanmayan bu yasalar nedeniyle, suçlular cezalandırılmak yerine adeta ödüllendirilmekte, içinde bulunduğumuz bu düzen sistematik biçimde, göz göre göre kadın cinayetlerinin işlenmesine göz yummaktadır. Bu “bilinçli” hareketin adı “cinskrım” değilse nedir?

Toplumsal cinsiyet eşitliğinden bahsedebilmemiz için, kiminin aleni biçimde gösterdiği, kiminise yüreğinin derinliklerinde taşıyıp da göstermekten çekindiği içimizdeki o orta çağdan kalma ilkel duygudan kurtulmamız gerekiyor. Her alanda ve her koşulda kadın haklarını savunmanın yolu hiç şüphesiz öncelikle bireysel bilinçlenmeden, sonrasında ise örgütlenme pratiğinden geçmektedir. Bilinçlenmenin yolu ise, bugüne kadar toplumsal cinsiyet adına zihnimize kazınan, öğretilmiş, öğrenilmiş her ne varsa zihnimizden söküp atmamızdan, sözün özü kendi hikayemizin etkin bir yazarı olmamızdan geçiyor.

Kendi hikayesini yazan, yazma cesareti gösteren tüm kadınlara selam olsun...

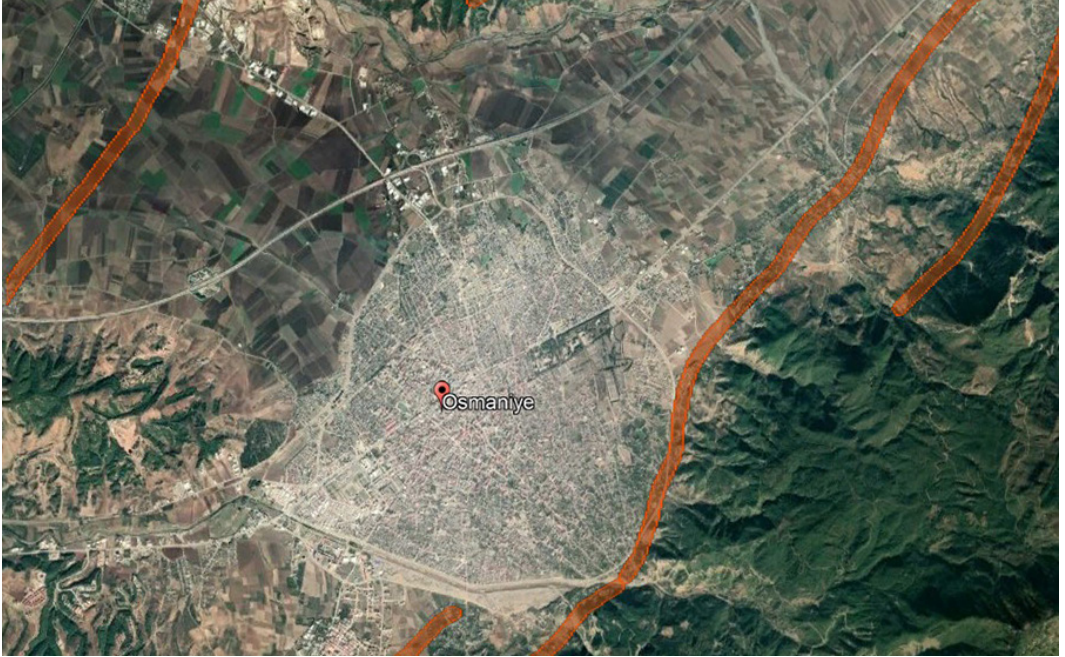
Selam olsun 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününe...

TMMOB JMO GENEL MERKEZ ve ŞUBELER KADIN KOMİSYONU

09.03.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: OSMANİYE RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Osmaniye Raporu-10” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” ka-

rarı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Osmaniye Raporu-10” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır. Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Osmaniye kent merkezi dahil Toprakkale ve Düziçi ilçe merkezleri köy veya belde statüsünde bulunan yaklaşık 18 yerleşim birimi doğrudan diri fay hatları veya zonları üzerine oturmaktadır. Yine il merkezinin güneybatısında yer alan organize sanayi bölgesi ile bazı barajların aksları fay zonu üzerinde veya çok yakında bulunmaktadır. Olası bir depremde sanayi tesislerinin veya baraj türü yapıların hasar görmesi daha büyük felaketlerin yaşanmasına neden olabilir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan onuncusu, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

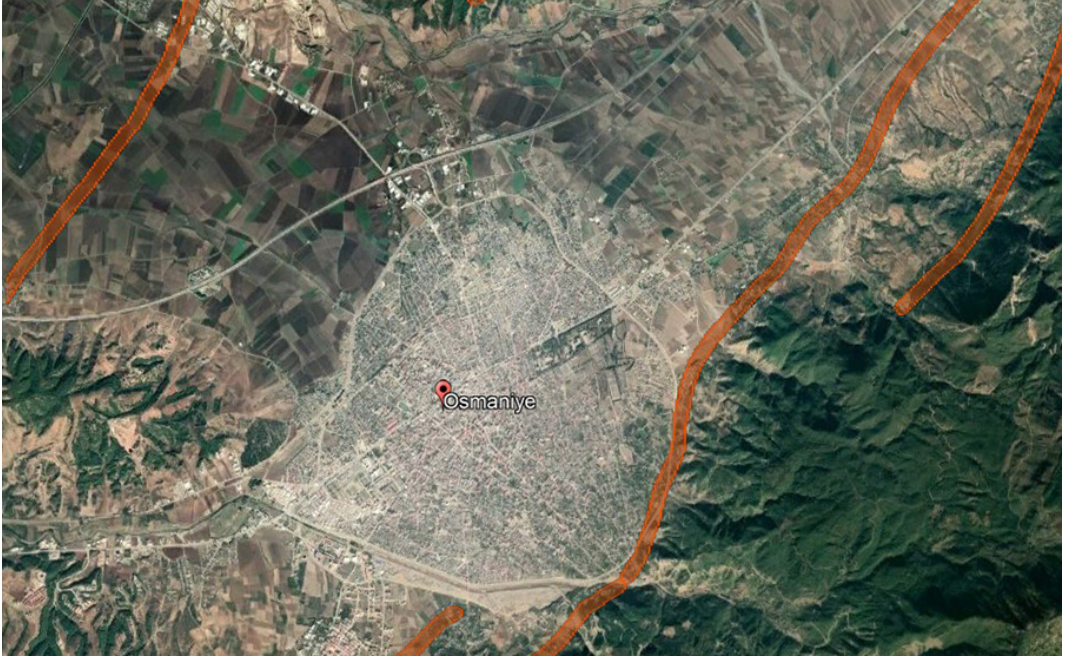
Yönetim Kurulu

09.03.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: OSMANİYE RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Osmaniye Raporu-10” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Osmaniye Raporu-10” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır. Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Osmaniye kent merkezi dahil Toprakkale ve Düziçi ilçe merkezleri köy veya belde statüsünde bulunan yaklaşık 18 yerleşim birimi doğrudan diri fay hatları veya zonları üzerine oturmaktadır. Yine il merkezinin güneybatısında yer alan organize sanayi bölgesi ile bazı barajların aksları fay zonu üzerinde veya çok yakında bulunmaktadır. Olası bir depremde sanayi tesislerinin veya baraj türü yapıların hasar görmesi daha büyük felaketlerin yaşanmasına neden olabilir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan onuncusu, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

12.03.2021

SALDA GÖLÜ MARS GEZEĞENİNİ KEŞFETME VE ANLAMA GÖREVİNDE NEDEN İLHAM KAYNAĞI OLDU

Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi'nin (NASA), keşif aracı Perseverance (Azim), 18.02.2021 günü Mars'ın, Jezero Kraterine iniş yapmıştır. MARS2020 görevi kapsamında Azim aracı, Mars üzerindeki ilksel yaşam formlarına ve buna bağlı olarak da Mars gezegeninin jeolojik, fiziksel, kimyasal, biyolojik ve iklimsel yaşam izlerini araştırmayı hedeflemektedir.

NASA'nın, iniş yeri olarak Jezero Kraterini seçmesindeki neden ise Dünya üzerinde ilksel yaşam formlarının korunduğu ve bunların yaşamsal süreçlerinin takip edilebildiği benzer örnek alanların varlığı olmuştur. Kraterdeki paleogöl ortamıyla mineralojik ve jeolojik bakımdan neredeyse mükemmel derecede uyum gösteren Salda Gölü, Dünya üzerindeki bu tür alanların ilk sırasında yer almaktadır.

Bu benzerlik nedeniyle Salda Gölü; hem Türkiye'nin kendi yapacağı uzay araştırmalarına, hem de dünya çapında yapılacak uzay araştırmalarına yön verebilecek jeolojik yapıya sahiptir ve ülkemiz için çok önemli jeolojik miras alanlarından birisidir.

İnsanlık için son derece önemli olan bu alanın değeri ne yazık ki bu konudan sorumlu başta Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü ile Burdur Valiliği olmak üzere; ülkemizin sorumlu kişi ve kurumları tarafından yeterince bilinmemekte, millet bahçesi adı altında gerçekleştirilen inşaat faaliyetleri sonucunda yapılan düzenlemeler ve günübirlik yaşam zevklerine kurban edilmektedir.

İnsanlığın doğal mirası niteliğinde olan bu alana yapılan saldırıların önlenmesi amacıyla bir dizi çalışmanın acilen başlatılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu kapsamda,

Ülkemizin, gezegenimizin ve dünya dışı gezegenlerin oluşum süreçlerinin anlaşılması açısından jeolojik açıdan çok değerli bilimsel kayıtlar barındıran bir ortam niteliğinde olan Salda Gölü, hiçbir şekilde popülist yaklaşımlara malzeme yapılmamalı, inşaat çalışmaları derhal durdurulmalı, yapılanlar ise derhal kaldırılmalıdır.

Salda Gölü ve beslenme havzası, kesin korunacak hassas alan içine alınarak jeopark ilan edilmeli, UNESCO Global Jeoparkı içine alınması için acilen çalışma başlatılmalıdır. Salda Gölü ve çevresi; insan etkilerinin olası zararlarından korunacak şekilde kontrollü olarak jeoturizme açılmalı, jeoturizm yoluyla yerel kalkınmanın bir aracı olarak da bölgenin ekonomisinin geliştirilmesine destek sağlamalıdır. Jeoturizm faaliyetleri kapsamında yerel halkın eğitime ve istihdamına önem verilmelidir.

Jeoturizm çalışmaları Salda Gölü'nün insani etkilerden olabildiğince arındırılacak şekilde ekosistemi ve doğal yapısını bozmayacak şekilde planlanmalı, yüzme vb amaçlı dahi bile olsa gölün kullanımı engellenmelidir.

Salda Gölü ve beslenme havzası içinde yeraltı suyu kullanımı amaçlı kuyu açılması, gölet, vb yüzey suyu yapılarının yapılması engellenmeli, var olan yeraltı suyu kuyuları ise kapatılarak gölün su seviyesinin düşmesi engellenmelidir.

Salda Gölü'nün çevresinde tarımsal üretimle yaşamını idame ettiren vatandaşlarımızın eğitimine önem verilerek zirai ilaçlarının kullanılmaması sağlanmalı ve bu şekilde göl suyunun insan kaynaklı kirletilmesi önlenmelidir.

Sonuç olarak; TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası; gezegenimizin veya diğer gezegenlerin oluşumu, gelişimi ve canlı yaşam formlarının ortaya çıkmasının kanıtı niteliğindeki bir alanın yok edilmesinin önlenmesi amacıyla yapılacak her türlü çalışmaya destek vermeye hazırdır.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

15.03.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: TOKAT RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Tokat Raporu-11” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme”

kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Tokat Raporu-11” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Tokat kent merkezi dahil Pazar, Almus, Reşadiye, Niksar ve Erbaa ilçe merkezleri ile 40'a yakın köy/belde ile Kelkit Çayı üzerinde peşi sıra inşa edilen hidroelektrik santralleri(HES)'nin aksları fay zonu üzerinde veya çok yakın konumunda bulunmaktadır. Tokat, tarihsel ve aletsel dönemde çok sayıda yıkıcı depremle karşı karşıya kalmış olup, 20.12.1942 tarihinde 3000 kişinin yaşamını yitirdiği Niksar-Erbaa'da meydana gelen Mw: 7.0 büyüklüğündeki deprem hala hafızalardadır. Tokat ilimizin deprem zararlarından etkilenmesinin önlenmesi amacıyla bir dizi çalışmanın acilen başlatılması gerektiği düşünülmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan onbirincisi, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

16.03.2021

TOKİ'DEN YENİ YAKLAŞIM: KAZIK KENT MODELİ

Bornova ve Bayraklı ilçesinde zayıf mühendislik özelliklerine sahip (bataklık türü) bir alanda yer alan 7 adedin de ise temel atma töreni yapılarak TOKİ tarafından afetzedeler için kalıcı konut inşaatı işlemlerine başlanılmıştır. Yapılan uygulama kamusal kaynaklarımızın boş yere, üstelik te birinci sınıf tarım arazilerine çimento şerbeti olarak akıtılmasına neden olmuş ve Bayraklı'da bir “KAZIK KENT” inşa sürecinin önünü açmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar'da ve son olarak da Sisam açıklarında meydana gelen ve yaklaşık 70 km uzaklıktaki İzmir'i etkisine alan depremlerde toplam 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000'e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000'e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk Lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur.

30 Ekim 2020 tarihinde Sisam adası açıklarında meydana gelen Mw:6.9 büyüklüğündeki deprem, merkez üssüne en yakın Sisam, Kuşadası, Seferihisar gibi yerleşimlerde daha az hasara neden olurken, yaklaşık 70 km uzağındaki İzmir kent merkezinde, Bornova ovası olarak bilinen güncel ve pekişmemiş alüvyonel malzemenin depolandığı bir alan üzerine kurulu Bayraklı ilçesine ait mahallelerde 7 adet binanın çökmesine ve 118 yurttaşımızın yaşamını yitirmesine neden olmuştur.

Deprem sonrasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yapılan hasar tespit çalışmalarında ise 718 adet yıkık ve ağır hasarlı, 660 adet orta hasarlı bina ile 7671 adet az hasarlı bina tespit edilmiş olup bu konutların önemli bir bölümünün de Bornova ve Bayraklı ilçesinde olduğu görülmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından depremde yıkılan Barış Sitesi, Rıza Bey Apartmanı gibi binaların bulunduğu alanlar ile Şehir Hastanesi yanındaki yaklaşık 375 hektar büyüklüğündeki bir alan 6306 sayılı Kanun uyarınca "rezerv yapı alanı" olarak ilan edilerek afetzedelerin yeni kalıcı konutlarının inşasında kullanılmasına karar verilmiştir. Bu rezerv alanlarından Bornova ve Bayraklı ilçesinde zayıf mühendislik özelliklerine sahip (bataklık türü) bir alanda yer alan 7 adedin de ise temel atma töreni yapılarak TOKİ tarafından afetzedeler için kalıcı konut inşaatı işlemlerine başlanılmıştır.

TOKİ tarafından yürütülen etüt ve proje çalışmaları sonucunda, Bornova ovasında gevşek ve yer yer bataklık ve hatta eski denizel çökellerin bulunduğu, yüksek yeraltı su seviyesine sahip bu yumuşak zeminlerde yıkılan binaların eski yerlerine yapılmasına kim, nasıl ve ne pahasına karar verdi? Mühendislik açısından riskli bu zeminler üzerinde rezerv yapı alanı ilan etmenin yasal ve teknik kriterleri nedir? Hangi kriterler baz alınarak rezerv yapı alan kararı alınmıştır? Gerek Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, gerekse TOKİ benzer zemin özelliklerine sahip alanları birçok kentte riskli alan ilan ederken, İzmir Bayraklı ve Bornova'da bataklık niteliğindeki bu alanların nasıl olup da "rezerv yapı alanı olarak tercih edildiği" konusunda şüpheler bulunmaktadır.

Yine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkililerinin Depreme Karşı Alınabilecek Önlemler ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 06.03.2021 tarihinde İzmir'de gerçekleştirdiği toplantıda verdikleri bilgilere göre "Barış Sitesi'nin olduğu bölgedeki proje.....zemin artı 5 kat olarak gerçekleştirilecek ... 4 tane

blokta yaklaşık 1000 adet kazık çakılarak zemin iyileştirmesinin yapılacağı (Komisyon Tutanakları, Syf:20)" ifade edilmiştir.

ZEMİNE DEĞİL KENTİN VE KENTLİNİN GELECEĞİNE ÇAKILAN KAZIKLAR!

2020 yılı TÜİK verilerine göre Bayraklı ilçesinin nüfusu 306.988 kişi olarak açıklanmış olup, yaklaşık 100.000'ne yakın bağımsız konut veya iş yerinin bulunduğu tahmin edilmektedir. İlçedeki binaların önemli bir bölümü ise Bornova-Bayraklı Ovasının bataklık niteliğindeki zayıf mühendislik özelliklerine sahip zemin birimleri üzerinde yer almaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, imar, planlama, yapı üretim ve denetim gibi konularda ülkenin yerleşim alanlarını "deprem güvenli" hale getirmekle görevli olup, İzmir gibi ülkemizin 3 üncü büyük kentini bataklık alan üzerine inşasını engelleme, varsa kentsel yoğunluğu azaltma yönünde bir yaklaşımla, yerleşim yerlerinin bataklık alana inşasını engelleyerek kamusal kaynakların birinci sınıf tarım arazilerini çimento şerbeti enjeksiyonuyla yok edilmesini önlemek yerine, bina maliyetlerini %20'ye varan oranda artıracak bir zemin iyileştirme yöntemini seçerek kentsel planlama yapması uygulaması, dünyanın hiçbir ülkesinde bir kentleşme modeli olarak kullanılamaz. Yapılan uygulama kamusal kaynaklarımızın boş yere, üstelik te birinci sınıf tarım arazilerine çimento şerbeti olarak akıtılmasına neden olmuş ve Bayraklı'da bir "KAZIK KENT" inşa sürecinin önünü açmıştır.

Depremde, canını ve yaşam alanlarını (konutlarını) kaybeden İzmir'li vatandaşlarımızı sağlıklı ve güvenli bir ortamda barınma sorununu çözmekle görevli TOKİ'nin, daha ekonomik ve güvenli yöntemler bulunmasına rağmen, Bayraklı ve Bornova'nın bataklık alanı üzerine, pahalı inşa yöntemleri kullanarak 1 inci sınıf tarım arazilerinin çimento şerbeti ile doldurarak yok etmesi, pahalı zemin iyileştirme yöntemlerini kullanarak ülkemiz insanının barınma sorununa çözümler aranması, ülke kaynaklarının boş yere harcanması dışında her depremde yaşamını yitiren onlarca veya yüzlerce can kayıpları ile milyar dolarla varan ekonomik kayıplarının önlenmesini de sağlamayaacaktır. Bu kazıklar ülke kaynaklarının nasıl yağmalandığının, nasıl verimsiz kullanıldığının da sembolü niteliğinde olmasının yanında, 20 yıl süre ile borçlandırılan, depremde evini ve iş yerlerini kaybetmiş İzmirli vatandaşlarımızın ve kentin geleceğine çakılan kazıklar olduğu anlaşılmaktadır.

Yine küresel iklim değişikliği etkilerinin her geçen gün etkisini arttırdığı, düzensiz yağışlardan kaynaklanan afet zararlarının her yıl daha fazla kayıplara neden olduğu ülkemizde, bataklık niteliğindeki tarım alanlarının yok edilmesi ve gelecekte yaşanacak düzensiz yağışların yeraltına(toprağa) sızmasının önlenmesi nedeniyle, sel baskınları veya taşkınlara neden olabilecektir. İzmir gibi sıklıkla taşkınlara maruz kalan bir ilimizde, Bayraklı ve Bornova ovasının çimento şerbetiyle geçirimsiz hale getirilmesi

hidrojeolojik döngünün bozulmasına neden olacak, bölgedeki taşkın ve yeraltı suyunun(tuzlanma) olumsuz etkilenme risklerini de arttıracaktır.

Sonuç olarak,

Depremlerle mücadele, ülke insanımızın barınma sorununu ve afet güvenliğini temel insan hakkı olarak ele alan, sosyal devlet ilkesi ve akılcı politikalara dayalı modellerle kazanılabilir. Aksi takdirde beton lobisi ve çimento üreticilerin ceplerinin dolması dışında hiçbir işe yaramayacağı bilinen kazık çakma projeleriyle bu mücadeleyi kazanamayız.

Diğer yandan, inşa edilecek kalıcı afet konutların maliyetinde %20'lere varan oranda artışlara, dolayısıyla afetzedelerin sırtındaki borçlanma yükünün artmasına neden olan bu "kazıkların" faturasının afetzedelere ve topluma yıkılmasına izin verilemez.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak; TBMM ve ilgili kurumları göreve davet ediyoruz.

İzmir körfezinin devamı niteliğindeki gevşek malzemedan oluşmuş Bornova Ovasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından ilan edilen 7 adet "rezerv yapı alanı"nda yaşanan planlama ve yapılaşma yanlışlığına bir an önce son verilmelidir

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve TOKİ, ülkenin kaynaklarını boş yere tüketip yok edecek olan "kazık kent" modelinden vaz geçmelidir.

Ne Bornova Ovasında ne de Manisa, Aydın, Denizli, Balıkesir, Bursa, Eskişehir, Kütahya, Sakarya, Bolu, Kocaeli, Osmaniye, Hatay gibi fay zonları üstüne oturan kentler başta olmak üzere birinci sınıf tarım arazileri üzerinde kurulu olan yerleşim alanlarının deprem güvenliklerini kazıklar üzerine inşa edeceğimiz binalarla sağlayamayız.

Bu tür alanlarda mikrobölgeleme etütleri tamamlanarak bu etütlerin sonuçları ile tüm kentsel risk faktörleri göz önüne alınarak gerekli sakinim planları hazırlanmalı; mevcut imar planları revize edilmeli, kamu yararı ve toplumcu mühendislik, mimarlık ve şehir planlama ilkelerine uygun afet risk azaltma yaklaşımları geliştirilmeli ve uygun alanlarda konut inşasına izin verilmelidir.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

21.03.2021

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR...!

İstanbul Sözleşmesi Kadınların Yıllar Süren mücadeleleri sonucunda elde ettikleri kazanımlarıdır. Bu hukuksuz ve geçerliliği olmayan fesih işlemini kabul etmiyoruz! Kadınları ve çocukları hedef alan şiddetin cezasız kalmasına, kadın insan haklarının

gasp edilmesine, ülkemizin karanlığa sürüklenmesine hiçbir şekilde izin vermeyeceğiz! Kadınların kendilerine dayatılan koşullar karşısında susmalarını, korkmalarını ve itaat etmelerini bekleyenlere inat İstanbul Sözleşmesi Yaşatır diyoruz!

Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile Türkiye, İstanbul Sözleşmesi’nden ayrıldı...

Toplumsal cinsiyetçi anlayışın neden olduğu ayrımcılık her alanda, her geçen gün artarken, her gün öldürülen, şiddete uğrayan kadınların sayısı artarken kını kırıpırdatmayanlar, 2011 yılında imzaladıkları ve imzalayan ilk ülke olmakla övündükleri ama hiç uygulamadıkları İstanbul Sözleşmesini bir gecede, ansızın feshettiler. Sözleşme’nin imzalandığı günden bugüne kadar geçen sürede değişen nedir ki Sözleşme’den vazgeçilmiştir? Yıllardan beri karanlıklarda saklamaya çalıştığınız, o kapkara vicdanınız, zihniyetiniz olmasın.

Kadınlara yönelik her türlü şiddetin ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleyle ilişkin imzalanan ve milletlerarası bir anlaşma olan İstanbul Sözleşmesi kadınların yıllar süren mücadeleleri sonucunda elde ettikleri kazanımlarıdır. Kimsenin hediyesi, lütfu değildir. Hele ki bir kimsenin, bir grubun keyfine, karanlık, Ortaçağ’dan kalmış düşüncelerine, isteklerine göre şekillenecek, karar alınacak bir konu asla değildir.

Bu hukuksuz ve geçerliliği olmayan fesih işlemi kabul etmiyoruz!

Kadınları ve çocukları hedef alan şiddetin cezasız kalmasına, kadın insan haklarının gasp edilmesine, ülkemizin karanlığa sürüklenmesine hiçbir şekilde izin verme-

yeceğiz!

Kadınların kendilerine dayatılan koşullar karşısında susmalarını, korkmalarını ve itaat etmelerini bekleyenlere inat İstanbul Sözleşmesi Yaşatır diyoruz!

TMMOB

Jeoloji Mühendisleri Odası Kadın Komisyonu

22.03.2021

DÜNYA SU GÜNÜ KUTLU OLSUN!

Tarih boyunca insanların ve uygarlıkların gelişiminin en önemli unsurlarının başında gelen tatlı suların araştırılması, entegre su yönetimi anlayışıyla kullanılması, ticari bir mal olarak görülmeden kamusal bir miras olarak geleceğe korunarak bırakılması yaşamsal bir öneme sahiptir. Ülkelerin doğal zenginliği olan suya olan ihtiyaç arttıkça, daha stratejik bir önem kazanmaya başlayan tatlı su kaynaklarının korunması, verimli ve planlı kullanımı ile değeri daha önemli bir hale gelmiştir. Daha yaşanabilir bir dünya dileğiyle “Dünya Su Gününü” kutluyoruz.

Dünyada suyun öneminin giderek değer kazandığı, temiz suya erişim sorununa dikkat çekmek ve içilebilir su kaynaklarının korunup geliştirilebilmesi amacıyla 22 Şubat 1993’te Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansında 22 Mart’ın “Dünya Su Günü” olarak kutlanması önerilmiş ve bu öneri BM Genel Kurulunda da kabul edilerek ilan edilmiştir.

22 Mart 1993'ten beri suyun önemiyle ilgili bilincin ve farkındalığın artırılması amacıyla her yıl farklı temalarla kutlanmakta olan Dünya Su Gününün 2021 yılı teması "Suyun Değeri" dir.

Birleşmiş Milletler 'in 2020 Dünya Su Kalkınma Raporu'na göre küresel su kullanımının son 100 yılda altı kat arttığı, artan nüfus, ekonomik gelişme, yoğun tarımsal üretim ve değişen tüketim alışkanlıklarının bir sonucu olarak da yılda yaklaşık %1 oranında büyümeye devam ettiği belirtilmektedir. Artan tüketim alışkanlıkları ve küresel ısınmanın da etkisiyle milyarlarca insanın temiz ve sağlıklı su kaynaklarına erişimi günden güne zorlaşmakta, aynı zamanda gerek tüketim gerekse iklim kriterlerindeki olumsuz değişim su mevcudiyetini, kalitesini ve miktarını önemli ölçüde etkilemektedir. Su kalitesindeki bu değişiklikler sadece ekonomik ve sosyal refahı etkilemekle kalmayıp aynı zamanda çevresel akışın, ekosistemin ve biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilirliğini de etkilemektedir.

Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü su tüketiminin, üretimden gelen taleplerle %400, termik enerji üretimine bağlı olarak %140 ve ev içi kullanım taleplerine bağlı olarak ise %130 artacağını dolayısıyla 2000 ile 2050 yılları arasında su talebinin küresel olarak %55 oranında artacağını öngörmektedir. Yine benzer bir çalışma, dünyanın içinde bulunduğu koşulların aynen sürmesi durumunda 2030 yılına kadar %40 küresel su açığı ile karşı karşıya kalılabileceği sonucuna varmıştır

Ülkemizde de Devlet Su İşleri verilerine göre günümüz teknik ve ekonomik şartları çerçevesinde, çeşitli maksatlara yönelik olarak tüketilebilecek yerüstü ve yeraltı suyu potansiyeli sırasıyla yılda ortalama toplam 94 ve 18 milyar m³ olarak belirlenmiş olup ülkemizin tüketilebilir yerüstü ve yeraltı su potansiyeli yılda ortalama toplam 112 milyar m³ tür. Bunun 57 milyar m³'ü kullanılmakta olup, ülkemizde kişi başına düşen kullanılabilir yıllık su miktarı 2000 yılında 1652 m³, 2009 yılında 1544 m³, 2020 yılında ise 1346 m³ olmuştur. Türkiye, kişi başına kullanılabilir su potansiyeline bakıldığında, su baskısı yaşayan ülkeler arasında yer almaktadır.

2030 yılı için kişi başına düşen kullanılabilir su miktarının 1.000 m³/yıl civarında olacağı ve Avrupa Çevre Ajansı'nın hazırladığı raporda da 2030 yılında Türkiye'nin pek çok bölgesinde orta ve yüksek seviyelerde su sıkıntısı yaşanacağına dikkat çekilmektedir. Bu durum, sanıldığı kadar aksine, Türkiye'nin yakın gelecekte ciddi su sorunları ile karşılaşmaya aday bir ülke olduğunu göstermektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bugüne kadar yaptığımız önerilerimizi, kısa ve uzun vadede yapılması gerekenleri bir kez daha kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Ülkemiz yeraltı su rezervlerinin doğru ve sağlıklı şekilde belirlenmesine yönelik olarak, ülke çapında yeraltı suyu havzalarının hidrojeolojik çalışmaları hızlı bir şekilde tamamlanmalı, havzaların yeraltı suyu potansiyeli belirlenmeli, yapılan yeraltı suyu tahsisleri izleme sistemi kurularak takip edilmelidir.

167 Sayılı Yeraltısuları Hakkında Kanun ve ilgili mevzuatında değişiklikler yapılarak özellikle yeraltısularının korunmasına yönelik ciddi ve caydırıcı önlemler getirilmeli, sayıları her geçen gün artan ve 1 milyona yaklaştığı ifade edilen kontrolsüz ve ruhsatsız yeraltısuyu kuyusu açılması önlenmeli, aşırı yeraltısuyu çekiminden kaynaklanan obruk veya zemin oturmalarının önüne geçilmelidir.

DSİ Genel Müdürlüğü en kısa sürede yeniden yapılandırılarak, Yeraltısuları Daire Başkanlığı kurulmalı, bu başkanlığın öncülüğünde TUBİTAK ve Üniversitelerimizin de katkılarıyla, ülkemiz derin yeraltısuyu akiferleri araştırma programı başlatılmalı, derin yeraltısuyu akiferlerin varlığı ve nitelikleri ortaya konulmalıdır.

Batı Anadolu ve Akdeniz bölgesinde doğrudan denize boşalan yeraltısuları araştırılmalı, bu bölgelerde her geçen gün artan talep de dikkate alınarak bu sular kullanılabilir hale getirilmelidir.

Ekolojik göçler, çölleşme, yok olan sulak alanlar ve meralar, plansız tarım politikaları ve plansız hidroelektrik enerji üretimi gibi büyük problemlerle karşı karşıya olan ülkemizde, küresel iklim değişikliğinin etkileri de dikkate alınarak “kuraklık” ulusal afet mevzuatımıza dahil edilmeli, bu kapsamda 7269 sayılı kanunda gerekli değişiklikler hemen gerçekleştirilmelidir.

Atık sularımız, özellikle su kıtlığı çekilen yerlerde yeniden kullanılabilir hale getirilmeli, şehir ve sulama şebekelerinde kaçakların önlenmesine yönelik tedbirler alınmalı, kent içi rekreasyon alanlarında yüzey suyu depolanması işlevi de gören peyzaj düzenlemeleri yapılmalıdır.

Tatlı su kaynaklarımızın %20 si gibi büyük miktarı sanayi sektöründe kullanılmaktadır. Su kullanımının yaygın olduğu sanayi sektörlerinde ileri teknoloji ve atık su kullanımı yaygınlaştırılarak su tasarrufu sağlanmalıdır.

Ülkemizde tatlı su kaynaklarının %70 gibi büyük kısmı, salma(vahşi) sulama yöntemleri kullanılarak tarımsal ürünlerin sulanmasında kullanılmaktadır. Bu durum tarımsal üretim alanlarımızda aşırı sulama sebebiyle tuzlanma ve çoraklaşmaya neden olmaktadır. Bunun önlenmesi amacıyla salma sulama yönteminin kullanımı hızla değiştirilmeli, ileri teknoloji yöntemleri veya damlama sulama yöntemleri kullanılarak tarımsal alanların sulanması sistemine geçilmeli ve su tasarrufu sağlanmalıdır. Ayrıca Konya gibi su kısıtı bulunan havzalarda ürün pateni değiştirilerek sulu tarım uygulamasından vazgeçilmeli, bu konuda çiftçiye gerekli destek ve eğitim verilmelidir.

Kentleşme, sanayileşme ve tarım politikaları yeniden gözden geçirilerek yüzey ve yeraltısuyu kirliliğine neden olan unsurlar önlenmeli, yeraltısuyu akiferleri ve beslenme havzalarının üzerinde veya kenarında yer alan yerleşim birimlerinin planlanması veya gerçekleştirilmesi süreçlerinde bu akiferlerin korunmasına özel önem verilmeli, bu alanlar mümkünse planlama süreçlerinin dışına çıkarılmalıdır.

Başta Büyükşehir Belediyeleri olmak üzere, kentlerimizin su temin işleri ile sorumlu Genel Müdürlükleri tesisat hizmetleri yapan birimler olmaktan çıkarılmalı, yeniden yapılandırılarak kentlerin su temin stratejilerini oluşturan, bu stratejilerin gerçekleştirilmesi konusunda çalışmalar yürüten birimler haline dönüştürülmelidir.

Bir havzada yer alan tüm su kaynakları, (yüzey ve yeraltıları kaynakları) dikkate alınarak havza bazında hidrojeolojik çalışmalar yapılmalı, o havza için en uygun entegre su yönetim modelleri geliştirilmelidir.

Ülkemizin jeolojik yapısına bağlı olarak küçümsenemeyecek miktarda (2-3 trilyon m³) statik rezerv ve fosil su potansiyeli bulunması ihtimali dikkate alınarak, bu suların kesin rezervlerinin belirlenmesi için detaylı jeolojik-hidrojeolojik araştırmalar başlatılmalıdır.

Kurak ortamlarda göl, nehir ve bitki örtüsüyle kaplı aynı zamanda ekonomik, kültürel, estetik, rekreasyonel ve eğitimsel değere sahip sulak alanlar yeryüzünün yalnızca %0,01'ini oluşturmalarına rağmen, dünyada bilinen biyolojik türlerin neredeyse %10'u için bir yaşam alanı sağlamaktadırlar. Sulak alanlar hidrolojik, karbon ve besin döngülerini sürdüren, doğal tatlı su sağlayan, akışları ve aşırı koşulları düzenleyen, akiferleri besleyen önemli su noktaları olup, bu alanların korunup geliştirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından geçtiğimiz günlerde sulak alanları yapılaşmaya açan "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliğinde" değişiklik öngören düzenleme iptal edilmelidir.

Su yapıları ile ilgili proje ve tesislere adeta olumlu karar vermenin alt yapısı olarak kurgulanmış ÇED süreçleri değiştirilmeli, hiçbir bilimsel kritere göre belirlenmeyen ve denetlenmeyen can suyu miktarı konusu toplumsal fayda ve bilimsel ilkeler çerçevesinde yeniden tanımlanmalıdır. Ekolojik gerçekler ve kamu yararının göz ardı edildiği, enerji gereksiniminin karşılanmasına katkısı olmayacak HES'lerden vaz geçilmelidir.

Ülkemizdeki yeraltısuyu kaynaklarının korunmasında da gerekli hassasiyet gösterilmeli, birbirlerini etkileyecek şekilde su sondaj kuyuları açılmamalı, aşırı çekimler kontrol edilerek suyun israfı önlenme ve artezyen yapıp boşa akan kuyular kontrol altına alınmalıdır. Ayrıca Antalya Düden Şelalesinde gibi bir rezalete bir daha karşılaşılmaması için yeraltısuyu kaynaklarının kirletilmesine izin verilmemelidir.

Ergene, Amik, Menderes, Kızılırmak gibi su havzalarının kirlenmesine sebep olan her türlü kirletici unsur (sanayi, tekstil, otomotiv vb) tespit edilerek, gerekli tedbirlerin alınması sağlanmalı ve denetleme mekanizması devreye sokulmalıdır. Kirletenlere karşı caydırıcı işlemler tesis edilmelidir.

Suyun doğal çevriminin sürdürülebilmesi ve canlı yaşamın devamının sağlanması adına, suyu ticari bir meta olarak gören anlayış yerine, suyun tüm canlılar için yaşamsal bir hak olduğu gerçeğinden hareketle bir çerçeve "Su Yasası" çıkarılmalıdır.

Sonuç olarak, su kaynaklarımızın korunmasına ve akılcı kullanılmasına dikkat edilmeli, su israfının önlenmesi amacıyla halkımız aydınlatılmalı, salma sulama yerine damla ve yağmurlama sulama modellerine ağırlık verilmeli ve teşvik edilmelidir. Ayrıca baraj gölleri ve çevresi ağaçlandırılmalı, her türlü kirleticilerin akarsu yataklarına deşarjı önlenmeli ve arıtma tesisleri kurulmalıdır. Tüm bu bilimsel teknik çalışmaların temeli olarak; bireylerin ve toplumların sağlıklı, içilebilir, temiz suya her durumda koşulsuz ve bedelsiz erişim ve tüketim hakkı, “su hakkı” “temel bir insan hakkı” olan “yaşam hakkı” olarak görülerek, suyun ticarileştirilmesinden, su kaynaklarımızın özelleştirilmesinden vaz geçilmeli, su yönetim sistemlerine sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri ile halkın katılımını esas alan mekanizmalar geliştirilmelidir.

Yüzyıllar boyunca medeniyetin beşiği olarak adlandırılan bölgeler hep su havzalarının yakınında kurulmuş, suyun hayat verdiği topraklarda gelişmişlerdir. Tarih boyunca insanların ve uygarlıkların gelişiminin en önemli unsurlarının başında gelen tatlı suların araştırılması, entegre su yönetimi anlayışıyla kullanılması, ticari bir mal olarak görülmeden kamusal bir miras olarak geleceğe korunarak bırakılması yaşamsal bir öneme sahiptir. Ülkelerin doğal zenginliği olan suya olan ihtiyaç arttıkça, daha stratejik bir önem kazanmaya başlayan tatlı su kaynaklarının korunması, verimli ve planlı kullanımı ile değeri daha önemli bir hale gelmiştir.

Daha yaşanabilir bir dünya dileğiyle “Dünya Su Gününü” kutluyoruz.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

22.03.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: KOCAELİ RAPORU YAYINLANDI

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Kocaeli Raporu-12” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde İzmit, Kartepe, Başiskele ve Gölcük ilçeleri diri fay hatları veya zonları üzerine oturmaktadır. Hem tarihsel, hem de 1900’lü yılların başından bu yana yapılan aletsel ölçümlere dayalı dönemde meydana gelen ve sonuncusu 17 Ağustos 1999 Marmara-Gölcük’de ki Mw:7.5 büyüklüğündeki depremde, resmi raporlara göre 17.480 ölüm, 23.781 yaralanma, 505 kişi sakat kalmıştır. Yine 285.211 ev, 42.902 iş yeri hasar görmüştür. Ancak gerçek rakamların bunun çok üstünde olduğu da bilinmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan onikincisi, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

29.03.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: KAYSERİ RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Kayseri Raporu-12” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

ru-13" hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir'de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000'e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000'e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; "ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, "içinden diri fay geçen" kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme" kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen "Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Kayseri Raporu-13" hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır. Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Kayseri kent merkezi dahil Yeşilhisar ilçe merkezi ile Kayseri'ye bağlı eski köy/belde niteliğine sahip 18 mahallesi doğrudan fay zonu üstüne oturmaktadır. Yine Kovalı, Sarımsaklı barajları ile Çamlıca HES'in gövde aksı fay zonu üstüne veya oldukça yakınına inşa edilmiş durumdadır. Olası bir depremde hasar görmeli halinde büyük kayıplara neden olabilirler.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan rapordan onüçüncüsü, açıklamamız

ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

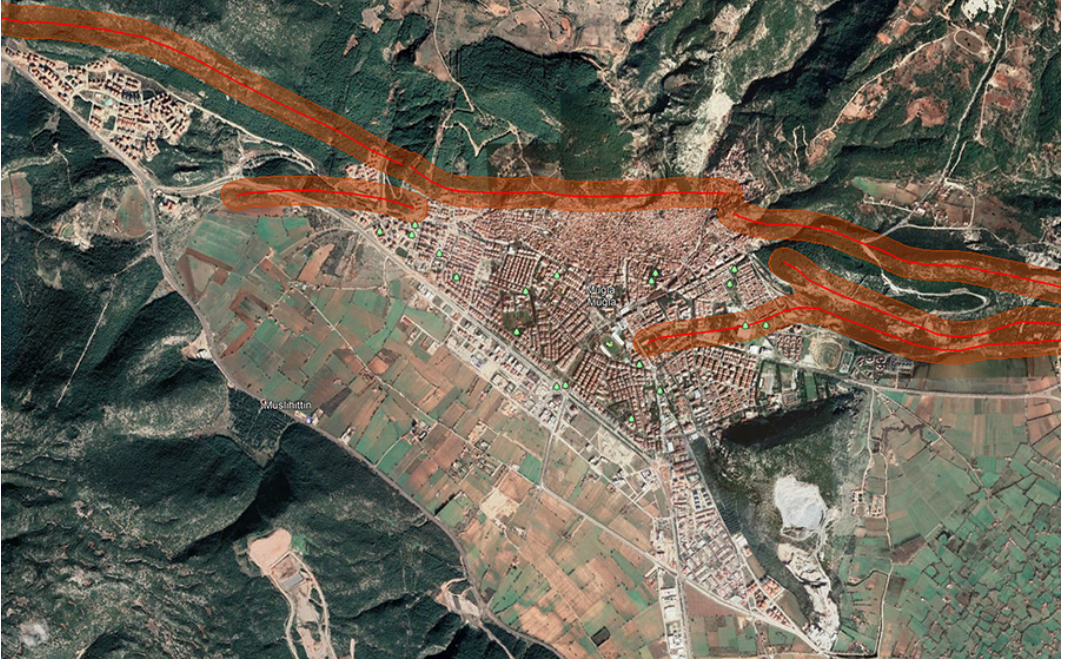
Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

05.04.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: MUĞLA RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Muğla Raporu-14” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık ala-

nında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Muğla Raporu-14” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Muğla Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde Menteşe ve Milas ilçe merkezi ile Muğla’ya bağlı eski köy/belde niteliğine sahip 18 mahallesi doğrudan fay zonu üstüne oturmaktadır. Muğla hem tarihsel, hem de 1900’lü yılların başından bu yana yapılan aletsel ölçümlere dayalı dönemde meydana gelen ve bazılarının büyüklüğünün 7 nin üstünde olduğu depremlerden çok büyük hasarlar ve can kayıpları yaşamıştır. Yine özellikle Akdeniz ve Ege Denizi içinde Muğla’nın kıyı yerleşim alanlarına yakın alanlarda meydana gelebilecek depremlerden doğrudan etkilenmektedir. Gökova körfezinde 20.07.2017 tarihinde meydana gelen 6.6 büyüklüğündeki depremde Bodrum başta olmak üzere bir çok kıyı yerleşim birimi etkilenmiş ve yine küçükte olsa tsunami meydana gelmiş ve bazı hasarların meydana gelmesine sebebiyet vermiştir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan ondördüncüsü açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

11.04.2021

MADEN İŞLETMESİNDE HEYELAN RİSKİNİ BELİRTTİĞİ İÇİN İŞTEN ATILAN İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI MESLEKTAŞIMIZ DERHAL İŞE İADE EDİLMELİDİR!

Sivas’ın Divriği İlçesinde Çiftay İnşaat A.Ş.’ne ait demir madeni işletmesinde iş güvenliği uzmanı olarak çalışan meslektaşımız, açık ocak işletmesinde ortaya çıkan hey-

lan riskini tespit edip, önlem alınmasını istemesinin ardından işveren tarafından önce ücretsiz izne çıkarılarak iş ilişkisi kesilmiş, daha sonra da işten atılmıştır.

Açık ocak yöntemi ile demir madeni işletilmesinin yapıldığı ocakta, açılma ve çatlakların oluşarak heyelan riskinin ortaya çıktığı iş güvenliği uzmanı olarak çalışan meslektaşımız tarafından belirlenmiş, bu durum şirkete bildirilerek, iş güvenliği tespit öneri defterine de işlenmiştir. Aradan makul bir süre geçmesine rağmen maden sahibi şirket tarafından gerekli önlemlerin alınmaması üzerine bu durum hakkında Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına iletilmek üzere CİMER üzerinden meslektaşımız tarafından yazılı bildirimde bulunulmuştur. Bunun üzerine, ocakta gerekli önlemleri yasal olarak alması gereken şirket, hiçbir tedbir almamış, üstelik görevini yapan meslektaşımız işten çıkarılmıştır.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda; "iş güvenliği uzmanı, görev aldığı işyerinde göreviyle ilgili mevzuat ve teknik gelişmeleri göz önünde bulundurarak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıkları, tedbir ve tavsiyeleri belirler ve işverene yazılı olarak bildirir. Eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesinden, tedbir ve tavsiyelerin yerine getirilmesinden işveren sorumludur. Bildirilen eksiklik ve aksaklıkların acil durdurmayı gerektirmesi veya acil ve hayati tehlike arz etmesine rağmen işveren tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması hâlinde, bu durum iş güvenliği uzmanınca, Bakanlığın yetkili birimine bildirilir" şeklinde bir hüküm bulunmaktadır. İş güvenliği uzmanı olan meslektaşımız, madencilikte sıklıkla karşılaşılan ve çoğunlukla

can kayıplarıyla sonuçlanan heyelan riski konusunda kanunun öngördüğünü, kamusal ve mesleki sorumluluğunun gereğini yerine getirmiş, ancak işten çıkarılma cezası ile karşılaşmıştır.

Maden işletmelerinde karşılaşılan fay, kırık ve çatlaklar, jeolojik birimlerin davranışları ve dayanım parametreleri gibi jeolojik faktörler ile açık işletmelerde jeolojik birimlerin özellikleri ve yapısal elemanlar dikkate alınmadan şev açıları, basamak yükseklik ve genişliklerinin belirlenmesinin can ve ekonomik kayıplara neden olan ciddi heyelanlara yol açtığı bilinmektedir.

6 Şubat 2011 ve 10 Şubat 2011 tarihlerinde Kahramanmaraş Afşin-Elbistan B Termik Santraline kömür sağlayan Çöllolar Kömür Sahasında meydana gelen iki heyelan sonrasında biri jeoloji, biri maden mühendisi olmak üzere 11 maden emekçisinin hayatını kaybetmesi, 17 Kasım 2016 tarihinde Siirt'in Şirvan ilçesindeki bakır madeninde meydana gelen heyelan sonucu 16 işçimizin yitirilmesi, 18 Şubat 2019'da Muğla-Milas'ta meydana gelen kaya düşmesi/heyelan sonucu 3 işçinin yaşamını yitirmesi hala hafızlarımızda yer almaktadır.

Bu acı gerçekler ortadayken, bir maden işletmesindeki heyelan riskini ortaya koyup, gerekli önlemlerin alınarak can kayıplarının önlenmesini sağlamak amacıyla 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre görevinin gereğini Yapan İş Güvenliği Uzmanı meslektaşımızın karşı karşıya kaldığı bu durumu kabul etmediğimizi bildiriyor, sorumluluklarını yerine getirmeyen şirket yetkililerini kınıyor, ilgili kamu kurumlarını göreve çağırıyoruz. Başta Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşların bildirim üzerine nasıl bir işlem yapacağını, meslektaşımızın bakanlığa bildirimde bulunduğu için önce ücretsiz izne çıkarılması ve sonra da "işveren hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnatlarda bulunması" gerekçeli 43 kodu ile işten çıkarılması konusundaki tavrını merak ediyor, açıklama bekliyoruz.

Maden işletmesinde heyelan riskini belirtip önlem alınmasını istediği için işten atılan iş güvenliği uzmanı meslektaşımız derhal işine iade edilmeli, sorumlulardan hesap sorulmalı, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu değiştirilerek iş güvenliği uzmanlarının işverenden idari, mali ve mesleki bağımsızlığı sağlanmalıdır.

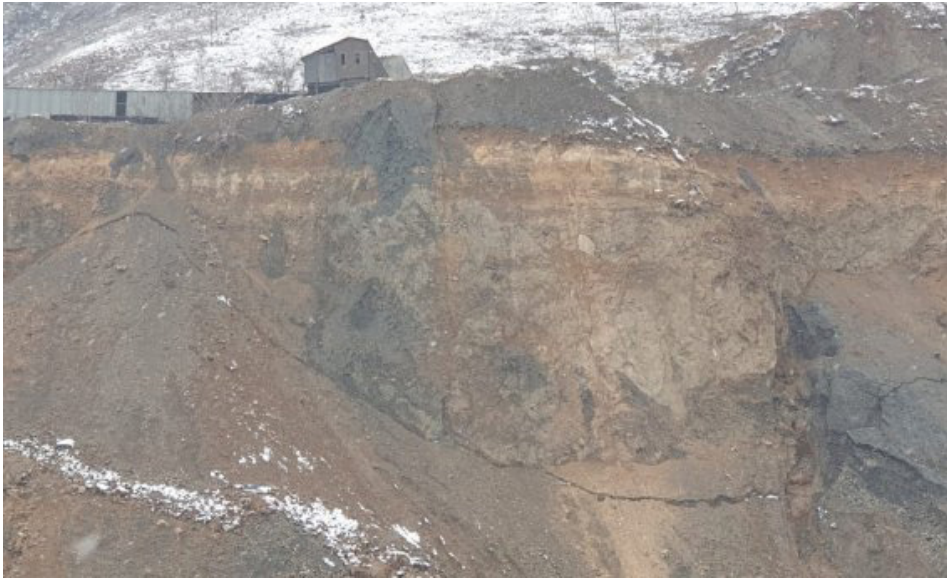
Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

12.04.2021

MADEN İŞLETMESİNDE HEYELAN RİSKİNİ BELİRTİP ÖNLEM ALINMASINI İSTEDİĞİ İÇİN İŞİNDEN EDİLEN İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI MESLEKTAŞIMIZ DERHAL İŞE İADE EDİLMELİ, SORUMLULARDAN HESAP SORULMALIDIR!

Sivas'ın Divriği İlçesinde Çiftay İnşaat A.Ş.'ne ait demir madeni işletmesinde iş güvenliği uzmanı olarak çalışan meslektaşımız, açık ocak işletmesinde ortaya çıkan heyelan riskini tespit edip, önlem alınmasını istemesinin ardından işveren tarafından önce ücretsiz izne çıkarılarak iş ilişkisi kesilmiş, daha sonra da işten atılmıştır.

Açık ocak yöntemi ile demir madeni işletilmesinin yapıldığı ocakta, açılma ve çatlakların oluşarak heyelan riskinin ortaya çıktığı iş güvenliği uzmanı olarak çalışan meslektaşımız tarafından belirlenmiş, bu durum şirkete bildirilerek, iş güvenliği tespit öneri defterine de işlenmiştir. Aradan makul bir süre geçmesine rağmen maden sahibi şirket tarafından gerekli önlemlerin alınmaması üzerine bu durum hakkında Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına iletmek üzere CİMER üzerinden meslektaşımız tarafından yazılı bildirimde bulunulmuştur. Bunun üzerine, ocakta gerekli önlemleri yasal olarak alması gereken şirket, hiçbir tedbir almamış, üstelik görevini yapan meslektaşımız işten çıkarılmıştır.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda; "iş güvenliği uzmanı, görev aldığı işyerinde göreviyle ilgili mevzuat ve teknik gelişmeleri göz önünde bulundurarak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıkları, tedbir ve tavsiyeleri belirler ve işverene yazılı olarak bildirir. Eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesinden, tedbir ve

tavsiyelerin yerine getirilmesinden işveren sorumludur. Bildirilen eksiklik ve aksaklıkların acil durdurmayı gerektirmesi veya acil ve hayati tehlike arz etmesine rağmen işveren tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması hâlinde, bu durum iş güvenliği uzmanınca, Bakanlığın yetkili birimine bildirilir” şeklinde bir hüküm bulunmaktadır. İş güvenliği uzmanı olan meslektaşımız, madencilikte sıklıkla karşılaşılan ve çoğunlukla can kayıplarıyla sonuçlanan heyelan riski konusunda kanunun öngördüğünü, kamusal ve mesleki sorumluluğunun gereğini yerine getirmiş, ancak işten çıkarılma cezası ile karşılaşmıştır.

Maden işletmelerinde karşılaşılan fay, kırık ve çatlaklar, jeolojik birimlerin davranışları ve dayanım parametreleri gibi jeolojik faktörler ile açık işletmelerde jeolojik birimlerin özellikleri ve yapısal elemanlar dikkate alınmadan şev açıları, basamak yükseklik ve genişliklerinin belirlenmesinin can ve ekonomik kayıplara neden olan ciddi heyelanlara yol açtığı bilinmektedir.

6 Şubat 2011 ve 10 Şubat 2011 tarihlerinde Kahramanmaraş Afşin-Elbistan B Termik Santraline kömür sağlayan Çöllolar Kömür Sahasında meydana gelen iki heyelan sonrasında biri jeoloji, biri maden mühendisi olmak üzere 11 maden emekçisinin hayatını kaybetmesi, 17 Kasım 2016 tarihinde Siirt'in Şirvan ilçesindeki bakır madeninde meydana gelen heyelan sonucu 16 işçimizin yitirilmesi, 18 Şubat 2019'da Muğla-Milas'ta meydana gelen kaya düşmesi/heyelan sonucu 3 işçinin yaşamını yitirmesi hala hafızlarımızda yer almaktadır.

Bu acı gerçekler ortadayken, bir maden işletmesindeki heyelan riskini ortaya koyup, gerekli önlemlerin alınarak can kayıplarının önlenmesini sağlamak amacıyla 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre görevinin gereğini Yapan İş Güvenliği Uzmanı meslektaşımızın karşı karşıya kaldığı bu durumu kabul etmediğimizi bildiriyor, sorumluluklarını yerine getirmeyen şirket yetkililerini kınıyor, ilgili kamu kurumlarını göreve çağırıyoruz. Başta Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşların bildirim üzerine nasıl bir işlem yapacağını, meslektaşımızın bakanlığa bildirimde bulunduğu için önce ücretsiz izne çıkarılması ve sonra da “işveren hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnatlarda bulunması” gerekçeli 43 kodu ile işten çıkarılması konusundaki tavrını merak ediyor, açıklama bekliyoruz.

Maden işletmesinde heyelan riskini belirtip önlem alınmasını istediği için işten atılan iş güvenliği uzmanı meslektaşımız derhal işine iade edilmeli, sorumlulardan hesap sorulmalı, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu değiştirilerek iş güvenliği uzmanlarının işverenden idari, mali ve mesleki bağımsızlığı sağlanmalıdır.

Saygılarımızla,

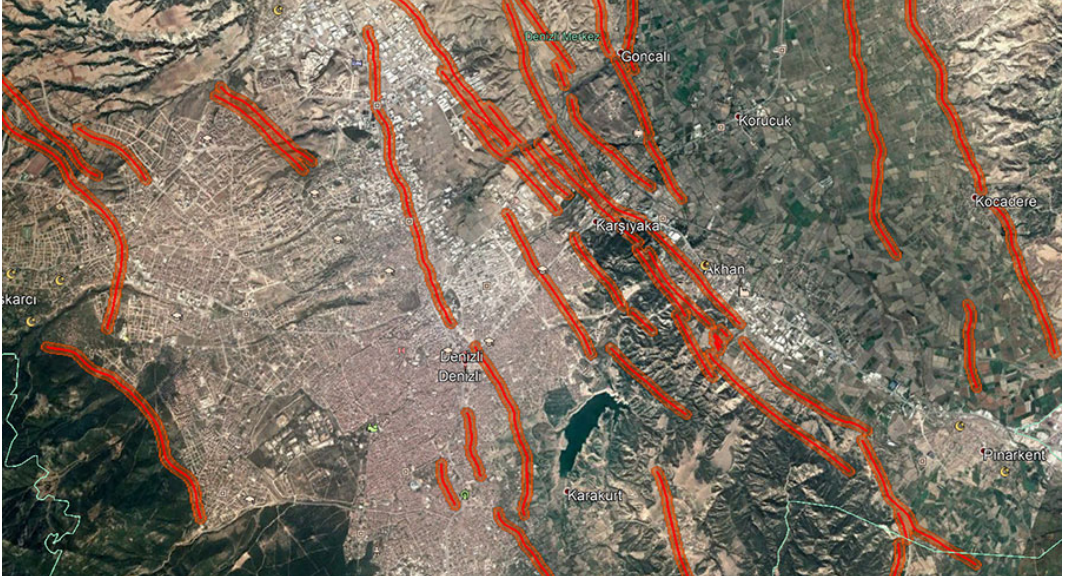
TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

12.04.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: DENİZLİ RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Denizli Raporu-15” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Denizli Raporu-13” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır. Söz konusu rapor-

dan da görüleceği üzere, Denizli kent merkezini oluşturan Merkezefendi ve Pamukkale ilçelerinin yanı sıra Acıpayam, Sarayköy, Honaz, Çardak, Çivril ilçe merkezleri ile Denizli'ye bağlı eski belde/ köy statüsündeki 40 yakın mahallesi ile bazı organize sanayi bölgeleri ile çok sayıda tarihi ve kültürel yapı fay zonları üzerine inşa edilmiş durumdadır. Olası bir depremde büyük can ve mal kayıplarının yaşanabileceği düşünülmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan onbeşincisi, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

15.04.2021

ULUSLARARASI JEOÇEŞİTLİLİK GÜNÜ: JEOLOJİK ÇEVREMİZ VE VARLIKLARIMIZ YOK EDİLMEMEYE DEVAM EDİYOR

Her yıl 6 Ekim gününün “Uluslararası Jeoçeşitlilik Günü” olarak kutlanması konusu 16 Nisan`da UNESCO Yönetim Kurulu`nda görüşülecek. Biyoçeşitlilik ve kültürel çeşitliliğin oluşması ve gelişmesinin temelini de oluşturan jeoçeşitliliğe yani ortak evimize, başka bir deyişle yeryuvarımıza geç olmadan sahip çıkmalıyız.

2020 yılında tüm kıtaları temsilen 40 ayrı ülkeden 18 uluslararası jeoloji veya doğa koruma kuruluşu, 7 bölgesel kuruluş ve 80'den fazla yerel kuruluş bir araya gelerek yaşamın temel taşlarından biri olan jeoçeşitliliğin gezegenimizde her geçen gün tüketilerek yok edilmesine karşı her yıl 6 Ekim'in "Uluslararası Jeoçeşitlilik Günü" olarak kutlanması ve dünyamızda jeoçeşitliliğin korunarak gelecek nesillere aktarılması gerektiğini belirten bir deklarasyon yayımladı.

Jeoçeşitlilik, jeolojik çevremizi oluşturan mineraller, kayalar, fosiller, topraklar, yer şekilleri gibi doğanın jeolojik ve fiziksel unsurları ile aktif jeolojik ve jeomorfolojik süreçleri, nehirler, göller, denizler gibi doğanın canlı olmayan tüm çeşitliliğini ifade eder. Ekin yetiştirdiğimiz topraklardan, toplumumuzun üzerine inşa edildiği doğal kaynaklara; jeolojinin çevremizi düzenlemesinden, insanların rekreasyon için ziyaret ettiği açık hava manzaralarına kadar her şeyin temelini jeoçeşitlilik oluşturur.

Uluslararası Jeoçeşitlilik Gününde;

Gezegenimizdeki tüm canlılar ile jeoçeşitlilik arasındaki kritik bağlantı hakkında farkındalık yaratmak,

Toplumun, üzerinde yaşadığı gezegendeki jeoçeşitlilikten nasıl faydalandığı, gezegenin jeolojik kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının ve jeolojik mirası korumasının önemini anlamasını teşvik etmek,

İnsanlığa inanılmaz yaşamsal materyal zenginliği sunan jeoçeşitliliğin rolünü ta-

nımlamak,

Jeoparkları, dünya mirası varlıklarını, koruma alanları ve jeositleri oluşturmayı ve yönetmeyi amaçlayan tüm programların ve projelerin geliştirilmesini desteklemek ve bunların kültürel, arkeolojik ve tarihi öneme sahip alanlarla yakın bağlantıları olduğunu vurgulamak,

Yerbilimi eğitiminin insanoglunun doğal kaynak ihtiyacını karşılama, doğa kaynaklı jeolojik riskleri önleme ya da etkilerini azaltma, iklim değişikliğinin ve biyolojik çeşitlilik kaybının etkilerinin öngörülmesi ve etkilerinin azaltılması için sürdürülebilir çözümler sağladığına dair kanıtlar sağlamak,

Eğitimli toplum, araştırma kurumları, akademiler, endüstri, hükümet ve sivil toplum kuruluşları arasındaki faaliyetleri koordine ederek yerbilimleri, araştırma-geliştirme ve eğitim alanlarında uluslararası işbirliğini geliştirmek,

Öğrencileri, özellikle de gelişmekte olan ülkelerdeki kız öğrencileri lisans ve lisansüstü eğitime çekmenin bir yolu olarak yerbilimlerindeki profesyonel kariyer çeşitliliğini teşvik etmek,

gibi Dünya'nın dört bir yanındaki toplumları, kuruluşları ve ülkeleri bir araya getirerek yukarıda belirtilen konularda eşgüdüm içinde hareket etmelerinin gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

Ülkemiz açısından bakıldığında ise son bir yılda tüm uyarılarımıza rağmen Gümüşhane'deki Dipsiz Göl'ün define arayıcıları tarafından yok edilmesi, Erzurum-Narman'da jeopark niteliğindeki alanda betonarme bina yapılması, Erzurum-Tortum Şelalesinde peyzaj düzenlemesi adı altında doğal çevrenin tahrip edilmesi, Mersin Cennet-Cehennem Obruğu içine asansör yapılması, Dünya'nın sayılı jeoparkı olmaya aday Kapadokya'nın, Kapadokya Alan Yönetimi Kanunu ile imara ve talana açılması, Konya-Hadim-Çifteler Yerköprü Şelalesi'nde yapılan peyzaj ve çevre düzenlemesi çalışmaları ile doğayla uyumlu olmayan yapılaşmayla tahrip edilmesi, ülkemizin UNESCO'ya kayıtlı tek jeoparkı olan Manisa Kula-Salihli Jeoparkı içine HES inşaatının yapılmasına izin verilmesi, Antalya-Kepez'de yer alan Düden Çayı ve Düden Şelalesinin kirletilerek tüketilmesi veya yok edilmesi, derelerimizin, nehirlerimizin, kıyı alanlarımızın, denizlerimizin kirletilerek tüketildiği dikkate alındığında, jeolojik çeşitliliğin korunması ve gelecek nesillere aktarılması daha bir önem kazanıyor.

Sadece Ülkemiz için değil, insanlık için de önemli olan jeoçeşitliliğin korunmasının sadece jeolojik çevre ile ilişkili olmadığı; üzerinde biyoçeşitlilik ve kültürel mirasın da gelişip beslenmesine olanak sağladığı gerçeğinden hareketle bir dizi düzenlemenin acilen yapılmasına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Bu kapsamda;

TBMM acilen 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda gerekli

değişiklikleri yaparak jeoçeşitliliğin korunması ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlayacak düzenlenmeleri yapmalıdır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü yeniden yapılandırılarak, uluslararası jeoçeşitliliğin korunması konusundaki iş ve işlemleri yürütür hale getirilmelidir.

Başta madencilik, çarpık kentleşme, yanlış yerleşim alanı seçimine altyapı tesisleri ile hızla yok edilen jeolojisişitliliğin korunması amacıyla çevresel etki değerlendirilmesi kapsamında hazırlanan raporlarda jeoçeşitliliğe ilişkin değerlendirmelerin yapılması zorunlu hale getirilmeli, yapılan faaliyetlerin jeoçeşitlilik üzerindeki etkilerinin raporlar içinde değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

Yerel idarelerin Çevre Koruma Daire Başkanlıklarının görev alanları genişletilerek, jeoçeşitliliğin korunması konusunda da çalışmalar yürüten birimler haline dönüştürülmesi sağlanmalıdır.

Sonuç olarak, biyoçeşitlilik ve kültürel çeşitliliğin oluşması ve gelişmesinin temelini de oluşturan jeoçeşitliliğe yani ortak evimize, başka bir deyişle yeryuvarımıza geç olmadan sahip çıkmalıyız.

Saygılarımızla

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

19.04.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: ESKİŞEHİR RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Eskişehir Raporu-16” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Eskişehir Raporu-16” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır. Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Eskişehir kent merkezini oluşturan Odunpazarı ve Tepebaşı ilçelerinin yanı sıra İnönü ilçe merkezi ile Eskişehir’e bağlı eski belde/ köy statüsündeki 17’ye yakın mahallesi doğrudan fay zonu üstüne oturmakta olup, yine baraj aksı fay zonu üstü veya yakınında bulunan Porsuk, Keskin ve Gökçekaya barajlarının da paleosismolojik açıdan yeniden değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Olası bir depremde Eskişehir’de büyük can ve mal kayıplarının yaşanabileceği düşünülmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan onaltıncısı, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

26.04.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: ERZİNCAN RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı

almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Erzincan Raporu-17” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir’de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000’e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000’e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Erzincan Raporu-17” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Erzincan kent merkezi ile birlikte Üzümlü ilçesi merkezi ile Erzincan’a bağlı 45 belde veya köy doğrudan fay zonu üstüne otur-

maktadır. İl ve çok sayıda belde veya köy yerleşim alanının fay zonları üstüne oturması nedeniyle Erzincan gerek son yüz yıllık dönemde gerekse tarihsel dönemde çok büyük depremlerle yüz yüze kalmış, büyük can ve mal kayıpları yaşamış illerimizin başında gelmektedir. Erzincan'da, raporumuzda belirtilen gerekli tedbirler alınmadığı sürece gelecekte meydana gelebilecek olası bir depremde de yine büyük can ve mal kayıplarının yaşanabileceği düşünülmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan onyedincisi, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. Bu kapsamda “fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

04.05.2021

UNESCO YÖNETİM KURULU'NDAN TARIHİ ADIM

Birleşmiş Milletlerin Eğitim, Bilim ve Kültür örgütü olan ve uluslararası işbirliği yoluyla barışı inşa etmeyi amaçlayan UNESCO'nun, Paris'te 16 Nisan 2021 tarihinde gerçekleştirilen Yönetim Kurulu toplantısında alınan karar ile her yılın 06 Ekim gününün "ULUSLARASI JEOÇEŞİTLİLİK GÜNÜ" olarak kabul edilmesi ve bunun UNESCO Genel Kuruluna sunulması kararlaştırıldı.

Dünya'nın farklı coğrafyalarında yer alan 100'e yakın yerbilimle uğraşan kurum, kuruluş ve sivil toplum örgütünün başvurusuyla UNESCO Yönetim Kurulu'nun gündemine alınan "Uluslararası Jeoçeşitlilik Günü" oluşturma çabaları konusunda Ülke-mizin de içinde bulunduğu 60'ı aşkın ülkenin desteğiyle alınan karar, Kasım 2021'de yapılacak UNESCO Genel Konferansında görüşülecek ve resmen kesinleşecektir.

Uluslararası Jeoçeşitlilik Günü, Dünya'nın dört bir yanındaki insanları, toplulukları, kuruluşları ve ülkeleri bir araya getirerek, jeoçeşitliliğin önemi konusunda farkındalık yaratılması ve ortak çalışmalar yürütülmesinin teşvik edilmesini amaçlamaktadır.

Uluslararası Jeoçeşitlilik Günü'nün şunları içermesi beklenmektedir:

Jeoçeşitlilik ile eşsiz güzelliğe sahip gezegenimizde, jeolojik çevre ile tüm canlılar arasındaki kritik bağ hakkında farkındalık yaratmak.

Toplumun; jeoçeşitliliğe sahip bir gezegende yaşamaktan nasıl fayda sağladığını, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ile toprağın korunmasının önemini anlaşılmasını teşvik etmek.

Jeoçeşitliliğin insanlığa, yaşamını sürdürebilmesi için mekân oluşturduğu ve başta besin zincirinin temel halkası olan toprak olmak üzere zengin doğal kaynaklar sunduğunu anlatmak.

Dünya mirası varlıkları, jeositleri korumak, yönetmek ve yerel kalkınmaya öncülük etmesini sağlamak amacıyla jeoparkların ve diğer koruma alanlarının oluşturulmasını, projelerin geliştirilmesini desteklemek ve kültürel miras alanlarıyla yakın bağlan-tılarını vurgulamak.

Yerbilimleri eğitimi aracılığıyla insanoğluna doğal kaynak kullanımı, doğa kaynaklı afetleri önleme ve azaltma, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin hafifletilmesi ve biyolojik çeşitlilik kaybı problemlerine nasıl sürdürülebilir çözümler sağlanacağına dair çalışmaları sunmak.

Yerbilimsel bilginin BM 17. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine (Gündem 2030), Afrika Birliği tarafından tanımlanan öncelikli 20 hedef alana (Gündem 2063) ve Küçük Ada Gelişmekte Olan Devletler Hızlandırılmış Eylem Modellerine (SAMOA Pathway) ulaşılmasında oynadığı temel rolü anlamak.

Ülkeler, toplumlar, araştırma kurumları, akademiler, endüstri, hükümetler ve sivil toplum kuruluşları arasındaki faaliyetleri koordine ederek yer bilimleri, araştırma-ge-liştirme ve eğitim alanlarında uluslararası işbirliğini geliştirmek.

Genç öğrencileri, özellikle de gelişmekte olan ülkelerdeki kız öğrencileri, yüksek ve ileri eğitime çekmenin bir yolu olarak yerbilimlerindeki profesyonel kariyer çeşitliliğini teşvik etmek.

Ülkemiz zengin bir jeoçeşitliliğe sahip olmasına rağmen son bir yılda Gümüşhane'deki Dipsiz Göl'ün define arayıcıları tarafından yok edilmesi, Erzurum-Narman'da jeopark niteliğindeki alanda betonarme bina yapılması, Erzurum-Tortum Şelalesi'nde peyzaj düzenlemesi adı altında doğal çevrenin tahrip edilmesi, Mersin Cennet-Cehennem Obruğu içine asansör yapılması, Dünya'nın sayılı jeoparkı olmaya aday Kapadokya'nın, Kapadokya Alan Yönetimi Kanunu ile imara ve talana açılması, Konya-Hadim-Çifteler Yerköprü Şelalesi'nin üzeri ve çevresinde yapılan peyzaj ve çevre düzenlemesi ile bazı tesis inşaatlarıyla tahrip edilmesi, Ülkemizin UNESCO'ya kayıtlı tek jeoparkı olan Manisa Kula-Salihli Jeoparkı içine HES inşaatının yapılmaya başlanması, Antalya-Kepez'de yer alan Düden Çayı ve Düden Şelale'sinin kirletilerek tüketilmesi gibi her gün bir başka kentimizdeki jeolojik varlığımız yok edilmeye devam ediyor.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, TBMM başta olmak üzere ilgili kurumları jeoçeşitliliğimizin korunarak gelecek nesillere aktarılması konusundaki yasal düzenlemeleri geciktirmeksizin gerçekleştirmelerini ve belediyeler başta olmak üzere toplumun tüm bileşenlerini jeoçeşitliliğimizi oluşturan jeolojik varlıklarımızı korumaya davet ediyoruz.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

05.05.2021

FAY ÜZERİNDE YAŞAYAN KENTLERİMİZ: HAKKARİ RAPORU YAYINLANDI

Deprem Danışma Kurulumuz, "içinden diri fay geçen" kentlerimizden başlamak üzere, bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme" kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen "Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Hakkari Raporu-18" hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde, Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar ile en son İzmir'de meydana gelen depremlerde; 168 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 3000'e yakın vatandaşımız yaralanmış, 80.000'e yakın konut, işyeri vb. bağımsız bina bölümü yıkılmış veya hasar görmüş, 20 milyar Türk lirasına yakın maddi kayıp oluşmuştur. Odamız, depremler gibi kendi uzmanlık alanında yer alan konulara ilişkin görüşlerini hazırladığı çok sayıdaki rapor, görüş yazısı ve basın açıklamaları yolu ile kamuoyu paylaşmıştır.

Yine deprem zararlarının topluma ve yöneticilere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla; Odamız Deprem Danışma Kurulunun yaptığı toplantı ve değerlendirmeler sonucunda; “ülkemiz deprem gerçeğinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması, kentlerimiz için birer tehlike kaynağı olan fayların konumu ile hangi yerleşim birimlerini doğrudan etkilediğini de dikkate alarak, “içinden diri fay geçen” kentlerimizden başlamak üzere bilgilendirme raporları hazırlayarak ilgili kurum ve kişilere bildirme” kararı almıştır. Bu çerçevede düzenlenen “Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Hakkarî Raporu-18” hazırlanarak ilgili kişi ve kurumlarla paylaşılmıştır.

Söz konusu rapordan da görüleceği üzere, Hakkari kent merkezi ile birlikte Şemdinli ilçesi merkezi ile Hakkari’ye bağlı 20’yi aşkın belde veya köy doğrudan fay zonu üstüne oturmaktadır. İl merkezi ile birlikte çok sayıda belde veya köy yerleşim alanının fay zonları üstüne oturması nedeniyle Hakkari gerek son yüz yıllık dönemde gerekse tarihsel dönemde büyük depremlerle yüz yüze kalmış, büyük can ve mal kayıpları yaşamış illerimizden biridir. Hakkari raporumuzda belirtilen gerekli tedbirler alınmadığı sürece gelecekte meydana gelebilecek olası bir depremde de yine büyük can ve mal kayıplarının yaşanabileceği düşünülmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası kamusal sorumluluğunun gereği olarak, halkı ve yöneticileri uyarmaya, bu konuda alınması gereken tedbir ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecektir. Hazırlanan raporlardan onsekizincisi, açıklamamız ekinde kamuoyu ile de paylaşılmaktadır. “Fay üzerine oturan kentlerimiz” dizisi kapsamında hazırlanacak raporlar önümüzdeki süreçte kamuoyu ile paylaşılmaya devam

edilecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

13.05.2021

BİR AVUÇ KÖMÜR İÇİN BİR ÖMÜR VERENLERİ SAYGIYLA ANIYORUZ SOMA'YI UNUTMADIK, UNUTTURMAYACAĞIZ!

Biz biliyoruz ki, maden kazalarının faciaya dönüşmesini engellemek elimizdedir ve insandan, emekten, bilim ve teknikten yana politikaların uygulanması ile iş yaşamında ölümleri önlemek her zaman mümkündür. Bir avuç kömür için bir ömür verenleri saygıyla anıyoruz.

Manisa-Soma'da Soma Holding'e bağlı Soma Kömür İşletmeleri AŞ 'nin işlettiği Eynez Karanlıkdere Kömür Ocağında 13 Mayıs 2014'te meydana gelen ve 301 maden emekçisinin yaşamını yitirdiği katliamın üstünden 7 yıl geçti. Aynı maden, isim değiştirerek halen çalışırken Soma'da 7 yılda ne adalet yerini buldu, ne de ailelerin acısı azaldı. Acıları yüreklerimizi yakmaya devam ediyor.

Bilimsel verilerin ışığında emeğe ve emekçiye saygı duyulan bir ülke olmaktan gün be gün uzaklaşan ülkemizde, bilimin yerini keyfiliğin, emeğe saygının yerini acımasız bir kar hırsının, insan hakları ve çevreye saygılı sürdürülebilir kalkınma anlayışının yerini kısa yoldan zengin olma arayışlarının aldığına tanık olmaktadır.

Günümüz madencilik teknolojilerinin, iş güvenliği ve çalışma standartlarının ulaştığı düzey dikkate alındığında Soma'da meydana gelen facia, ülkemizde insan yaşamına verilen değer, para kazanma uğruna tüm kuralların nasıl göz ardı edildiğinin bir ölçüsü olarak karşımıza çıkmaktadır.

Madencilikte özelleştirme ve taşeron uygulamaları, deneyimin, bilimsel, teknik alt-yapı ve donanımın, denetlemenin olmadığı işletmeleri ortaya çıkarmış, işçi sağlığı ve iş güvenliği ihmal edilmiş; işverenlerin daha fazla kar için daha fazla üretim anlayışı insan yaşamının önüne geçmiştir.

Üretilen kömüre oranla ölümlü iş kazasında açık ara dünyada birinci sırada olan Türkiye 'de biz biliyoruz ki, madenciliğin değil, sömürü düzeninin fitratında ölümler vardır ve yaşananlar olağan değildir.

Biz biliyoruz ki, ülkemizde birer "iş cinayetine" dönüşen "iş kazaları" öngörülebilir ve önlenebilir niteliktedir.

Biz biliyoruz ki, maden kazalarının faciaya dönüşmesini engellemek elimizdedir ve insandan, emekten, bilim ve teknikten yana politikaların uygulanması ile iş yaşamın-

da ölümleri önlemek her zaman mümkündür.

Bir avuç kömür için bir ömür verenleri saygıyla anıyoruz.

UNUTMADIK, UNUTTURMAYACAĞIZ.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

05.06.2021

**DOĞAL ÇEVREMİZ, BİYO-JEO-ÇEŞİTLİLİĞİMİZ, ORMANLARIMIZ,
DERELERİMİZ, KIYILARIMIZ, DENİZLERİMİZ TEK TEK YOK EDİLİYOR**

Dağlar, vadiler, göller, nehirler, dereler, kıyı ve deniz alanları gibi jeoçeşitliliğimizi oluşturan jeolojik varlıklarımız ile bu alanlar içinde veya üzerinde canlı yaşamının gelişip çeşitlenmesini sağlayan (biyoçeşitlilik) alanlarının insani faaliyetler sonucu kirlenmesi, madencilik, imar, inşaat vb faaliyetlerle yok edilmesi, doğal çevremizi ve yaşam alanlarımızı tüketmeye devam ediyor.

5 Haziran Dünya Çevre Günü, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün 1972 yılında İsveç'in başkenti Stockholm'de 133 ülkenin katılımı ile düzenlediği zirvede, 5 Haziran tarihinin "Dünya Çevre Günü" olmasını oy birliği ile kabul etti. O tarihten bu yana çevre sorunlarına kamuoyunun dikkatini çekmek, halkın katılımını geliştirmek, politik il-

giyi arttırmak ve doğal varlıklarımıza sahip çıkmak amacıyla dünya genelinde çeşitli etkinliklerle çevre sorunları dile getiriliyor.

Küresel iklim değişikliği ve bunun sonuçları toplumları endişelendirmeye devam ediyor. Küresel iklim değişikliğinin ekosistem üzerindeki yıkıcı etkilerini her geçen gün daha fazla hissettiğimiz bu günlerde, ülkemizde de önemli sorunların yaşanacağı'nın belirtilerini görmeye başladık. İklim değişikliği sonucu deniz suların ısınması, çevresel atıklarla kirletilen Marmara Denizi kıyıları ile Marmara Denizine dökülen dere ve nehir ağızlarında son aylarda görülen ve kıyı alanlarımızı kullanılmaz hale getiren "musilaj(deniz salyası) sorunu" ülkede gündemindeki yerini korumaya devam ediyor. Herhangi bir önlem alınmadığı durumda Marmara Denizi ve çevresindeki ekosistemi, canlı yaşamı, kıyı ve denizel alanlardaki kaynak ve varlıklarımızı tüketecek noktaya doğru hızla sürüklenmesine neden olacaktır.

Yine iklim değişiminin 2 inci önemli etkisi bu yıl ülkemizin farklı bölgelerinde görülen meteorolojik kuraklığın beraberinde tarımsal kuraklığa neden olması sonucunda, tarımsal üretim üzerinde olumsuz etkiler yaratmasının yanısıra özellikle yeraltı su kaynaklarımız üzerinde ki baskıyı da arttırmış görünüyor. Bugün ülkemizde kimi verilere göre 500 bin, kimi verilere göre 1 milyonu aşkın kaçak yeraltısuyu kuyusunun varlığı ve bunun sayısının her gün artması sonucu, Konya gibi kapalı havzalarda son 30-40 yıllık zaman dilimi içerisinde yeraltısuyu seviyesinin 50-60 m düşmesine neden olmuş, yine yeraltı su seviyesinin düşmesine bağlı olarak da yaşam alanlarımızı tehdit eden "obruk" oluşumu ve ovalarda meydana gelen "oturma ve çökme" türü afetlerin yaşanmasına neden olduğu görülmektedir. Önümüzdeki süreçte etkisini daha da artıracak bu olumsuz duruma karşı bugünden önlem alınması gerekmektedir.

Bir çok ülkede, bir kez yok edildiğinde bir daha yerine konulması imkansız jeolojik miras niteliğindeki öğeler korunarak gelecek nesillere aktarılırken, ülkemizde ise son yıllarda Gümüşhane'deki Dipsiz Göl'ün define arayıcıları tarafından yok edilmesi, Erzurum-Narman'da jeopark niteliğindeki alanda betonarme bina yapılması, Erzurum-Tortum Şelalesi'nde peyzaj düzenlemesi adı altında doğal çevrenin tahrip edilmesi, Mersin Cennet-Cehennem Obruğu içine asansör yapılması, Dünya'nın sayılı jeoparkı olmaya aday Kapadokya'nın, Kapadokya Alan Yönetimi Kanunu ile imara ve talana açılması, Konya-Hadim-Çifteler Yerköprü Şelalesi'nin üzeri ve çevresinde yapılan peyzaj ve çevre düzenlemesi ile bazı tesis inşaatlarıyla tahrip edilmesi, Ülkemizin UNESCO'ya kayıtlı tek jeoparkı olan Manisa Kula-Salihli Jeoparkı içine HES inşaatının yapılmaya başlanması, Antalya-Kepez'de yer alan Düden Çayı ve Düden Şelale'sinin kirletilerek tüketilmesi, Salda Gölü ve çevresinin millet bahçesi altında imara, talana ve ranta açılması gibi her gün bir başka kentimizdeki jeolojik varlığımız ve çeşitliliğimiz kent rantlarına kurban edilmeye devam ediyor.

Sonuç olarak, ekosistemin biri birinden ayrılmaz parçaları olan dağlar, vadiler,

göller, nehirler, dereler, kıyı ve deniz alanları gibi jeoçeşitliliğimizi oluşturan jeolojik varlıklarımız ile bu alanlar içinde veya üzerinde canlı yaşamının gelişip çeşitlenmesini sağlayan (biyoçeşitlilik) alanlarının insani faaliyetler sonucu kirletilmesi, madencilik, imar, inşaat vb faaliyetlerle yok edilmesi, doğal çevremizi ve yaşam alanlarımızı tüketmeye devam ediyor.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, günümüzde bazı bölgelerde ekolojik yıkım boyutuna varan, jeosfer, biyosfer ve atmosfer üzerinde önemli tahribatlara neden olan insani faaliyetlerin kamusal yarar ve sürdürülebilir ihtiyaçlar çerçevesinde gerekli üretim planlaması ile çevre politikaları geliştirilmeden bu felaketlerin önüne geçilmesi olanaklı olamayıp, bu konuda başta ülkemiz yöneticileri olmak üzere yerelden merkezi idareye, hatta küresel ölçekte politika ve eylem planlarının acilen hazırlanması ve hayata geçirilmesi gerekmektedir. Aksi durumda yerel, bölgesel veya küresel ölçekte ekolojik yıkımdan kaçınılması mümkün değildir. Odamız kamusal yarar çerçevesinde, yaşam alanlarımız ile biyo ve jeo- çeşitliliğimizin korunması yönündeki çabalarını yaptığı çok sayıdaki toplantı, panel, çalıştay, sempozyum ve yayınladığı raporlarla bu konudaki uyarıcı görevini yerine getirmeye devam edecektir.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

13.08.2021

SEL VE HEYELANLAR BATI KARADENİZ'DE CAN ALMAYA DEVAM EDİYOR!

10-11.08.2021 tarihleri arasında Sinop, Kastamonu, Samsun ve Bartın'da sağanak yağış sonucu meydana gelen taşkınlar ve heyelan sonucunda 13.08.2021 tarihi itibarıyla 27 vatandaşımızın yaşamını yitirdiği, kayıp diye bildirilen vatandaşlarımızın arama çalışmalarının devam ettiği, çok sayıda kişinin yaralandığı, yüzlerce konut ve iş yerinin yıkılarak ağır hasar gördüğü bir afet meydana gelmiştir.

10-11.08.2021 tarihleri arasında Sinop, Kastamonu, Samsun ve Bartın'da sağanak yağış sonucu meydana gelen taşkınlar ve heyelan sonucunda 13.08.2021 tarihi itibarıyla 27 vatandaşımızın yaşamını yitirdiği, kayıp diye bildirilen vatandaşlarımızın arama çalışmalarının devam ettiği, çok sayıda kişinin yaralandığı, yüzlerce konut ve iş yerinin yıkılarak ağır hasar gördüğü bir afet meydana gelmiştir. Öncelikle yaşamını yitiren vatandaşlarımız için başsağlığı diliyor, yaralı ve evleri hasar gören vatandaşlarımıza ise geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.

Son günlerde başta Antalya, Muğla, Aydın olmak üzere ülkenin birçok noktasında yaşanan orman yangınları, başta Karadeniz bölgemiz olmak üzere birçok kentimizde görülen sel baskını ve heyelanlar sonucunda onlarca vatandaşımız yaşamını yitirmiş,

çok sayıda vatandaşımız yaralanmış, binlerce yapı yanmış, yıkılmış veya ağır hasar görmüş, ülkemizin ciğerleri niteliğindeki yüzbinlerce hektarlık orman ve tarım alanı yanmış, konut ve araziler sel, taşkın veya heyelandan etkilenerek kullanılmaz hale gelmiştir. Yaşananlar bizlere bir kez daha göstermektedir ki ülkemiz; “depremler, sel, heyelan, çığ düşmesi, tsunami, gibi jeolojik ve hidrolojik afetlerden, yeraltı ve yerüstü yangın afetine, covid-19, Marmara denizinde yaşanan müsilaj gibi biyolojik afetlerden, kuraklık, fırtına, aşırı sıcaklık gibi meteorolojik afetlere” kadar yani “Doğa Kaynaklı Afetlere” karşı savunmasız durumdadır.

İktidarın uzun yıllardır beton lobisinin istemleri çerçevesinde arsa ve arazi rantı ve yağması üzerine şekillendirdiği imar, afet, planlama, yapı üretim ve denetim süreçlerinde uyguladığı politika ve yönetim süreçleri ülkemizde yaşanan her doğa olayının afete dönüşmesine neden olmaktadır. Bu durum 10-11 Ağustos tarihleri arasında Batı Karadeniz’de etkili olan sağanak yağışın neden olduğu taşkınlar sonucunda başta Kastamonu- Bozkurt ilçesi olmak üzere Kastamonu, Sinop ve Bartın’da ağır can ve ekonomik kayıplara neden olmuştur.

Ağır hasar ve can kaybının özellikle Kastamonu’nun Bozkurt ilçesinde yaşanmasının temel nedenlerinden birisinin, Ezine Çay’ı üzerine geçmiş yıllarda plansız bir şekilde inşa edilen Nehir Tipi HES’lerden birinin sağanak yağış sonucu oluşan taşkından etkilenerek kapaklarının hasar görmesi ve taşkın sularının baraj gölünde bulunan

suyla birleşerek hasar gören barajdan boşalması sonucunda “çarpan etkisiyle” akış aşağısında bulunan Bozkurt ilçesinde aşırı tahribata neden olmuştur.

Geçen yıl Giresun-Dereli’de benzer şekilde Nehir Tipi bir HES’in hasar görmesi ve Dereli ilçesinde ağır tahribata neden olması, bizlere ülkemizde yapılan “su yapılarının” planlama ve yapı üretim süreçlerinin sorunlu olduğunu düşündürmektedir. Bu durum odamız tarafından 190’a yakın baraj, gölet veya Nehir tipi HES gövde yapılarının aktif fay zonlarının sakınım bandı üzerinde yer aldığı tespitini üzere DSİ Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Batı Karadeniz’de sağanak yağış sonucu oluşan sel baskını ve heyelanlar sonucunda meydana gelen ağır can ve ekonomik kayıplar nedeniyle TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bir kez daha uyarıyoruz.

Ülkemiz son yıllarda yaşanan deprem, yangın, sel baskını, heyelan, musilaj, kuraklık gibi doğa kaynaklı afetlere karşı savunmasız durumdadır. Bu durum ülkemizde yıllardır iktidarların beton lobisinin etkisiyle uygulaya geldiği bütünlüklü afet yönetim sisteminden uzak, insanı odağına almayan, arsa ve arazi rantı politikalarına bağlı olarak doğa kaynaklı afet tehlike ve riskleri açısından sorunlu dere yatakları, fay zonlarının üstü, heyelanlı alanları plansız bir şekilde imara ve talana açmasının bir sonucu olduğu görülmektedir.

Bunun önlenmesi amacıyla;

Ülkemizde uygulanana gelen afet ve afet yönetimi sisteminde önemli sorunların bulunduğu, bütünlüklü afet yönetim sisteminin uygulanmamasından kaynaklı olarak yaşanan her afette ülkenin ağır can ve ekonomik kayıpla karşı karşıya kaldığı görülmektedir. Bu durumun önlenmesi amacıyla tüm doğa kaynaklı afetleri içine alan bütünlüklü afet yönetim sistemini temel alan bir yaklaşımla kurumsal altyapı, kapasite ve mevzuat düzenlemeleri acilen gözden geçirilmeli, doğa kaynaklı afetlere karşı görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirtildiği yasal mevzuat düzenlemeleri gözden geçirilmeli ve mevcut sorunları çözecek şekilde yeniden düzenlenmelidir.

Planlama, imar, afet, yapı üretim ve denetim, çevre gibi temel mevzuat düzenlemeleri beton lobisinin talepleri yerine, toplumu doğa kaynaklı afetlere karşı koruyacak şekilde yeniden ele alınmalı, afetlerin toplumsal bir sorun olduğu gerçeğinden hareketle siyaset üstü ve katılımcı bir anlayışla yasal mevzuat düzenlemelerini TBMM ipe un sermeden acilen gerçekleştirilmelidir.

Büyükşehir belediyeleri başta olmak üzere yerel idarelerin kurumsal altyapıları gözden geçirilmeli, afet zararların azaltılması amacıyla hazırlık, müdahale ve olası afetlerden sonra yardım ve yeniden inşa süreçlerindeki etkinliklerini arttıracak şekilde düzenlemeler yapılmalıdır.

DSİ Genel Müdürlüğü tarafından çalışmalarına başlanılan ve bir kısmı da yayın-

lanan havza bazı taşkın tehlike ve risk haritalarını hazırlama süreçleri hızlandırmalı, ilgili bakanlıklar ve yerel idarelerin ise DSİ Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan taşkın tehlike ve risk haritalarını baz alarak çevre düzeni ve imar planlarını revize etmeleri sağlanmalıdır. Bu amaçla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı taşkın tehlike ve riski yüksek alanlara yapı ruhsatı verilmesi işlemini çevre düzeni ve imar planı revize çalışmaları tamamlana kadar engellemelidir.

Taşkın tehlikesi yüksek alanlar içinde kalan yerleşim alanları kentsel dönüşüm kapsamına alınarak, bu alanda yaşayan yurttaşlarımız güvenli alanlara taşınması sağlanmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği veya afete uğrayan illerin Baroları, geçen yıl Giresun'un Derele İlçesi, bu yıl Kastamonu'nun Bozkurt İlçesinde dere yatakları üzerine plansız olarak inşa edilen ve olası taşkınlarda "çarpan etkisi" yapan HES'lere karşı bölge insanının hakları koruyacak şekilde hukuki mücadele başlatmalıdır. Bu kapsamda; Bozkurt ilçesinde taşkın boyutunun büyümesine neden olan Nehir Tipi HES firması ile ilgili kurum ve kuruluşlara karşı tazminat davaları açması konusunda vatandaşlarımıza yardımcı olmalıdır.

Sonuç olarak, stratejik bir temelden yoksun olarak yürütülen her konuda olduğu gibi doğa kaynaklı afetlere karşı da ülkemizde bugün yürütülen politikalarla başarı sağlanabilmesi mümkün değildir. Bunun önlenmesi için tüm doğa kaynaklı afetleri kapsayan bütünlükli afet yönetim sistemini temel alan bir yaklaşım geliştirilmedi. Buna ilişkin çalışmalar acilen başlatılmalıdır. Aksi takdirde doğa kaynaklı afetler ülkemizde ağır tahribatlara neden olmaya devam edecektir. 13.08.2021

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

17.08.2021

DEPREMİN 22. YIL DÖNÜMÜNDE; ÜLKEMİZ DOĞA KAYNAKLI AFETLERE KARŞI SAVUNMASIZ DURUMDADIR

17 Ağustos depreminde görevde olan 57. Hükümetten sonra göreve gelen 9 Hükümet de aynı şeyi yaparak deprem/afet gerçeğini unuttu, unutturdu. İktidarların "İmar Barışı", "Fay Zonları, Dere Yatakları ile Heyelanlı Alanları Yapılaşmaya Açan Uygulamaları" gibi deprem/afet güvenliğini hiçe sayan uygulamaları ile afet bilincinin son kırıntıları da toplumsal bellekten silinmiş oldu.

Değerli Basın Emekçileri

Bugün 17 Ağustos 1999 Marmara Depreminin 22 inci yıl dönümü; Kastamonu, Sinop, Bartın başta olmak üzere tüm Batı Karadeniz'de 10-11 Ağustos tarihleri arasında etkili olan yağış sonucunda meydana gelen sel baskını ve heyelan afeti nedeniyle bu-

gün itibariyle 77 yurttaşımızın yaşamını yitirdiği, yüzlerce vatandaşımızın yaralandığı, binlerce yurttaşımızın evini, iş yerini kaybettiği, rakamları tam olarak açıklanmasa da çok sayıda vatandaşımızın kayıp olduğunun açıklandığı ve arama kurtarma çalışmalarının devam ettiği acı bir tablo ile karşı karşıya kaldığımız günlere denk geldi.

Ülkemiz, Ocak 2020 ile 17 Ağustos 2021 tarihleri arasında geçen yaklaşık bir buçuk yıllık zaman dilimi içinde; Elazığ-Sivrice, Bingöl-Karlıova, Van Başkale, Manisa-Akhisar, İzmir-Seferihisar depremleri, Van-Bahçesaray çığ düşmesi, Adana, Antalya, İstanbul, Giresun, Van, Bursa, Rize, Artvin, Samsun, Sinop, Kastamonu, Bartın' da meydana gelen sel baskınları, Antalya, Muğla, Burdur, Aydın, Osmaniye, Maraş gibi birçok yerleşim biriminde meydana gelen yangınlar, Orta, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde görülen kuraklık, Marmara'da yaşanan müsilaj sorunu gibi çok farklı afet türleri ile karşı karşıya kalmıştır. Meydana gelen bu doğa kaynaklı afetler nedeniyle 400'den fazla yurttaşımız yaşamını yitirmiş, binlerce vatandaşımız yaralanmış, 100.000'den fazla konut, işyeri gibi bina ve bina türü yapı başta olmak üzere çok sayıda sanat yapısı, nehir tipi HES ve altyapı tesisi zarar görmüş veya yıkılmıştır. Yaşanan bu afetlerden dolayı ülkemiz son bir buçuk yıllık sürede 50 milyar liranın üzerinde ekonomik kayıpla da karşı karşıya kalmıştır.

İktidarlar tarafından yıllardır ülkemizde uygulanana gelen yanlış politikalar deprem, yangın, sel baskını, heyelan, çığ düşmesi, kuraklık, müsilaj gibi doğa kaynaklı afetlere karşı hazırlıksız ve savunmasız durumdadır. Bu durum ülkemizde yıllardır iktidarların beton lobisinin etkisiyle uygulayacağı geldiği bütünleşik afet yönetim sisteminden uzak, insanı/ekosistemi odağına almayan, arsa ve arazi rantı politikalarına bağlı olarak doğa kaynaklı afet tehlike ve riskleri açısından sorunlu dere yatakları, fay zonlarının üstü, heyelanlı alanları plansız bir şekilde imara ve talana açmasının bir sonucu olduğu görülmektedir. Ülke insanımızın hala, "risk havuzuna" dönüşmüş yaşam alanlarında yaşamak zorunda bırakıldığı, toplumda afet güvenliği farkındalığı konusunda ilerleme sağlanamadığı, kurumlar arası yetki ve sorumluluk ile eşgüdüm ve koordinasyonun bulunmadığı, hazırlanan strateji ve planların işe yaramadığı, afetlerle mücadele etmekle görevli kurumların altyapı, yetişmiş insan gücü ve donanımdan yoksun olduğu, yöneticilerin birçoğunun afet süreçlerinin yönetiminden bihaber ve liyakatten yoksun olduğu yaşanan son yangınlar ile Karadeniz bölgesindeki sel baskını ve heyelanlar sonrası açıkça görülmektedir.

17 Ağustos depreminde görevde olan 57. Hükümetten sonra göreve gelen 9 Hükümet de aynı şeyi yaparak deprem/afet gerçeğini unuttu, unutturdu. İktidarların "İmar Barışı", "Fay Zonları, Dere Yatakları ile Heyelanlı Alanları Yapılaşmaya Açan Uygulamaları" gibi deprem/afet güvenliğini hiçe sayan uygulamaları ile afet bilincinin son kırıntıları da toplumsal bellekten silinmiş oldu.

Değerli Basın Emekçileri,

Afetlere karşı savunmasız durumda olan ülkemizde TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak diyoruz ki;

Son günlerde başta Antalya, Muğla, Aydın olmak üzere ülkenin birçok noktasında yaşanan orman yangınları, başta Karadeniz bölgemiz olmak üzere birçok kentimizde görülen sel baskını ve heyelanlar bizlere bir kez daha göstermektedir ki ülkemiz; “depremler, sel, heyelan, çığ düşmesi, tsunami gibi jeolojik ve hidrolojik afetlerden, yeraltı ve yerüstü yangın afetine, covid-19, Marmara denizinde yaşanan müsilaj gibi biyolojik afetlerden, kuraklık, fırtına, aşırı sıcaklık gibi meteorolojik afetlere” kadar yani “Doğa Kaynaklı Afetlere” karşı savunmasız durumdadır.

Afet; olayın kendisi değil sonucudur; deprem, heyelan, çığ düşmesi, taşkın vb. tehlikeler ile içerisinde yaşadığımız ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel ilişkilerin ve kırılğanlıkların bir fonksiyonudur. Bu nedenle afet etkilerine karşı kırılğanlıklarımızı azaltmayı hedefleyen, sadece teknik açıdan değil siyasal, ekonomik ve sosyal boyutları güçlendirilmiş politikalar ve planlar hayata geçirilmelidir.

Bu bağlamda;

1-Ülkemizde yaşanabilecek afet ve acil durumlara yönelik tehlike ve risk faktörlerini belirleyerek öncesinde yapılması gereken koruyucu ve önleyici faaliyetler ile afet ve acil durum sırasında yapılması gereken müdahale ve sonrasında yapılması gereken iyileştirme veya yeniden çalışmalarının bütünlüklü olarak ele alınarak değerlendirileceği, güncel bilimsel ve teknik gelişmeler ve ihtiyaçlar ışığında, her görüşten ve kesimden insanın katılımı ile “AFET ŞURASI” ivedilikle toplanmalı; doğa ve insan kaynaklı afetlerin olumsuz etkilerine karşı, afet risk azaltımı ve yönetimi sisteminin inşası için gerekli eylemleri, iş programı ve zaman cetvelini de içeren stratejik planlar oluşturulmalıdır. Bu planların izleme ve değerlendirmesi ilgili kamu kurumlarının yanı sıra meslek odalarının da yer aldığı bir grup tarafından gerçekleştirilmeli ve kamuoyuna belirli periyotlar da açıklamalar yapılmalıdır.

2-Ülkemizdeki afet risk azaltımı ve yönetimi sisteminin kurulması ve işletilmesi için gerekli çalışmalar katılımcı ve çevreye duyarlılık temelinde sürdürülmelidir. Tüm yönetim düzeylerinde afet risklerinin azaltılması anlayışı ve yönetimi yaygınlaştırılmalı; afet risklerine karşı toplumun her kesiminde bilinç düzeyinin yükseltilmesi hedeflenmeli, bu amaçla ilköğretim düzeyinden başlayarak afetlere karşı bilinç, eğitim programlarının bir parçası haline getirilmelidir.

3-Ülkelerin afet yönetim sistemlerinde, süreci en çok etkileyen unsur siyasi iktidarların tavrı ve kararlarıdır. Bu konulardaki siyasi kararsızlıklar, afet güvenliği kültürüne kayıtsızlık veya süreci sekteye uğratabilecek karar ve uygulamalar geriye gidici anlamına gelecek; afetlerin önlenebilir bir durum olduğuna dair algının topluma yerleşmesinin önünde engel olacaktır. Bu nedenle biryandan “İmar Barışı” ile “Fay Zonları, Dere Yatakları ile Heyelanlı Alanları Yapılaşmaya Açan Uygulamalar” gibi süreci

bölen ve aksatan politikalardan vazgeçilmeli, bir yandan da afet risk azaltımı ve yönetimi sisteminin gerektirdiği yapısal düzenlemeler bir devlet politikası kararlılığında hayata geçirilmeli; sürekli ve sistematik olmalı ve toplumsal farkındalığı artırmalıdır.

4-Kendisi bir yardım yasanı olarak, afetlere müdahale hizmetlerini yönetmek amacıyla yaklaşık 62 yıl önce, o günün kentleşme, idari yapılanma, teknoloji ve yaşam koşullarına göre hazırlanmış olan 7269 sayılı "Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun"un günümüz koşullarındaki afet yönetim sisteminin ihtiyaçlarına yanıt vermesi mümkün değildir. Bu yasanın tadilatı yerine risk azaltma odaklı bütünlük bir afet yönetiminin ana hatlarını içerecek şekilde düzenlenecek bir çatı yasa altında afet mevzuatı yeniden yapılandırılmalı; diğer ülkelerde de örneğine rastlanan, deprem özelindeki çalışmalara referans olacak bir "FAY YASASI" kazandırılmalı; planlama ve yapılaşma açısından "Diri Fay Haritası", "Yüzey Faylanması Tehlikesinin Değerlendirilmesi", "Kuraklık", "Taşkın Tehlike ve Risk Haritalarının" kullanımı gibi farklı afet türlerine ilişkin tedbirlerin alınmasını sağlayacak alt mevzuat düzenlemeleri acilen gerçekleştirilmelidir.

5- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı başta olmak üzere ilgili Bakanlıkların toplumun ihtiyaçları yerine beton lobisinin istem ve çıkarları yönünde imar, planlama, yapı üretim ve denetim, kentsel dönüşüm, çevre, orman, tabiat varlıkları koruma gibi kanunlarda yaptıkları değişikliklerle, kentlerimiz doğa kaynaklı afetlere karşı korumasız hale getirilmiş, her depremde veya taşkında daha fazla insanımızı kaybeder hale gelmiştir. Bu kapsamda Afet mevzuatı yeniden yapılandırılırken "İmar, Yapı Üretim ve Denetim, Çevre, Orman, Mera, Tabiat Varlıkları Koruma Kanunları" yeniden yapılandırılmalı; imar, yapı üretim ve denetim ile afet mevzuatı arasındaki kopukluk giderilerek risk azaltma odaklı bütünlük afet yönetim sistemi içerisinde birbirine entegre olarak çalışır hale getirilmelidir. Bu kapsamda DSİ Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Taşkın Tehlike ve Risk Haritaları" imar mevzuatının bir parçası haline getirilmeli, yüksek taşkın riski bulunan alanlar imar planlarına işlenerek bu alanlar yapı üretimine kapatılmalıdır.

6-Mevcut afet yönetim yapısı içinde, afet yönetiminin her aşamasındaki (risk ve zarar azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme) görev, yetki ve sorumluluklar arasında akılcı dengeler, rol ve görev dağılımları oluşturulmalı; etkili ve verimli bir yönetim yapısı geliştirilmelidir. Bu nedenle risk azaltma odaklı afet yönetim sisteminin kurumsal yapılanması yeniden düzenlenmeli; halen bir bakanlığa bağlı başkanlık konumunda faaliyetlerini sürdüren Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığının "eşgüdüm merkezi" olması, Deprem Araştırma Daire Başkanlığının tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi MTA Genel Müdürlüğü'ne bağlanması ile sağlanmalıdır.

Yine bu kapsamda büyükşehir belediyeleri başta olmak üzere yerel idarelerin organizasyon yapısında acilen değişikliğe gidilerek bünyelerinde AFET DAİRE BAŞ-

KANLIKLARI kurulmalı, İtfaiye Daire Başkanlıklarının görev, yetki ve sorumlukları genişletilerek yangınlar dahil tüm afet türlerine “müdahale” edebilecek kapasiteye ulaştırılmalıdır. Ayrıca yerel idarelerin afet sonrası yardım, iyileştirme ve yeniden inşa süreçlerinde ki sorumlukları artırılmalıdır.

7-Deprem, taşkın, çığ düşmesi, heyelan vb. her afet durumunda ortaya çıkan tablo aynıdır; afeti meydana getiren koşulların bir parçası olan “kalitesiz yapı stoku” olduğu gerçeğidir. 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” kapsamında yapılan kentsel dönüşüm projeleri, ülkenin 24 kenti, 80’ni aşkın ilçesi, 502’i aşkın köyünün doğrudan fay hattı ve zonları üstüne oturduğu, taşkın riski yüksek alanlar ile heyelanlı alanlar üzerinde çok sayıda yerleşim biriminin bulunduğu gerçeğinden hareketle ülkenin afet/deprem öncelikleri dikkate alınarak hayata geçirilmesi sağlanmalı; ekonomik teşvikler dahil yapı stokunun afetlere karşı dayanıklılığını sağlamak üzere güçlendirilmesi ve yenilenmesi için tedbirler geliştirilmeli ve afetlere dayanıklı yapı stoku oluşturulmalıdır.

8-Ülkemizde sadece deprem için değil heyelan, çığ düşmesi, su baskını, obruklar, tıbbi jeolojik riskler, yangınlar gibi tüm afet tehlike türlerine yönelik olarak tehlike ve risk haritası üretimi hızlandırılmalı; bu haritaların üretimi konusunda ilgili kurumlar ve üniversiteler teşvik edilmeli, ülke insanının kullanımına ücretsiz sunulmalı ve bu haritaların planlama ve uygulama süreçlerinin bir parçası haline getirilmesi sağlanmalıdır.

9-Ülkemizde bütünleşik afet yönetim sisteminin gelişmesini esas alan “jeolojik ve hidrolojik, meteorolojik, biyolojik, yangın ve kozmik afet türlerine” ilişkin özel araştırmalar ve projeler teşvik edilmeli, bu konuda yetişmiş insan kaynağının geliştirilmesi çalışmalarına ağırlık verilmelidir. Bu amaçla TÜBİTAK, üniversiteler ve ilgili kamu kurumları tarafından acilen ortak çalışma başlatılmalıdır.

10-Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın asıl amacından sapmış düzenleme ve uygulamaları sonucunda; vatandaştan ücretini peşin alan ancak karşılığında başta zemin ve temel etütleri olmak üzere “etüt ve projelerin” izleme, kontrol ve denetim faaliyetini yerine getiremeyen “yapı denetim sistemi” uygulamalarından vaz geçilmeli, etüt ve projelerin hazırlanması ile yapı üretim süreçlerinin tamamının fenni mesul yapı denetim firmaları tarafından yapıldığı bir sistem kurulmalıdır.

Yine Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca 4708 sayılı yasada değişiklik yapılarak aktif fay zonları, dere yatakları, taşkın, heyelan ve kaya düşmesi sınırları içinde yer alan alanlar içindeki yapılar için proje müellifliği, şantiye şefliği veya fenni mesuliyet üstelenen mühendis ve mimarlara yönelik caydırıcı işlemlerin tesis edilmesini sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır

11-Belediyeler tarafından gelir kaynağı haline dönüştürülen yapı ruhsat harçları, amacına uygun olarak sağlıklı ve afet/depremlere karşı dirençli yapıların yapılmasını sağlayacak, etüt ve projelerin yerinde denetimini etkin şekilde yerine getirecek personel ve kurumsal altyapının geliştirilmesi amacıyla kullanılmalıdır.

12-634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu, 2644 sayılı Tapu Kanunu, 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda değişiklik yapılarak aktif fay hatlarının üstü, dere yatakları, taşkın alanları, heyelan ve kaya düşmesi tehlikesi bulunan alanda

yapılacak yapıların alım ve satım işlemlerinin yapılamayacağına ilişkin düzenlemeler gerçekleştirilmelidir.

13- Yaşanan her afetten sonra, barınma ve yaşam alanlarını, işyerlerini kaybeden ve afetten zarar gören yurttaşlarımızın TOKİ tarafından borçlandırılması suretiyle ev veya işyeri yapılması uygulamasından vazgeçilmeli, sağlıklı ve güvenli bir yaşam hakkı ve barınma sorununun temel bir insan hakkı olduğu gerçeğiyle konu yeniden ele alınmalı, afetten zarar gören yurttaşlarımıza ücretsiz barınma olanakları sağlayan düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

Sonuç olarak, deprem/afetler karşısında risk havuzu haline gelen yaşam alanlarımızın, afetlere karşı korunması, ülkemiz insanının can ve mal güvenliğinin sağlanması için gerekli çalışmalara acilen başlanması gerektiğini belirtiyor ve hayata geçirmelerini bekliyoruz.17.08.2021

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

29.10.2021

30 EKİM SİSAM (SAMOS) DEPREMİ: 1.YILDÖNÜMÜNDE YAPILANLAR VE YAPILMAYANLAR

30 Ekim 2020 tarihinde saat 14: 51'de Sisam (Samos) adasının kuzeyinde, deniz içinde Doğu-Batı doğrultusunda uzanan normal (eğim) atımlı bir diri fayın ürettiği 6,9 büyüklüğündeki deprem, 9 binanın yıkılmasına ve 117 vatandaşımız yaşamını yitirmesine neden olmuştu.

30 Ekim 2020 tarihinde saat 14: 51’de Sisam (Samos) adasının kuzeyinde, deniz içinde Doğu-Batı doğrultusunda uzanan normal (eğim) atımlı bir diri fayın ürettiği 6,9 büyüklüğündeki deprem, 10 km. uzaklıktaki Sisam (Samos) adasında 17 ve 15 yaşlarındaki iki çocuğun yaşamını yitirmesine yol açarken; yaklaşık 70 km. uzaklıktaki İzmir-Bayraklı’da ise bataklık alana inşa edilen “Yağcıoğlu, Yılmaz Erberk, Barış sitesi (B ve D Blok), Emrah Apartmanı, Rızabey Apartmanı, Karagül Apartmanı, Doğanlar Apartman ve Cumhuriyet Sitesi (A blok)” olmak üzere 9 binanın yıkılmasına ve 117 vatandaşımız yaşamını yitirmesine neden olmuştu.

Sisam depremini bugüne kadar meydana gelen diğer depremlerden farklı kılan bir diğer boyutu ise Ege Denizinde tsunami olayını tetiklemesidir. Deprem tarafından tetiklenen tsunami, Ege Bölgesi kıyılarının kuzeydoğu kısmındaki Çeşme-Alaçatı’dan güneydoğu kısmındaki Gümüldür bölgesine kadar olan alanı etkilemiş ve özellikle Akarcık ile Sığacık arasındaki kıyı sahilinde 1 kişinin ölümü ile önemli maddi hasara yol açmıştır.

Literatürde, 30 Ekim 2020 Sisam (Samos) Depremi olarak yer alan depreme ait bilgiler ile İzmir’de yarattığı kayıp ve hasar tablosu aşağıda sunulmuştur.

Ölü Sayısı:118

Yaralı Sayısı:1032

Depremde Göçen Bina Sayısı:9

Acil Yıkımına Karar Verilen Bina Sayısı:100

Ağır Hasarlı Bina Sayısı:618

Orta Hasarlı Bina Sayısı:660

Az Hasarlı Bina Sayısı:7671

Meydana gelen deprem için müdahale seviyesi “AFET VE ACİL DURUM MÜDAHALE HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ” hükümleri uyarınca İçişleri Bakanlığı-Afet ve Acil

Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından “Seviye 3: Ulusal desteğe ihtiyaç vardır” olarak belirlenerek ilan edilmiştir. Bu çerçevede depremin hemen sonrasında ilgili Bakanlıkların yereldeki birimleri, çevre illerden gelen ekipler, İzmir Büyükşehir Belediyesi başta olmak üzere ilçe belediyeleri, Ankara, İstanbul, gibi diğer kentlerden gelen Belediye personelleri, TMMOB İzmir İKK bünyesindeki Odalarımız ile STK ekipleri afet müdahale ve ilk yardım çalışmalarına hızla başlamıştır. Kent genelinde ve özellikle yıkımın gerçekleştiği Bayraklı bölgesinde arama-kurtarma, enkaz kaldırma ve yıkım, afetzedeler için çadır kent kurulumu, acil barınma, yiyecek, su vb. acil ihtiyaçların temini gibi temel müdahale hizmetleri COVID-19 Pandemi koşullarında büyük bir özveri ve dayanışma ile hayata geçirilmiştir.

Afet müdahale çalışmaları kapsamında; Arama kurtarma faaliyetleri sonucunda 107 kişi yıkılan binaların enkazından çıkarılmış ve depremden 91 saat sonra enkaz altından çıkarılan “Ayda Bebek” İzmir’de umudun simgesi olmuştur. Yine afetzedelerin barınmaları için çadır veya konteyner kentler, yiyecek, içecek, ilaç, dezenfektan, maske, uyku tulumu, battaniye gibi ihtiyaçları karşılayacak psikososyal destek sunacak organizasyonlar gerçekleştirilmiştir.

Ancak İzmir ilimiz başta deprem olmak üzere doğa ve insan kaynaklı afet tehlikelerine maruz kalma potansiyeli yüksek bir kent olduğu bilinmesine; ülkemizin ilk deprem master planı hazırlanmış kentlerimizden biri olmasına karşın, 30 Ekim depremine hazırlıksız yakalanmış, kent genelinde kapsayıcı ve katılımcı bir afet risk azaltma sistemini kuramadığı için can ve mal kayıpları açısından ağır bir fatura ödenmiştir. Bunun birçok nedeni olmakla birlikte, depremin merkez üssüne 70 km. mesafede Bayraklı’da ağır can ve mal kayıplarının yaşanmasının en önemli nedeninin, “beton lobisinin istemleri çerçevesinde “ranta ve talana” dayalı egemen bir anlayışla bataklık niteliğinde, zayıf mühendislik özelliklerine sahip zemin birimleri üzerine oturtulan yapılar ” olduğu bilinmektedir.

Bu konuda ülkemiz de İzmir ilimiz de yalnız değildir. Günümüzde İzmir ilimiz dahil çoğu büyük şehir niteliğinde 24 ilimiz, 80 i aşkın ilçemiz, 500 ü aşkın köy veya mahallemiz, çok sayıda baraj veya göletin gövde aksları, organize sanayi bölgelerimiz, atık havuzu veya barajları ile çok sayıda kritik sanayi tesisimiz aktif fay zonları veya hatları üzerine inşa edilmiş bulunmaktadır. İzmir ilimiz de bunlardan biri olup, içerisinde 7 ve üstü büyüklükte deprem üretme potansiyeline sahip 17 adet aktif fay zonu veya fay hattı bulunmaktadır. Bu fay zonlarının deformasyon bölgeleri üzerine inşa edilmiş yüzlerce binada, binlerce insanımız yaşamını sürdürmeye devam etmektedir.

Bu olumsuz tablo bilinmesine rağmen, geçtiğimiz günlerde İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi, kentin afet risklerini belirleyip, bu risklerin azaltılması veya önlenmesi konusunda gerekli tedbirlere alması gerekirken, bunun tam tersi bir karar ile Bayraklı’nın bataklık niteliğindeki, zayıf mühendislik özelliklerine sahip zemin birimlerinin yer aldığı alanda, “bu bölgede yaşayan insanlarımız istiyor diye” “emsal artışı” kararı vermiştir.

Gelecekte olası bir depremde daha ağır can kayıplarına neden olunacağı bilinmesine rağmen, beton lobisi ve bunun belediyede yuvalanmış yapıları vasıtasıyla, depremlerinin çaresizliğinden yararlanılarak gündeme getirdikleri “emsal artışı”, geçmişte olduğu gibi günümüzde de ranta ve talana dayalı imar, kentleşme, yapı üretim ve denetim süreç-

lerinin değişmeden yürütüleceğini göstermektedir.

Yine yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, İzmir Bayraklı'ya 70 km. mesafede bulunan bir fayın ürettiği Mw.6.9 büyüklüğündeki depremde; proje müellifleri tarafından hazırlanmış, fenni mesul ve belediyelerin imar müdürlüklerinin denetim ve onayından geçerek yapı ruhsatı ve yine tamamlanmasından sonra ilgili belediyesince "yapı kullanma izin belgesi verilmiş" çok sayıda binanın hasar görmesi, bunlardan bazılarının göçmesi yapı üretim ve denetim süreçlerinde ki zaafiyeti açıkça göstermektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak uyarıyoruz!

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından İzmir ili genelinde yerleşim birimlerinin bulunduğu alanlarda, tüm afet türlerine ilişkin çalışmaları içerecek şekilde ayrıntılı mikro-bölgeleme çalışmaları acilen başlatılmalı, kent in afet risk tehlike haritaları hazırlanmalı ve buna ilişkin tedbirler belirli bir strateji çerçevesinde alınmalıdır.

Bayraklı'da depremden zarar gören bazı vatandaşlarımızın çaresizliğinden yararlanmak isteyen bazı müteahhit firmalar ile bunların belediyelerde yuvalanmış işbirlikçileri sayesinde gündeme taşınan ve olası bir depremde daha büyük acıların yaşanmasına neden olabilecek "emsal artışı" düzenlenmesi ile imar planının değiştirilmesi hususu derhal durdurulmalı ve iptal edilmelidir.

Depremde zarar gören ve Bayraklı'nın bataklık alanında evleri hasar gören vatandaşlarımız için farklı bölgelerde depreme dayanıklı konutlar sosyal devletin bir gereği olarak ilgili belediyeler veya merkezi idare tarafından yapılmamaktadır.

İzmir Bayraklı'ya 70 km. mesafede bulunan bir fayın ürettiği Mw.6.9 büyüklüğündeki depremde; proje müellifleri tarafından hazırlanmış, fenni mesul ve belediyelerin imar müdürlüklerinin denetim ve onayından geçerek "yapı ruhsatı" verilmiş, yine tamamlanmasından sonra ilgili belediyesince "yapı kullanma izin belgesi verilmiş" çok sayıda binanın hasar görmesi, bunlardan bazılarının göçmesi sonucunda 117 vatandaşımız yaşamını yitirmesi imar, planlama, yapı üretim ve denetim süreçlerindeki zaafiyeti açıkça göstermektedir. Yıkılan binalar için İzmir Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturmalar sonucunda açılan davaların savaşkanmasına izin verilmemeli, sorumlular ortaya çıkarılarak en ağır cezalar verilmelidir.

İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı sadece 117 kişinin yaşamını yitirmesine neden olan ve yıkılan binaların yapımında sorumluluğu olanlarla sınırlı değil, bu alanda evleri ağır, orta veya az hasar gören binalarda sorumluluğu olanlar için de soruşturma açmalı, kusuru veya hatası olan kişiler hakkında gerekli davalar açılmalıdır.

Sonuç olarak 30 Ekim depreminin 1. yıldönümünde geçen bir yılda yapılanlara bu çerçeveden baktığımızda karşımızdaki tablonun iyi olduğunu söylememiz ne yazık ki mümkün değildir. TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bizler de bir daha böylesi olumsuz bir tablonun ortaya çıkmasının önlenmesi adına, 117 vatandaşımızın yaşamını yitirdiği ve İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından dava konusu edilen "Yağcıoğlu, Yılmaz Erberk, Barış sitesi (B ve D Blok), Emrah Apartmanı, Rızabey Apartmanı, Karagül Apartmanı, Doğanlar Apartman ve Cumhuriyet Sitesi (A blok)" binalarının yıkılmasında sorumluluğu bulunanların ortaya çıkarılması için "depremzedelerin yanında" davalara müdahil olma kararı verdik. Bu kararın gereği olarak Odamızın İzmir Şube

Yönetim Kurulu tarafından oluşturulan takip sekretaryası vasıtasıyla açılan davalar ve süreç takip edilecek olup, diğer ilgili meslek ve sivil toplum örgütleri ile ortaklaşa çalışmalar yürütülecektir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

24.11.2021

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI ELİYLE ÜLKEMİZ HER GÜN YENİ BİR ÇEVRE FELAKETİ İLE KARŞI KARŞIYA BIRAKILIYOR...

Beton lobisinin egemenliği altında çalışmalarını yürüten Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı eliyle ülkemizin akarsuları, dereleri, denizleri, gölleri, vadileri, mağaraları, şelaleleri gibi zengin jeoçeşitliliğini oluşturan doğal varlıkları ile bunların üzerinde veya içinde gelişip yaşam bulan biyoçeşitliliğimiz ve yaşam alanlarımız yok edilmeye devam ediyor.

2003 yılından bu yana NESCO Maden Tic.ve Sanayi A.Ş. tarafından Giresun-Şebinkarahisar'da işletilen kurşun-çinko maden işletmesi zenginleştirme tesislerinde; 18 Kasım 2021 tarihinde saat 19.00 civarında terk edildiği ifade edilen 2 nolu atık barajı, muhtemelen gövde dolgularının bir kısmının 1 nolu atık barajının içinde biriktirilen gevşek çökeltiler (atıklar) üzerine oturtulması nedeniyle, zeminde meydana gelen farklı oturmalar sebebiyle, gövde dolgularında deformasyonlar oluşmuş, bu deformasyonlar sonucunda da gövde dolgusunda oluşan kırık ve çatlaklarında yaşanan sızıntının önlenmesi amacıyla yapılan çalışmalar esnasında ise 2 nolu atık barajının gövde dolgusunun bir kısmının

yıkılarak atık havuzu içinde bulunan binlerce ton kurşun çinko zenginleştirme süreçlerinde (filatasyonda) kullanılan kimyasallarla kirletilmiş, ağır minerallerce zengin çok tehlikeli atık, 1 nolu atık barajının da üstünde taşarak Darabul deresine dökülmüştür. Darabul deresine dökülen bu atıklar dere suları ile sürüklenerek yaklaşık 5 kilometre uzağında bulunan Kılıçkaya Barajı'na ulaşmıştır.

Giresun Valiliği tarafından yapılan açıklamalar ile Trabzon Şube Yönetim Kurulumunun bölgede yaptığı incelemeler sonucu Odamıza ulaşan bilgilere göre, maden işletmesinde üretim süreçlerinin durdurulduğu, çevre felaketine neden olan atıkların temizlenmesi amacıyla öncelikle Derebul deresi sularının Kılıçkaya Barajı'na taşınımının engellenmesi amacıyla dere sularının hendek açılmak suretiyle başka bir noktaya drenajının sağlandığı, yine inceleme tarihi itibarıyla yaklaşık 4500 tonu aşkın atık malzemenin ise iş makineleri ile temizlendiği belirtilmiştir.

Bu İlk Değil!

Giresun Şebinkarahisar maden zenginleştirme tesislerindeki atık barajı yıkılmasının ilk olmadığı, söz konusu firmanın işlettiği Kütahya Tavşanlı'da yer alan Eti Gümüş İşletmesi'nin atık barajının da 2011 yılında Kütahya Simav'da meydana gelen depremden kaynaklı olarak hasar gördüğü ve Eti Gümüş İşletmesi'nin atık barajında yaşanan yırtilma sonucunda etrafa taşan kimyasallarla kirletilmiş, ağır metallerce zengin maden atıklarının Tavşanlı'da yeraltı ve yüzey suyu ile çevresel felakete neden olduğu bilinmektedir.

Günümüzde çevrenin korunması konusunda ülkemizdeki iş ve işlemleri yürütmekle görevli Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na bağlı Çevresel Etki ve Değerlendirme Genel Müdürlüğü ile Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün madencilik gibi çok tehlikeli atıkların gerek işletme, gerekse işletme sonrası terk edildiğinde dahi on yıllar boyunca sıkı sıkıya korunmasını sağlayacak şekilde tedbirleri alması gerekirken, günümüzde bırakınız işletme sonrası on yıllarca korunmasını işletme esnasında veya Simav depreminde olduğu gibi tesise kuş uçuşu 40-50 km. uzaklıkta meydana gelen orta büyüklükteki depremlerde bile atık barajlarının ağır hasar alarak yıkıldığı görülmektedir.

Tehlikeli atıkların korunması amacıyla inşa edilen atık barajlarının yıkılmasının temel nedeni, inşa edilen atık barajlarının vurdum duymaz bir tavır ile günümüz bilimsel ve teknik gereklerine uygun inşa edilmemesinden kaynaklandığı bilinmektedir. Günümüzde, atık barajlarının etüt ve projelendirme, inşa, izleme, kontrol ve denetim süreçlerinde yaşanan zafiyet Giresun Şebinkarahisar'da olduğu gibi büyük çevresel felaketlerin yaşanmasına neden olmaya devam ediyor. Atıklar toplanıp başka yere taşınsa bile ağır metal ve zenginleştirme esnasında kullanılan kimyasallarla kirletilmiş binlerce ton toprak ve malzeme atmosferik etkiler altında Balıkesir-Balya, Çanakkale-Çan Kömür İşletmeleri veya Kıbrıs-Lefkede olduğu gibi on yıllarca, hatta yüz yıllarca "Asit Kaya Drenajına" neden olacaktır. Asit kaya drenajı ile yüzey, yeraltı suyu ile toprağımızın kirletilmesi on yıllar boyunca devam edecektir. Yine bu bölgede yaşayan insanlarımız başta olmak üzere, asit kaya drenajı ile kirletilmiş sular veya toprakla doğrudan teması veya besin zinciri vasıtasıyla canlı yaşam zehirlenmeye devam edilecektir.

500'ün üzerinde aktif faylarla her an 7 ve üstü büyüklükte depremlerle karşı karşıya olan ülkemizde, çok sayıda atık barajının, sanayi bölgesi veya tesisinin aktif fay zonları üstüne yeterli jeolojik-jeoteknik araştırmalar yapılmadan oturtulduğu düşünüldüğünde büyük çevre felaketlerinin kapımızda olduğu unutulmamalıdır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını ile MAPEG Genel Müdürlüğünü Uyarıyoruz...

Bugün meslek örgüleri, yöre halkı ve ilgili sivil toplum örgütlerinde kaçırılarak hazırlanan, gerçekte örtüşmeyen ÇED raporlarının hazırlanması süreçleri ile bunların izleme, kontrol ve denetim hizmetleri gözden geçirilmeli, meslek örgütleri, ilgili sivil toplum kuruluşları ile yerel idareler izleme, kontrol ve denetim süreçlerindeki etkinliği artırılarak yasal altyapıya kavuşturulmalıdır.

Çok tehlikeli atıkları barındıran atık baraj yerlerinin yer seçimi, yer seçimi esnasında yapılması gereken jeolojik-jeoteknik çalışmaların uzman kişi ve kuruluşlar tarafından yapılması konusunda acilen çalışma başlatılmalı, Çevresel Etki Değerlendirilmesi Yönetmeliği ile Çevre Yeterlilik Tebliği, Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği, Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliği gibi mevzuat düzenlemeleri katılımcı bir anlayışla gözden geçirilmeli, eksiklikler acilen giderilmelidir.

Giresun Şebinkarahisar maden zenginleştirme tesisinde olduğu gibi sadece bugünü-müzü değil, gelecekte de etkileri on yıllar boyunca devam edecek atık barajların yapılması süreçleri kamusal izleme, kontrol ve denetimi altında inşa edilmeli, periyodik kontrollerin yapılması zorunlu hale getirilmelidir.

Bugün Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını Çevresel Etki Değerlendirilmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen izleme, kontrol ve denetimlerin uzman kişiler tarafından yapılmadığı, madencilik faaliyetlerine ilişkin ÇED Raporlarının usulüne uygun şekilde düzenlenmediği bilinmektedir. Madencilik gibi çok tehlikeli atıkları bünyesinde barındıran sektörel çalışmalara ilişkin raporların, konu hakkında yetkin meslek disiplinleri tarafından hazırlanması sağlanmalı, bu raporların izleme, kontrol ve denetimini yapan kurum personelinin de bu nitelikte olmasına özen gösterilmelidir.

Maden işletmelerinin denetimi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını ile Enerji ve Tabii Kaynakları Bakanlığınca ortaklaşa yapılmasını sağlayacak düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

Günümüzde çevre felaketlerine neden olan ve bunu da alışkanlık haline getiren firmaların işletme ruhsatları derhal iptal edecek düzenlemeler Maden Kanunu ve Çevre Kanunu içinde işlevlendirilmelidir.

TMMOB ve bağlı meslek örgütlerinin Çevre kanunu içinde tanımlanan görevlerini yerine getirilmesinin önündeki engeller acilen kaldırılmalıdır.

Sonuç olarak, derelerimiz, göllerimiz, akarsularımız, vadilerimiz gibi jeoçeşitliliğimizi oluşturan varlıklarımız Çevre, Şehircilik ve İklim değişikliği Bakanlığının gözetiminde Giresun Şebinkarahisar Maden zenginleştirme tesislerinde olduğu gibi yok edilmeye devam ediyor. Yıkılanın sadece atık barajı olmadığı, gelecek on yıllarımızı da etkileyecek ve yeni çevre felaketlerine neden olacak bir yıkımı da beraberinde getirdiği unutulma-

malıdır.

Saygılarımızla,
TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

25.11.2021

VAHŞİ CİNAYETLERDE KAYBETTİĞİMİZ TÜM KADINLARIN HATIRALARINA SAYGIYLA... İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR!

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü'nde Jeoloji Mühendisleri Odası olarak tacize, tecavüze ve şiddete uğrayan kadın ve çocukların yanında, cinayetlere kurban giden tüm kadınların davalarının en yakın takipçilerinden olacağımızı ve İstanbul Sözleşmesi'ne yeniden taraf oluncaya kadar bıkmadan, usanmadan "İstanbul Sözleşmesi Yaşatır" diyeceğimizi kamuoyuna bildiririz.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü, Dominik'te yaşayan halkların eşit ve adil bir biçimde yaşayabilmesi adına mücadele eden Patria, Minerva ve Maria Teresa adlı üç kız kardeşin, 25 Kasım 1960'ta diktatörlüğün polislerince vahşice katledilmesi sonucunda, Onların anısını ve mücadelesini yaşatmak adına Latin Amerikalı ve Karayipli kadınlar tarafından gerçekleştirilen Kongre'de alınan karar ile ilan edilmiştir.

Kadın cinayetleri, kadına ve çocuğa karşı şiddet tüm dünya ülkelerinde ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeyine bakmaksızın süregelen bir travma olup henüz çözümleneme-

miş en önemli sorunlardan birisi olmaya devam etmektedir. Savaşların, derin yoksulluk ve yoksunlukların hüküm sürdüğü bölgelerde ise durum daha da vahimleşmekte, kadın ve çocukların en yoğun şiddetin birincil kurbanları oldukları görülmektedir.

Ne yazık ki ülkemizde de kadına yönelik şiddet ve cinayetlerin sayısı her geçen gün hızla artmaktadır. Kadın Cinayetlerini Önleme Platformu raporlarına göre Türkiye’de 2010-2020 yılları arasında cinayete kurban giden kadın sayısı 2296, son on yıldaki kadın cinayetlerinin artış oranı yüzde 289 dur. 2020 yılı raporuna göre ise Türkiye’de 300 kadın erkekler tarafından öldürülmüş ve 171 kadın şüpheli şekilde ölü bulunmuştur.

TBMM Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılması Komisyonu’na yapılan çalışmalar hakkında bilgi veren Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Yanık’ın açıklamasına göre ise 2021 yılında 95 kadının öldürüldüğü, ayrıca öldürülen kadınların %10’unun da tedbir kararı almamış olduğunu vurgulamıştır. Kadın cinayetlerinin ardı arkasının kesilmemesinin temel nedenini oluşturan bu indirgemeci yaklaşım ve tutum nedeniyledir ki kadın katilleri son derece pervasız ve özgüvenli bir şekilde sokaklarda dolaşmaktadırlar.

Ülkemizde kasten öldürme suçlarına süreli hapis, müebbet ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezaları verilirken, kadın cinayetlerinde verilen süreli hapis cezalarının 2/3’ü cezaevinde infaz edilmekte; cezanın bitmesine son bir yıl kala ise denetimli serbestlikten faydalanılmaktadır. Tüm bu katilleri affetmeye çalışan indirimci yargılama, yasaları arkasına alan kadın katillerini daha fütursuz hale getirmektedir.

8 Temmuz 2021’de TBMM’de kabul edilerek yasalanan 4. Yargı paketinde cinsel istismar, cinsel suçların bulunduğu katalog suçlarda bir kişinin tutuklanabilmesi, kuvvetli suç şüphesinin somut delillere dayanmasına bağlı hale getirilmiştir. Yani bunun anlamı; bu suçlara maruz kalan kadınların ve çocukların beyanlarına inanmamak, defalarca ifadelerini almak, rızalarını sorgulamak hatta failden çok suçun mağdurunu sorgulamak demektir. Tabi ki bu süreçte kadın öldürülmemiş ise.

Yine 4. yargı paketinde eşe karşı işlenen kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarına ilişkin değişiklikler yapılarak cezayı artırıcı nedenler eski eşe de uygulanabilir hale getirilmiştir. Ancak bu değişiklik 1 Temmuz 2021 itibariyle artık taraf olmadığımız İstanbul Sözleşmesi’nin gerektirdiği gibi tüm kadınlar ve kız çocuklar için etkin bir koruma sağlamamakta yani toplumsal cinsiyete dayalı bir bakış açısı sunmamaktadır.

Son 10 yılda 3000’e yakın kadının erkekler tarafından öldürüldüğü, şiddet ve cinsel istismarın sıradanlaştığı ülkemizde, şiddet ve cinsel istismar mağduru kadın ve çocuklardan somut delil istenmesine yol açan yargı paketlerinin kabul edilmesi, şiddet ve istismarın önlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınmasına toplumsal cinsiyet perspektifi ile yaklaşan İstanbul Sözleşmesi’nin fes edilmesi, İktidarın kadının toplumdaki yerine ve değerine biçtiği rolü göstermesi açısından son derece önemlidir.

Biz Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bugüne kadar olduğu gibi bugünden sonra da, tacize, tecavüze ve şiddete uğrayan kadın ve çocukların yanında, erkek egemen yasa ve uygulamalar yüzünden cinayetlere kurban giden tüm kadınların davalarında en yakın takipçilerinden olacağımızı ve İstanbul Sözleşmesi’ne yeniden taraf oluncaya kadar bıkmadan, usanmadan „İstanbul Sözleşmesi Yaşatır“ diyeceğimizi kamuoyuna bildiririz.

VahŖi cinayetlerde kaybettiğimiz tüm kadınların hatıralarına saygıyla...

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Kadın Komisyonu

27.11.2021

İZMİR'DE DEPREMDE YAŖIMINI YİTİREN YURTTAŖLARIMIZIN YANINDA OLMAYA DEVAM EDECEĞİZ

30 Ekim 2020 tarihinde Sisam (Samos) adası açıklarında meydana gelen 6,9 büyüklüğündeki depremde, İzmir-Bayraklı'da bataklık alana inŖa edilen 9 binanın yıkılmasına ve 117 vatandaŖımız yaŖamını yitirmesine neden olmuŖtur.

30 Ekim 2020 tarihinde Sisam (Samos) adası açıklarında meydana gelen 6,9 büyüklüğündeki depremde, İzmir-Bayraklı'da bataklık alana inŖa edilen "Yağcıoğlu, Yılmaz Erberk, BarıŖ sitesi (B ve D Blok), Emrah Apartmanı, Rızabey Apartmanı, Karagl Apartmanı, Doğanlar Apartman ve Cumhuriyet Sitesi (A blok)" olmak üzere 9 binanın yıkılmasına ve 117 vatandaŖımız yaŖamını yitirmesine neden olmuŖtur.

İzmir Cumhuriyet BaŖsavcılıđı tarafından yapılan soruŖturma sonucunda açılan davalardan biri olan ve 37 kiŖinin yaŖamını yitirdi Rızabey Apartmanı için yürümekte olan davaya TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak kamu yararı çerçevesinde, yıkımda sorumluluğu bulunanların ortaya çıkarılması amacıyla deprezede vatandaŖlarımızın yanında ve lehindeki müdahillik talebimiz davanın görülmekte olduğu İzmir 5. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 19.11.2021 günü red edilmiŖtir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, deprem, fay zonların üstü, heyelan, kaya ve çığ düşmesi, sel baskını, tsunami, tıbbi jeolojik riskler, obruk, oturma ve çökme gibi kendi mesleki uzmanlık alanımız içerisinde yer alan jeolojik/hidrolojik afetlerden kaynaklı can ve ekonomik kayıplarda sorumluluğu bulunanların ortaya çıkarılması amacıyla taraf olmaya devam edeceğiz. Bu kapsamda, Rızabey Apartmanının yıkılmasında sorumlu olanların ortaya çıkarılması ve ülkemizin bundan sonra olası jeolojik tehlike ve risklerden kaynaklı can kayıplarının azaltılması için İzmirli depremzedelerin yanında olmaya devam edecektir.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

07.03.2022

BİLGİYİ CESARETLE HARMANLAYIP, KENDİ HİKAYESİNİ YAZMA CESARETİ GÖSTEREN TÜM KADINLARA VE 8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜNE SELAM OLSUN...

Kadınların tarihsel süreç içerisindeki hak mücadelesi ve hafızasına sahip çıkmak adına cinsiyetçi, otoriter devlet anlayışına, kapitalist sisteme, sosyal normlar adı altında dayatılan ahlak kurallarına, töre baskısına boyun eğmeyen, başkaldıran ve bedel ödemek zorunda kalan tüm kadınları saygıyla anıyoruz.

Geçmişten günümüze kadar bir sınıflı toplum biçiminden diğerine evrilen ve “gelişen”, temelde tahakküm ve sömürüye dayalı tüm ekonomik sistem ve toplumsal ilişki türleri, bulunduğu dönemin iç dinamiklerine göre kadınlara bir takım görev ve roller

vermiştir. Şeklen değişmekle birlikte özünde aynı kalan toplumsal cinsiyet temelli bu roller hiç kuşkusuz o toplumun kadınlara bakış açısını şekillendirmekte; düşünce, davranış ve hatta kullanılan dile yansiyarak en derin ayrımcılığı, ötekileştirmeyi ve beraberinde haksızlıkları getirmektedir. Kadınların insan hakları temelinde siyasi ve sosyal bilincinin gelişmesinde 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nasıl önemli bir dönüm noktası ise kadınların yıllar yılı süren mücadelelerinin bir sonucu ve kazanımı olan İstanbul Sözleşmesi de bir o kadar önemli ve vazgeçilmezdir.

2011 yılında imzalanan İstanbul Sözleşmesi toplumdaki tüm itirazlara rağmen, hukuksuzca ve kadınlar aleyhine yaratacağı sonuçlarının bilinmesine rağmen bir gecede, ansızın feshedilmiştir. İstanbul Sözleşmesi'nin feshedildiğı 1 Temmuz günü açıklanan Kadına Yönelik Şiddet ile Mücadele 4. Ulusal Eylem Planı'nda (2021-2025) toplumsal cinsiyet kavramına hiç yer verilmezken 3. Ulusal Eylem Planı'nda (2016-2020) toplumsal cinsiyet kavramı tanımlanmış ve kırk üç ayrı yerde kullanılmıştır. Ülkemiz hukuk devleti normlarından adım adım uzaklaşırken, kadınların kazanılmış hakları iktidar tarafından tek tek aşındırılmakta, yok edilmekte; kadınların her alanda sindirilmesinin, pasifize edilmesinin yolları inşa edilmektedir.

Dünya Ekonomik Forumunun 2021 yılı Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporunun kadın ve erkek nüfusu arasındaki cinsiyet eşitsizliğinin mercek altına alındığı Küresel Cinsiyet Endeksi sıralamasında, Türkiye 156 ülke arasında 133. sırada yer almaktadır. 2019 yılında 130. sırada yer alan ülkemizin 3 basamak daha geriye gitmesi, toplumsal cinsiyetçiliğin mevcut siyasi iktidar eliyle nasıl derinleştirildiğinin açık biçimde göstergesidir. Kadınlara yönelik her türlü şiddetin ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleye ilişkin imzalanan İstanbul Sözleşmesinden vazgeçilmiş olması, kadınların hak kazanımlarını hiçe sayan, cinsiyetçi siyasi bir yaklaşım olup Küresel Cinsiyet Endeksi sıralamasında neden geriye gittiğimizin de net bir göstergesidir.

Demokrasi, eşitlik, özgürlük, barış, kardeşlik ve insanca yaşam mücadelesinin temel bileşeni olan biz kadınlar, tarihsel süreç içerisindeki kazanımlarımız ve hafızamız, bilgimiz, cesaretimiz; aydınlık bir yarına olan inanç ve umudumuzla;

- Kadınların düşünme ve davranış biçimini, hayat tarzını bir kalıba sokan, fikirsel gelişimine ket vuran toplumsal cinsiyetçi politikalara,
- Kadınların yıllar yılı mücadelelerinin bir ürünü olan; kimsenin hediyesi ve lütfu olmayan İstanbul Sözleşmesini hukuksuz bir şekilde fesheden karanlık zihniyete,
- Kadının cinsiyeti üzerinden yapılandırılan ahlak anlayışına,
- Eşit olmayan ayrımcı ve ayrıştırıcı, ucuz, esnek ve güvencesiz çalışma koşullarına karşı duracağız.

Kadınların kendilerine dayatılan koşullar karşısında susmalarını, korkmalarını ve itaat etmelerini bekleyenler yanlgı içindeler. Unutulmasın ki 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü bilgiyi cesaretle harmanlayıp, kendi hikayesini yazma cesareti gösteren; susmayan, itaat etmeyen kadınların emeklerinin ürünü, bizlere armağanıdır.

Kendi hikayesini yazan, yazma cesareti gösteren tüm kadınlara selam olsun...

TMMOB BJEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI Kadın Komisyonu

22.03.2021

22 MART DÜNYA SU GÜNÜ: DENİZLERİMİZ VE SULAK ALANLARIMIZ YOK EDİLMEME DEVAM EDİYOR

Su kısıtı yaşayan, küresel iklim değişikli etkilerini her geçen gün daha fazla hisseden ülkemizde; jeoçeşitliliğimiz oluşturan denizlerimize, kıyı alanlarımıza, deltalarımıza, sulak alanlarımıza, göllerimize, nehir, çay ve derelerimize daha fazla sahip çıkma, su varlığımızı koruyarak gelecek nesillere aktarmak durumundayız.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından dünya ülkelerinin giderek büyüyen temiz suya erişim sorununa dikkat çekmek, içilebilir su kaynaklarının korunması ve çoğaltılması konusunda somut adımlar atılmasını sağlamak, sürdürülebilir bir gelecek için suyun önemi ve verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla 1993 tarihinde “22 Mart Dünya Su Günü” olarak kabul edilmiştir.

Su, tüm canlı yaşamın temel gereksinim maddelerinden biridir. Birleşmiş milletle her insanın yeterli ve temiz suya erişimini “temel insan hakkı” olarak kabul etmiştir. Ancak bugün dünyada 750 milyondan fazla insan temiz içme suyundan yoksun olup, temel ihtiyacını karşılayamamaktadır. Dünya sağlık örgütünün verilerine göre bu yüzden her yıl yüzbinlerce çocuk hastalanıyor ve ölüyor. Temiz suya erişimi olmayan insanların çoğunluğunu ise ücra kırsal yörelerde ya da kentlerin yoksul mahallelerinde yaşamakta olan yoksullar oluşturuyor.

Yine UNICEF’in tahminlerine göre, temiz su, yeterli sanitasyon ve hijyen imkanlarının olmayışına bağlı ishaller hastalıklar yüzünden her gün 5 yaş altı 1.400 kadar çocuk yaşamını yitiriyor. Tüm dünyayı etkisi altına alan ve iki yılı aşkın süredir devam eden Covid-19

pandemisinin bu sayıyı daha da artıracığı açıktır.

Su kısıtı yaşayan ülkemizde ise, biyoçeşitliliğimiz içinde veya üzerinde gelişerek büyüdüğü denizlerimiz, kıyı alanlarımız, nehirlerimiz, derelerimiz, orman alanlarımız, vadilerimiz, dağlarımız, sulak alanlarımız gibi jeoçeşitliliğimizi oluşturan tüm kaynak ve varlıklarımızı tüketmeye ve kirlletmeye devam ediyoruz.

Küresel iklim değişikliğini etkilerinin her gün etkisini artırdığı ülkemizde, çok sayıda göl veya sulak alanımızın ya kamu idareleri ya da gerekli tedbirlerin zamanında alınmaması nedeniyle kurutularak yok edilmesi sonucunda son elli yılda 70 yakın gölümüzün kuruduğu, elimizde kalan ülkemizin en büyük 2 inci gölü olarak kabul ettiğimiz Tuz Gölü, Eğirdir Gölü, Burdur Gölü, Bafa Gölü, Manisa- Marmara Gölü gibi çok sayıda büyük göllerimiz başta olmak üzere çok sayıda gölün kurumaya yüz tuttuğu,

Bütün Trakya havzasına hayat veren Ergene Nehri başta olmak üzere, Amik Çayı, Büyük Menderes, Küçük Menderes, Susurluk Çayı, Gediz Nehri gibi nehirlerimiz sanayi, evsel ve tarımsal kirleticiler yüzünden kirltilerek tüketildiği, bu havzalardaki yeraltı su kaynaklarımızın da hızla kirlenmeye yüz tuttuğu,

Birçok nehir, çay veya akar dere, üzerinde inşa edilen 1000 günde 1000 gölet ve HES'ler nedeniyle yok edildiği,

Marmara Denizi ve çevresinde yürütülen yanlış yerleşme, tarım, kentleşme, konut ve sanayi politikası sonucunda; ortaya çıkan evsel, endüstriyel ve tarımsal pestisitlerden kaynaklı kirleticiler ve atıkların Marmara Denizine boca edilmesi nedeniyle, Marmara denizinde canlı yaşamın hızla yok olmasına neden olan müsilaj sorunu,

Anayasamıza göre korunması gereken kıyı alanlarımız; başta İstanbul, Kocaeli, İzmir, Antalya ile Doğu Karadeniz Bölgesi olmak üzere inşa edilen dolgu, liman, yol, sanayi, konut veya turizm tesisleri ile yok edilmeye tüm hızıyla devam edildiği,

Ülkemizde, özel çevre koruma veya kesin korunacak hassas alan statüsünde bulunan sulak alanlar, göller, deltalar gibi alanlar üzerine, 05.03.2022 tarihinde "Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" düzenlemesi ile hidrolik, güneş ve rüzgar enerji santrallerin yapılmasına olanak sağlayan düzenleme ile elde kalan son sulak alanlarında yok edilmesinin önünün açıldığı, yine Muğla-Milas Maldalya körfezinde olduğu gibi bazı alanların ise beton lobisinin istemleri çerçevesinde imar rantı ve talanına açıldığı,

Stratejik nitelikteki yeraltısu rezervlerimizde dahil olmak üzere bir çok havzada yaklaşık 410.000'ni ruhsatlı, kimilerine göre 500.000, kimilerine göre 750.000, kimilerine göre ise sayıları 1.000.000 nu bulan kaçak kuyularla yeraltı sularımızın hızla tüketildiği, Konya havzasında bazı alanlarda 40-50 m ye varan yeraltısu düşümlerinin yaşandığı, yanlış tarım politikaları başta olmak üzere yeraltısularımızın sanayi ve evsel kirleticilerce kirltilendiği,

görülmektedir.

Sonuç olarak su kısıtı yaşayan, küresel iklim değişikli etkilerini her geçen gün daha fazla hisseden ülkemizde; jeoçeşitliliğimiz oluşturan denizlerimize, kıyı alanlarımıza, deltalarımıza, sulak alanlarımıza, göllerimize, nehir, çay ve derelerimize daha fazla sa-

hip çıkma, su varlığını koruyarak gelecek nesillere aktarmak durumundayız. TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası jeoçeşitliliğimizi oluşturan kaynak ve varlıklarımıza sahip çıkılmaya devam edecektir.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu